

2013

İZMİR

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ

RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İZMİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İZMİR
İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU
(2013)

HAZIRLAYANLAR

Perihan KEMANCI

Gizem ÖZGÜNEY

KASIM/2013

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın artırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk haline almıştır.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü 2012 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmuştur. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla Çalışma ve İş Kurumu kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani, işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Çalışma ve İş Kurumu sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, İzmir İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması'nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Mustafa TOPRAK
İzmir Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverene yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2013 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 100 bin 852 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 87 bin 719'dur. İlimizde bu kapsamda 11.579 işyeri için veri derlenmiştir.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2013 yılı I. dönem “Türkiye İşgücü Piyasası Analizi” hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 il için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Kadri KABAK
İzmir Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

VALİ SUNUŞU.....	i
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar LİSTESİ.....	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR.....	xi
YÖNETİCİ ÖZETİ.....	1
GİRİŞ.....	5
BİRİNCİ BÖLÜM	
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ.....	6
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR; ARKA PLAN.....	6
EKONOMİK VERİLER.....	6
NÜFUS GÖSTERGELERİ.....	11
EĞİTİM GÖSTERGELERİ.....	15
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ.....	17
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ.....	30
İKİNCİ BÖLÜM	
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI.....	56
SONUÇ.....	86
KAYNAKÇA.....	89
EKLER	
Ek.1: İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu.....	90
Ek.2-A: Örneklem Hacmi ve Örnek Seçimi.....	93
Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar.....	93
Ek.2-C:Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları(2012).....	95
Ek.2-D:Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları(2013).....	96
Ek.3-A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü.....	97
Ek.3-B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri.....	103
Ek.4. Diğer Tablolar.....	107

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1: Sektörlerin GSKD içindeki payları, (2006-2010),%.....	7
Tablo 2:Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer, 2006-2010.....	7
Tablo 3: Kişi Başına GSKD,Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı,%.....	8
Tablo4: Sektörlere Göre Yatırım Teşviklerinin Dağılımı, İzmir, 2012.....	9
Tablo5: Açılan-Kapanan İşyeri Sayıları,2011-2012.....	11
Tablo 6:Yerleşim Yerine Göre Nüfus.....	11
Tablo7: Yaş Gruplarına Göre Nüfus,2012.....	12
Tablo 8: Çalışma Yaşı Nüfusunun Bitirilen Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı, Bin, İzmir, 2012.....	14
Tablo 9: Net Göç ve Net Göç Hızı, İzmir.....	14
Tablo 10: İzmir İline İlişkin Göç Verileri, 2012.....	15
Tablo 11: Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı,%.....	15
Tablo12: Ortaöğretimde Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, İzmir.....	16
Tablo13: Genel ve Mesleki Teknik Ortaöğretimde Kayıtlı Öğrenci Sayısı, İzmir.....	16
Tablo14: İşgücü Durumu, İzmir, 2012,15+, Bin.....	17
Tablo15: Kurumsal Olmayan Nüfusun Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, İzmir, 2012,15+, Bin.....	18
Tablo16: Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre İşgücü, İzmir, 2012,15+, Bin.....	18
Tablo 17: Geniş Yaş Grubu Ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam, İzmir, 2012, 15+, Bin.....	19
Tablo 18: Meslek Grubuna ve İktisadi Faaliyete Göre İstihdam, İzmir, 2012,15+, Bin.....	20
Tablo 19: Eğitim Durumuna ve Meslek Grubuna Göre İstihdam, İzmir, 2012, 15+, Bin.....	21
Tablo 20: Meslek Grubu ve Yaş Grubuna Göre İstihdam, İzmir, 2012,15 +, Bin.....	22
Tablo 21: Meslek Grubu ve İşteki Durumuna Göre İstihdam, İzmir, 2012,15+, Bin.....	23
Tablo 22: Mesleklere ve İşyeri Büyüklüğüne Göre İstihdam, İzmir, 2012,15+, Bin.....	24
Tablo 23: İktisadi Faaliyet ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam,İzmir, 2012,15+, Bin.....	24
Tablo 24: Tarım - Tarım Dışı İstihdama ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Göre İstihdam Edilenler,İzmir, 2012,+15, Bin.....	25
Tablo 25: Eğitim ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam, İzmir,2012, 15+, Bin.....	26

Tablo 26: Yaş ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam, İzmir,2012, 15+, Bin	27
Tablo 27: Eğitime ve Süreye Göre İşsizler,İzmir, 2012,15+, Bin.....	27
Tablo 28: Eğitim ve Yaşa Göre İşsizler,İzmir, 2012,15+, Bin.....	27
Tablo 29: Nedene ve Yaşa Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar,İzmir, 2012,15+, Bin.....	28
Tablo 30: Nedene ve Eğitime Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar,İzmir,2012, 15+, Bin.....	29
Tablo 31: Eğitim Durumlarına Göre Başvurular,İzmir,2012.....	31
Tablo 32: Yaş Gruplarına Göre Başvurular, İzmir, 2012.....	32
Tablo 33: En Fazla Başvuru Alınan İlk 10 Meslek, İzmir-Türkiye,2012.....	33
Tablo 34: Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsiz Sayıları, İzmir, 2012.....	36
Tablo 35: Kayıtlı İşsizlerin İlk 10 Meslek Dağılımı, İzmir, Türkiye, 2012.....	37
Tablo 36: Sektörlere Göre Açık İşler, İzmir, 2012.....	40
Tablo 37: En Fazla Açık İş Bulunan İlk 10 Meslek, İzmir, Türkiye,2012.....	42
Tablo 38: Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, 2012.....	44
Tablo 39: Sektörlere Göre İşe Yerleştirmeler, İzmir, Türkiye, 2012.....	47
Tablo 40: Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler (İlk 10 Meslek), İzmir, Türkiye, 2012.....	48
Tablo 41: İşgücü Yetiştirme Kursları, İzmir, Türkiye,2012.....	50
Tablo 42: Kurs Türlerine Göre İşgücü Yetiştirme Kursları , İzmir, Türkiye,2012.....	51
Tablo 43: İşsizlik Ödeneği Genel Durum, İzmir,Türkiye, 2012.....	52
Tablo 44: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvurusu, İzmir, Türkiye, 2012.....	53
Tablo 45: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, İzmir, 2012.....	54
Tablo 46: Yaş Grubuna Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, İzmir,2012.....	54
Tablo 47: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012).....	57
Tablo 48: İşyeri Büyüklükleri ve Çalışanların Dağılımı, İzmir.....	59
Tablo 49: Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımları, İzmir, Türkiye,%.....	64
Tablo 50: Meslek Gruplarına Göre Çalışanlar, İzmir.....	65
Tablo 51: En Çok Çalışılan İlk 10 Meslek, İzmir.....	67
Tablo 52: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı, İzmir.....	69
Tablo 53: Açık İş Veren İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı, İzmir.....	71

Tablo 54: Meslek Gruplarına Göre Açık İşler, İzmir.....	72
Tablo 55: İlk 10 Mesleğe Göre Açık İş Dağılımı, İzmir, Türkiye,%.....	73
Tablo 56: Açık İş Arama Kanallarının İlk 10 Meslek Dağılımı, İzmir,%.....	77
Tablo 57: Temininde Güçlük Bildiren İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, İzmir.....	78
Tablo 58: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, İzmir.....	79
Tablo 59: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Dağılımı, İzmir.....	80
Tablo 60: Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek, İzmir, Türkiye.....	81
Tablo 61: Sektörlere Göre 2013 Yılı Sonu ve 2014 Yılı Haziran Sonu İtibarıyla Net İstihdam Değişim Oranları, İzmir.....	83
Tablo 62: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi, İzmir.....	84
Tablo 63: En Fazla İstihdam Artışı Beklenen 10 Meslek, İzmir.....	84
Tablo 64: En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek, İzmir.....	85

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1.İzmir İli Sektörlere Göre Gayri Safi Katma Değerler,2006-2010,%.....	6
Grafik 2.Yatırım Teşvikleri,2012.....	8
Grafik 3. Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı, İzmir,2012,%.....	10
Grafik 4. Kamu Yatırımlarının Dağılımı, 2012,%.....	10
Grafik 5.Nüfusun Geniş Yaş Grubuna Göre Dağılımı, İzmir,%.....	12
Grafik 6. Yaş Bağımlılık Oranı,İzmir,2012,%.....	13
Grafik 7. Yaş Bağımlılık Oranı,İzmir,2009-2012,%.....	13
Grafik 8.Eğitim Durumuna Göre Kurumsal Olmayan Nüfus,İzmir,2012,15+,%.....	17
Grafik 9.İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre İktisadi Faaliyet Kollarının Durumu, İzmir,2012,%.....	19
Grafik 10.Tarım Sektörüne ve İşteki Durumuna Göre İstihdam, İzmir,2012,15+,%.....	23
Grafik 11.Cinsiyet ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre Dağılım, İzmir,2012,15+,%.....	25
Grafik 12.İstihdamın Eğitim Durumuna,Cinsiyet ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Göre Durumu, İzmir,2012,%.....	26
Grafik 13.Başvurular, İzmir,2008-2012.....	30
Grafik 14.Kayıtlı İşsizlerin Yıllara Göre Dağılımı, İzmir,2008-2012.....	34
Grafik 15:Eğitim Durumlarına Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı, İzmir,2012,%.....	35
Grafik 16.Bekleme Sürelerine Göre İşsizlerin Dağılımı, İzmir,2012,%.....	38
Grafik 17: Yıllara Göre Açık İş Sayıları, İzmir,2008-2012.....	39
Grafik 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, İzmir, Türkiye, 2012,%.....	41
Grafik 19: İşe Yerleştirmelerin Kamu-Özel Dağılımı,İzmir 2012.....	43
Grafik 20: İşe Yerleştirmeler, İzmir, 2008-2012.....	43
Grafik 21: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, İzmir, 2012,%.....	45
Grafik 22: Sektörlere Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, İzmir, 2012,%.....	46
Grafik 23: Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler, İzmir, Türkiye, 2012,%.....	49
Grafik 24: İşyeri Büyüklüklerinin Sektörlere Göre Dağılımı, İzmir, Türkiye,%.....	61
Grafik 25: Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı, İzmir, Türkiye,%.....	62
Grafik 26: Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı,İzmir,%.....	63

Grafik 27: Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Dağılımları, İzmir,Türkiye,%	66
Grafik 28: Sektörler İtibarıyla Açık İş Oranları, İzmir,%	68
Grafik 29: Sektörlere Göre Açık İş Oranlarının Dağılımı, İzmir, Türkiye,%	70
Grafik 30: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranlarının Dağılımı, İzmir, Türkiye,%	73
Grafik 31: Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı, İzmir,%	74
Grafik 32: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Dağılımı, İzmir,%	75
Grafik 33: Açık İşlerin Aranma Kanallarının Dağılımı, İzmir, Türkiye,%	76
Grafik 34: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Dağılımı, İzmir, Türkiye,%	81
Grafik 35: Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, İzmir, Türkiye, %	82

KISALTMALAR

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık İş Oranı

Bkz. : Bakınız

ÇBO: Çocuk bağımlılık oranı

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

GBO: Genel bağımlılık oranı

GSKD: Gayri Safi Katma Değer

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TYÇP: Toplum Yararına Çalışma Programı

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

YBO: Yaşlı bağımlılık oranı

YÖNETİCİ ÖZETİ

İzmir ili toplam nüfusu 4.005.459'dur. Nüfusun %49,9'unu erkek, %50,1'ini kadınlardan oluşmaktadır. İlimiz nüfus büyüklüğü açısından değerlendirildiğinde toplam nüfusu ile Türkiye'nin 3. Büyük ilidir. Bu nüfusuyla İzmir İli Türkiye toplam nüfusunun %5,3'ünü oluşturmaktadır.

İzmir'in aldığı göç 105.804'tür,Verdiği göç 95.954, Net göç hızı %2,46'dır. İzmir'in en fazla göç aldığı ve göç verdiği iller İstanbul ve Manisa'dır.

İzmir ili 2012 yılı Hane halkı işgücü istatistiklerini incelediğimizde; **İşgücüne katılma oranı** %53,2 ile %3,2'lik artışla Türkiye ortalamasının üstündedir. İzmir ili **İşsizlik oranı** %14,8'dir.İzmir işsizlik oranında Türkiye ortalamasının %5,6 üstündedir. Yine İzmir ili **istihdam oranı** %45,3 olup, %0,1'lik bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır.

İzmir ili 2012 yılı eğitim durumuna göre İstihdamın %1,6'sı Okuma yazma bilmeyenlerden, %53,1'i Lise altı, %21,9'u Lise-Dengi meslek okulu, %23,4'ü Yükseköğretim mezunlarından oluşmaktadır. Yine İzmir'de İstihdamda geniş yaş grubuna göre %4,7'si 15-19 yaş grubunda, %8,7'si 20-24 yaş grubunda, %31,7'si 25-34 yaş grubunda, %45,7'si 35-54 yaş grubunda, %9,2'si ise 55+ yaş grubundadır. Dolayısıyla en yüksek **İstihdam Lise altı eğitimle, 35-54 yaş grubundadır.**

2012 yılı çalışma yaşı nüfusunun bitirilen eğitim düzeyine göre İzmir ilinde en fazla nüfusu %29'luk oranla **İlkokul Mezunları** oluşturmaktadır.

İzmir'de 2012-2013 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde toplam 242.652 öğrenci kayıtlıdır. Toplam öğrencilerin %52,1'i erkek öğrenci, %48'i kadın öğrencilerdir. Bu öğrencilerden %97,7'si şehirde okuyan, %2,32'si köylerde okuyan öğrencilerden oluşmaktadır.

İzmir Gayri Safi Katma değer oranlarında Tarım sektöründe 2004'ten 2008'e kadar azalma göstererek 5 yıl içerisinde 1,2 puanla GSKD 4,8'e düşmüştür. Sanayi sektöründe ise 5 yıl içerisinde periyodik olarak bir azalma göstererek 30,4 puandan 26,7'e düşmüştür. İzmir'de Hizmetler sektöründe ise Tarım ve Sanayi sektörünün aksine Gayri Safi Katma Değerde yıllar içerisinde bir ivme kazanarak 63,6 puandan 68,4 puana yükselmiştir.

2012 yılında yatırım teşviki alan 210 adet belge neticesinde bu işyerlerine 8.910 milyon TL'lik yatırım yapılmış ve yatırım teşviki alan işyerlerinde 7.367 kişi istihdam edilmiştir. Yatırım teşviki alan işyerlerinde istihdamın **%92,2'sini yerli sermaye** işyerleri, %7,8'ini de yabancı sermayeli işyerleri karşılamaktadır. İstihdamın %49'unu **Hizmet** sektörü, %44'ünü de **İmalat** sektörü gerçekleştirmektedir.

2012 yılında İzmir'de 4985 işyeri kurulmuş, 1399 işyeri tasfiye edilmiş ve 2027 işyeri de kapanmıştır. Yine 2012 yılında bir önceki yıla göre Kapanan işyerleri bakımından %14,5'lik bir azalış söz konusudur.

15 Mayıs-30 Haziran 2013 döneminde İzmir genelinde Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması yapılmıştır. Bu araştırma kapsamında "11.579" işyeri için veriler derlenmiştir. Bu işyerlerinden 2.907 tanesi 1-9 arası kişi çalıştıran işyerleri, 7.399 tanesi 10-49 arası kişi çalıştıran işyerleri ve 1.272 tanesi ise 50 üzeri kişi çalıştıran işyerlerinden oluşmaktadır. İl düzeyinde yapılan talep araştırması kapsamındaki işyerlerinde toplam 315.899 kişi çalışmaktadır.

Talep araştırması kapsamında en fazla işyeri İzmir'de **İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ile Ulaştırma ve Ticaret** sektörlerinde bulunmaktadır. Toplam işyerlerinin %25,1'i 1-9 kişi arası eleman çalıştıran, %63,9'u 10-49 kişi arası eleman çalıştıran, %11'i 50 ve üstü eleman çalıştıran işyerleridir.

İl İPA kapsamındaki işyerlerinde toplam çalışan 315.899 kişinin %42,9'u(135.495 kişi) **İmalat** sektörü ile birinci sırada, **52.727 kişi ile Toptan ve Perakende Ticaret** sektörü, **29.222 kişi ile İnşaat** sektörü en fazla istihdamın olduğu ilk üç sektördür. İzmir'de İmalat sektöründe çalışanlar Türkiye'deki İmalat sektöründe çalışanların %6,8'ini oluşturmaktadır. Bu da bu sektörde Türkiye'de önemli bir paya sahip olduğumuzu göstermektedir.

Kadın çalışanların erkek çalışanlara göre yoğun olduğu; **Eğitim(%65,2)** sektörü ve **İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler Faaliyetlerinin(%65,2)** Türkiye(%49,3-%59,9) ortalamasından daha yüksektir.

İl İPA kapsamındaki işyerlerinde çalışanların **meslek gruplarına** göre dağılımında en yüksek grup %22,2 ile **Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar** , en düşük grup ise %0,4 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanlardır.

Araştırma kapsamındaki ilimiz işyerlerinde 1857 farklı meslekte çalışan olduğu görülmüştür. Bu mesleklerin 175 tanesinde hiç erkek çalışan yoktur. Erkek çalışmayan mesleklerin bazılarının; Kuruyemiş Paketleme İşçisi, Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı ve Güzellik Uzmanı olduğu tespit edilmiştir. Kadınların hiç çalışmadığı meslek sayısı ise 892'dir, bunların arasında; Şoför-Yük Taşıma, Kaynakçı, Bilgisayar Bakım ve Onarımı meslekleri gelmektedir.

Araştırmanın sonuçlarına göre İzmir'de 14.130 açık iş alınmış olup açık iş oranı yüzde 4,3'tür). Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı % 9,4 ile **Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri** sektöründe tespit edilmiştir. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörünü % 4,9'luk açık iş oranı ile **İmalat** sektörü ve % 4,5'lik açık iş oranı ile **Bilgi ve İletişim** sektörü izlemektedir. Her 100 işyerinden 27'sinde açık iş bulunmaktadır.

Meslek gruplarına göre açık işlerin yaklaşık %53,9'u **Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri-Montajcılar** mesleklerindedir.

En fazla açık iş 1.689 kişi ile **Makineci(Dikiş)** mesleğinde bulunmaktadır. Makineci(Dikiş) mesleğindeki açık iş sayısı, toplam açık iş sayısının %12 'sini oluşturmaktadır ve ilk sırayı almaktadır. Türkiye'de de İzmir'le paralellik olarak en fazla açık iş olan meslek Makineci(Dikiş) mesleğindedir.

Referans döneminde işyerlerine yapılan işyeri ziyaretleri sonucunda işverenlerin iş arayanda talep ettikleri eğitim düzeylerinde birinci sırayı %25,1 ile **Lise altı eğitim** düzeyi almaktadır ve bunu %18 ile Meslek Lisesi, %13,7 ile Genel Lise, %13,4 ile Lisans, %6,8 ile Meslek Yüksekokulu, %0,8 ile Lisans Üstü eğitimliler izlemektedir. Ayrıca işverenlerin %21,9'u da işçinin eğitim seviyesinin önem arz etmediğinden Fark etmez seçeneğini işaretledikleri tespit edilmiştir.

İşverenlerce açık işler için iş arayanlardan talep edilen ek becerilerde; "mesleğe ilişkin yeterli bilgi", "fiziksel yeterlilik", "takım çalışması becerileri", "iletişim ve ifade etme becerisi", "sorun çözme", "hesap yapabilme", "bilgisayar destekli çalışma", "proje kabiliyeti", "satış pazarlama", "yabancı dil yeterliliği" gelmektedir.

İzmir'de açık işlerin İŞKUR aracılığıyla karşılanma oranı Türkiye ortalamasının %3,2 puan üzerinde seyretmektedir. İzmir ilinde açık işlerin karşılanma yolları arasında İŞKUR'un bildik ve geleneksel yöntemlerle beraber işverenler tarafından tercih edilen bir seçenek olduğu aşikardır.

Araştırma kapsamında temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımında; İzmir ilinde toplam 17.458 kişinin temininde güçlük çekilmektedir. Oransal olarak bakıldığında İzmir ilinde % 47,7 oranıyla **İmalat** sektörü ilk sırada yer almaktadır. Bunu % 15,6 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, % 10,8'lik oranla İnşaat sektörü izlemektedir. Türkiye'de de temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk üç sektörün aynı olduğu dikkat çekicidir.

İzmir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin başında Makineci (dikiş) yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla, Garson (Servis Elemanı), CNC Torna Tezgahı Operatörü, Gaz Altı Kaynakçısı, Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Elyaf Sarma ve Savurma Döküm), Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü), Şoför-Yük Taşıma takip etmektedir. Türkiye'de temininde güçlük çekilen mesleklerde ise en çok temininde güçlük çekilen meslek İzmir ile aynıdır.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında işyerlerine 2013 yılı içinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri ve nedenleri sorulmuş olup alınan bilgiler sonucunda temininde güçlük çekilme nedenlerinde hem İzmir hem de Türkiye için paralel sonuçlara ulaşılmıştır. En fazla karşılaşılan neden ise **beceri/niteliğe sahip yeterli eleman bulunmaması'** dir ve İzmir'deki oranı % 64,2'dir. Bunu sırasıyla %49,6 ile iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması, %40,3 ile bu meslekte eleman bulunmaması, %20,5 ile çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, son olarak da % 21,2 ile önerilen ücretin az bulunması nedeni takip etmektedir.

İzmir İlinde sektörlere göre net istihdam değişimi ve oranlarına bakıldığında net istihdam değişimi 2013 yılı sonu ve 2014 yılı haziran sonu itibariyle en fazla beklenti **İmalat** sektöründedir. 31 Aralık 2013 Net İstihdam Değişim Oranlarına bakıldığında ise %7,6 ile Bilgi - İletişim sektörü ve 30 Haziran 2014 oranları incelendiğinde %14,4 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü ilk sırada yer almaktadır.

İzmir'de 2013 yılı sonu itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen meslek Makineci (Dikiş)'tir. Sırasıyla Meyve Sebze Ayıklama İşçisi, Garson (Servis Elemanı), Beden İşçisi (İnşaat), Temizlik Görevlisi, Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Elyaf Sarma ve Savurma Döküm), Güvenlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Mermer İşçisi, Kalite Kontrolcü-Tekstil mesleklerinde istihdam artışı beklenmektedir. 2014 Haziran döneminde ise Silahsız Güvenlik Görevlisi, Sıvacı, Makineci(Dikiş) ilk üç sırada istihdam artışı beklenen mesleklerdir.

GİRİŞ

İşgücü piyasası arz ve talebin buluştuğu piyasadır. Bu piyasada talep boyutunu işverenler oluştururken arz boyutunu ise işgücü oluşturmaktadır. Talep yönüyle belirli bir ücret ve çalışma koşulları sunulurken arz yönüyle de mesleki beceri ve yetkinlikler sunulmaktadır. İşgücü Piyasası Analizi (İPA), işgücü piyasasının yapısını, işverenler ve işgücü arasındaki dinamik ilişkileri ortaya koyan çalışmalardır.

İzmir İşgücü Piyasası Analizi'nin amacı ilde istihdam ve işsizlik sorununu çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır. İşverenlerin işgücü talebini değişik boyutlarıyla tespit etmek ve işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemeye katkıda bulunmaktadır. Böyle bir talep Araştırması ile desteklenen İzmir İşgücü Piyasası Analizi'nin özellikle işgücünün talep açısından ve gelecek kısa dönemde eğilimlerinin ölçülmesi, ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilmesi, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin hangi koşullarda ortadan kalkabileceğinin belirlenmesi ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak politika ve önerilerin geliştirilmesi gibi hedefleri vardır. Bir bütün olarak bu rapor, işgücü politikalarının tümüne veri sağlayabilecek bir çalışma olarak değerlendirilebilir.

Bu çerçevede, 15 Mayıs–30 Haziran 2013 tarihleri arasında il, ülke ve 17 NACE sektörü düzeyinde tahmin verebilmek için TÜİK işyeri kayıt sisteminden 81 ilden belirlenen işyerlerine ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretler büyük oranda iş arayan ve işverenlere danışmanlık yapmak üzere istihdam edilen İş ve Meslek Danışmanı personeli tarafından yapılmıştır. İlimizde de örneklem ile belirlenen 10+ istihdamlı 11.579 işyeri için veriler derlenmiştir.

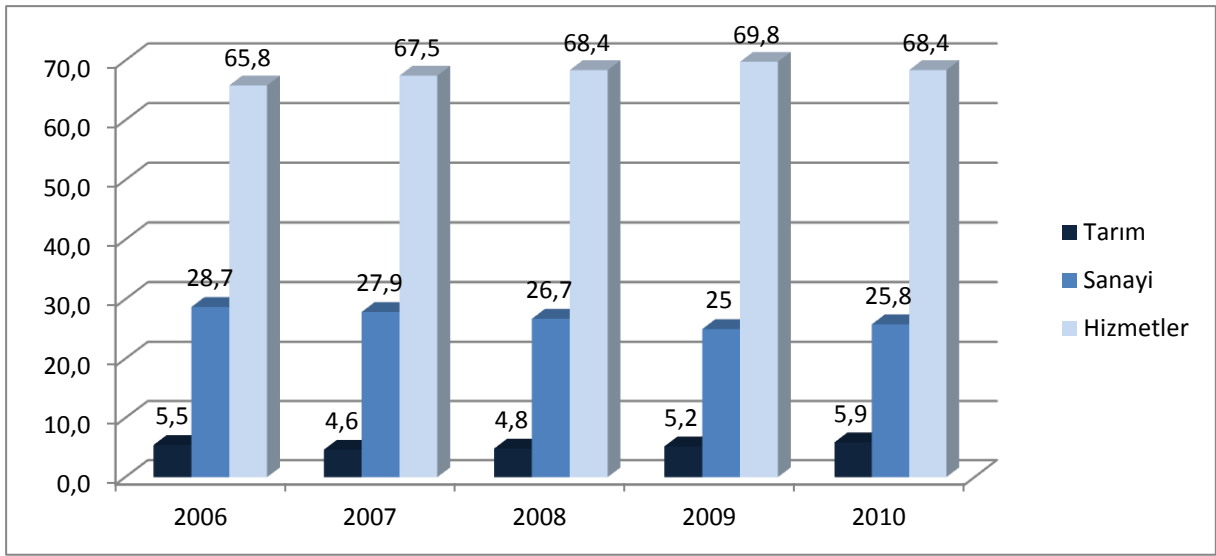
İzmir İşgücü Piyasası Analizi raporu iki temel bölümden oluşmaktadır. Raporun birinci bölümünde; İşgücü piyasasını etkileyen unsurlardan genel ekonomik yapı, demografik özellikler ve eğitim durumu, İzmir ili işgücü piyasasını arz açısından analiz etmeye yarayacak bileşenler incelenmektedir. Bu bileşenler işgücüne katılım, işgücü dışı nüfus istihdam, kayıtdışı istihdam ve işsizlik başlıkları altında toplanmaktadır. Ayrıca, İzmir ili özelinde en son veriler ışığında İŞKUR kapsamında gerçekleşen arz ve talep eşleştirmelerine bakmakta, bu çerçevede İzmir ilinde açık işlere yapılan başvurular, bu işlere yapılan yerleştirmeler ve işgücü yetiştirme çabalarını özetlemektedir. Raporun son bölümü olan ikinci bölüm ise İzmir ili işgücü piyasasına talep yönünden bakmakta ve İzmir İli İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının sonuçlarını derlemektedir. Bu çerçevede işyerlerinin dağılımı, çalışanların dağılımı, 2013 yılında açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler, işverenlerin gelecek istihdam beklentisi gibi bileşenlere ait veriler özetlenmektedir. Raporun değerlendirme ve sonuç bölümünde ise işgücü piyasasının önemli unsurları arasındaki ilişkilerden yola çıkarak işgücü arzı ve talebi açısından karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmakta ve politika önerileri sunulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

EKONOMİK VERİLER

Grafik 1: İzmir ili Sektörlere göre GSKD(2006-2010),%

Kaynak: TÜİK

İzmir Gayri Safi Katma değer oranlarını sektörel bazda karşılaştırma yaptığımızda Tarım sektöründe 2006'ten 2010'a kadar azalma göstererek 5 yıl içerisinde 0,4 puanla GSKD 5,9'a yükselmiştir. Sanayi sektöründe ise 5 yıl içerisinde genelde periyodik olarak bir azalma göstererek 28,7 puandan 25,8'e düşmüştür. İzmir'de Hizmetler sektöründe ise Tarım ve Sanayi sektörünün aksine Gayri Safi Katma Değerde yıllar içerisinde bir ivme kazanarak 65,8 puandan 68,4 puana yükselmiştir. Gayri Safi Katma Değerde ilimiz için **Hizmetler** sektörü en yüksek paya sahiptir.

Tablo 1: Sektörlerin GSKD içindeki payları,(2006-2010),%

İZMİR					
GSKD	2006	2007	2008	2009	2010
Tarım	5,5	4,6	4,8	5,2	5,9
Sanayi	28,7	27,9	26,7	25	25,8
Hizmet	65,8	67,5	68,4	69,8	68,4
TÜRKİYE					
GSKD	2006	2007	2008	2009	2010
Tarım	9,4	8,5	8,5	9,1	9,5
Sanayi	28,2	27,8	27,2	25,3	26,4
Hizmet	62,4	63,7	64,3	65,6	64,1

Kaynak:TÜİK

Sektörlere göre Gayri Safi Katma Değerde İzmir, Türkiye değerlerini incelediğimizde ; Türkiye’de Tarım ve Sanayi sektöründe yıllar içerisinde bir dalgalanma olduğu, Hizmet sektörü yine İzmir’de olduğu gibi yıllar içinde artmış sadece 2010 yılında bir azalma göstermiştir. Gayri Safi Katma Değerde ilimizle paralellik göstererek Türkiye’de de **Hizmetler** sektörü en yüksek paya sahip olmuştur.

Tablo 2:Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer,2006-2010

İZMİR					
	2006	2007	2008	2009	2010
Kişi Başı GSKD(TL)	12.137	13.384	14.817	14.476	16.195
Kişi Başı GSKD(\$)	8.425	10.298	11.568	9.372	10.783
TÜRKİYE					
	2006	2007	2008	2009	2010
Kişi Başı GSKD(TL)	9.632	10.744	12.020	12.000	13.406
Kişi Başı GSKD(\$)	6.686	8.267	9.384	7.769	8.926

Kaynak:TÜİK ,Kişi Başına GSKD

Kişi Başına Gayri Safi Katma Değerde İzmir’de 2006 yılında 12.137 TL iken 2010 yılında %33,43’lük bir artışla 16.195 TL ‘ye yükselmiştir. Türkiye için de Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer 2006 yılında 9.632 TL iken 2010 yılında %39,18’lik bir artışla 13.406 TL’ye yükselmiştir.

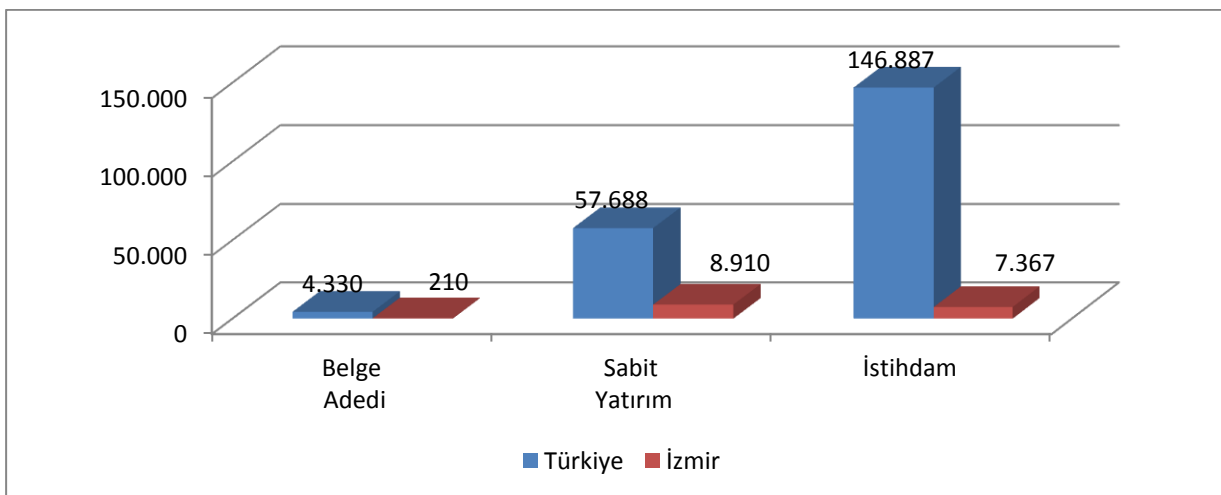
Tablo 3:Kişi Başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı,%

İZMİR				
	2007	2008	2009	2010
Kişi Başı GSKD(TL)	10,3%	10,7%	-2,3%	11,9%
Kişi Başı GSKD(\$)	22,2%	12,3%	-18,9%	15,1%
TÜRKİYE				
	2007	2008	2009	2010
Kişi Başı GSKD(TL)	11,5%	11,9%	-0,2%	11,7%
Kişi Başı GSKD(\$)	23,6%	13,5%	-17,2%	14,9%

Kaynak: TÜİK

Yukarıdaki tabloda Kişi Başı Gayri Safi Katma Değerin bir önceki yıla göre artış oranları verilmektedir. Kişi Başı GSKD’nin TL cinsinden en büyük artış oranının İzmir’de 2009 yılından 2010 yılına geçişte, Türkiye’de ise 2007 yılından 2008 yılına geçişte yaşandığı görülmektedir.

Grafik 2: Yatırım Teşvikleri,2012

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri

İzmir’de 2012 yılında yatırım teşviki alan 210 adet belge neticesinde bu işyerlerine 8.910 milyon TL’lik yatırım yapılmış ve yatırım teşviki alan işyerlerinde 7.367 kişi istihdam edilmiştir.

2012 yılında Türkiye’deki yatırım teşviklerinin %4,8’ini(210 adet belge ile) İzmir’in aldığı, Sabit Yatırımlarda Türkiye’nin %15,4’ünü(8.910.000 TL ile) ve İstihdamda ise Türkiye’nin %5’ini(7.367 kişi ile) İzmir’in karşıladığı görülmektedir.

Tablo 4: Sektörlere Göre Yatırım Teşviklerinin Dağılımı, İzmir, 2012

İZMİR	SABİT YATIRIM TOPLAMI(Milyon TL)		İstihdamın Toplamı	
	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Yabancı Sermaye
2012 yılı				
Enerji	391		128	
Hizmet	1.140	91	3.247	362
İmalat	7.039	176	3.080	165
Madencilik	37	9	143	51
Tarım	29		191	

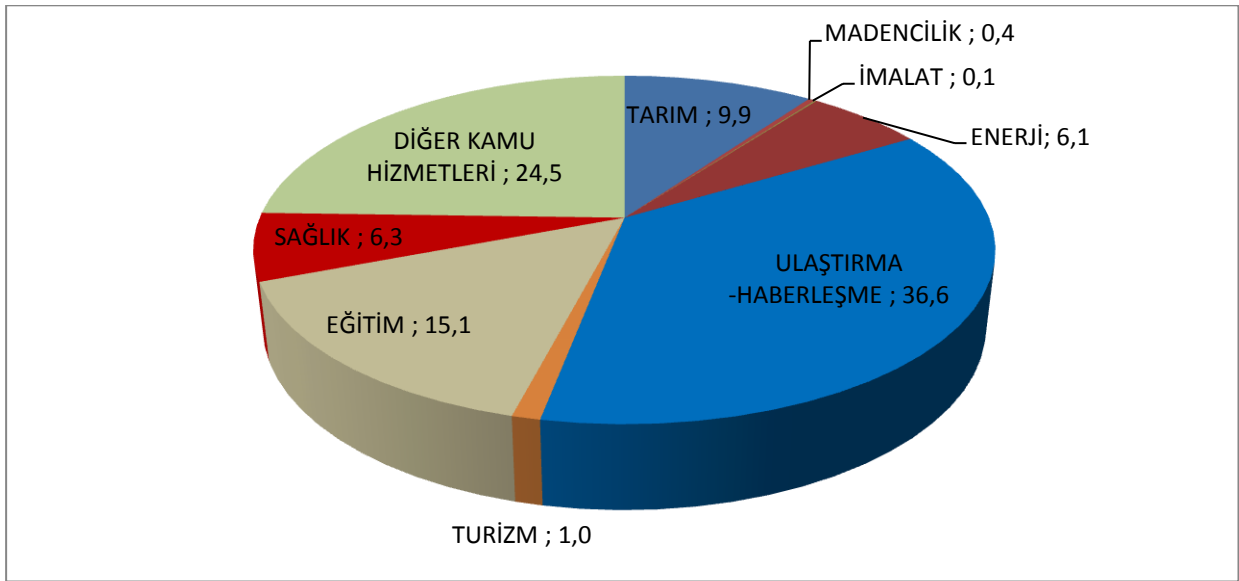
Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri

2012 yılı yatırım teşviklerinde **Yerli Sermaye** toplam yatırımın **%96,9’unu**, yabancı sermaye ise **%3,1’ini** karşılamaktadır. Sabit Yatırımın **%81’ini İmalat** sektörü birinci sırada, **%13,8’ini de Hizmet** sektörü ikinci sırada almaktadır.

2012 yılında yatırım teşviki alan işyerlerinde istihdamın **%92,2’sini yerli sermaye** işyerleri, **%7,8’ini de yabancı sermayeli işyerleri** karşılamaktadır. İstihdamın **%49’unu Hizmet** sektörü, **%44’ünü de İmalat** sektörü gerçekleştirmektedir.

Yatırım teşvikinde birinci sırada yer alan İmalat sektörünün İstihdamda ikinci sırada yer alması dikkat çekicidir. Bunun sebebi, **işletmelerin rekabet üstünlüğü için emek-yoğun değil, teknoloji-yoğun yatırım yapmalarıdır.**

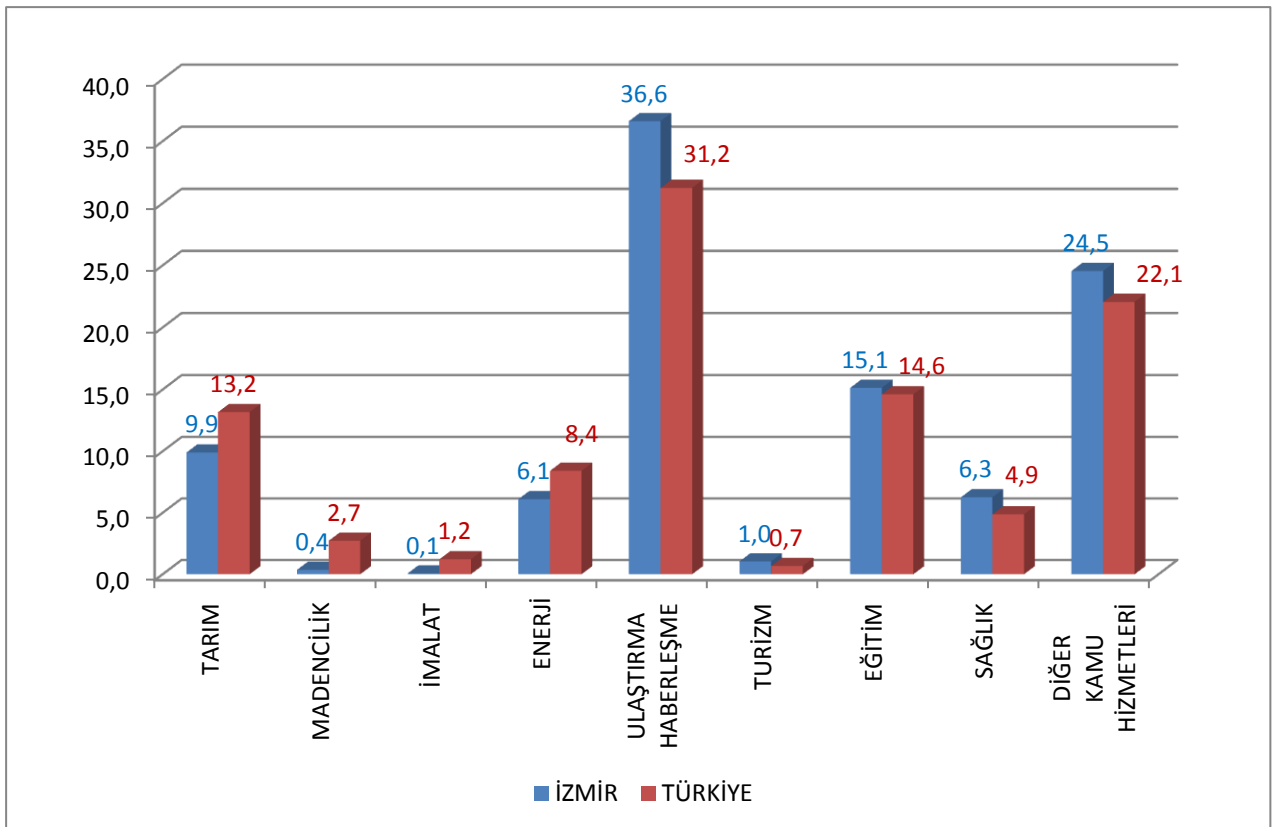
Grafik 3: Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı, İzmir,2012,%

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

İlimiz 2012 yılı Kamu Yatırımlarının sektörel dağılımını incelediğimizde en yüksek pay %36,6 ile **Ulaştırma –Haberleşme**(257.947 TL.) alanında, ikinci sırada %24,5 ile **Diğer Kamu Hizmetleri**(172.910 TL.) sektörü ve en düşük pay ise %0,1 ile **İmalat** sektöründedir.

Grafik 4: Kamu Yatırımlarının Dağılımı,2012,%

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

2012 yılı Türkiye kamu yatırımlarının %1,6'sını İzmir almaktadır. Kamu yatırımlarının dağılımlarına bakıldığında İzmir'de **Ulaştırma-Haberleşme**(257.947 TL) sektöründe Türkiye ortalamasından daha yüksek bir orana sahip olduğu görülmektedir. En az kamu yatırımı yapılan sektör Türkiye ile paralellik göstererek **İmalat** sektöründe yer almaktadır.

Tablo 5: Açılan-Kapanan İşyeri Sayıları,2011-2012

İL ADI	2012 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)								2011 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
İZMİR	2.212	40	2.733	1.269	130	1.094	100	833	3.277	47	2.208	1.634	128	943	116	1.312

Kaynak: TOBB

İzmir 2012 yılında bir önceki yıla göre Kurulan şirketler toplamında %9,9'luk bir azalma göstermiştir. Yine İzmir 2012 yılında bir önceki yıla göre Kapanan işyerleri bakımından %14,5'lik bir azalışla 2012 yılında daha az işyeri(2027 adet) kapanmıştır. 2012 yılında Türkiye'de kurulan işyerlerinin %4,6'sını İzmir, kapanan işyerlerinin de %4,2'sini oluşturmaktadır.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

Tablo 6: Yerleşim Yerine Göre Nüfus

		İl/ilçe merkezi			Belde/Köy			TOPLAM		
		Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Türkiye 2012		58.448.431	29.348.230	29.100.201	17.178.953	8.607.938	8.571.015	75.627.384	37.956.168	37.671.216
İZMİR	2009	3.525.202	1.761.353	1.763.849	343.106	172.328	170.778	3.868.308	1.933.681	1.934.627
	2010	3.606.326	1.813.201	1.793.125	342.522	172.167	170.355	3.948.848	1.985.368	1.963.480
	2011	3.623.540	1.807.181	1.816.359	341.692	171.907	169.785	3.965.232	1.979.088	1.986.144
	2012	3.661.930	1.824.682	1.837.248	343.529	174.564	168.965	4.005.459	1.999.246	2.006.213

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemindeki sayım sonuçlarına göre 3.965.232 kişi olan İzmir İli nüfusu, **2012 yılı** Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemindeki sayım sonuçlarına göre **4.005.459 kişiye** yükselmiştir. İzmir İli için Nüfus artış hızı 2011 yılında %0,4 iken, 2012 yılında %1 olarak gerçekleşmiştir. Nüfusun **%91,4'ü il veya ilçe merkezinde, %8,6'sı ise belde veya köy nüfusundan** oluşmaktadır.

İlimiz nüfus büyüklüğü açısından değerlendirildiğinde toplam nüfusu ile Türkiye'nin 3. Büyük ilidir. Bu nüfusuyla İzmir İli Türkiye toplam nüfusunun %5,3'ünü oluşturmaktadır.

İlin demografik yapısına göre erkek ve kadın nüfusu birbirine çok yakındır. İl nüfusunun %50,1'ini kadınlar oluştururken %49,9'unu erkekler oluşturmaktadır. Türkiye genelinde de kadın erkek nüfusu birbirine yakın olmakla birlikte kadın nüfus oranı %49,8 iken erkek nüfus oranı %50,2'dir.

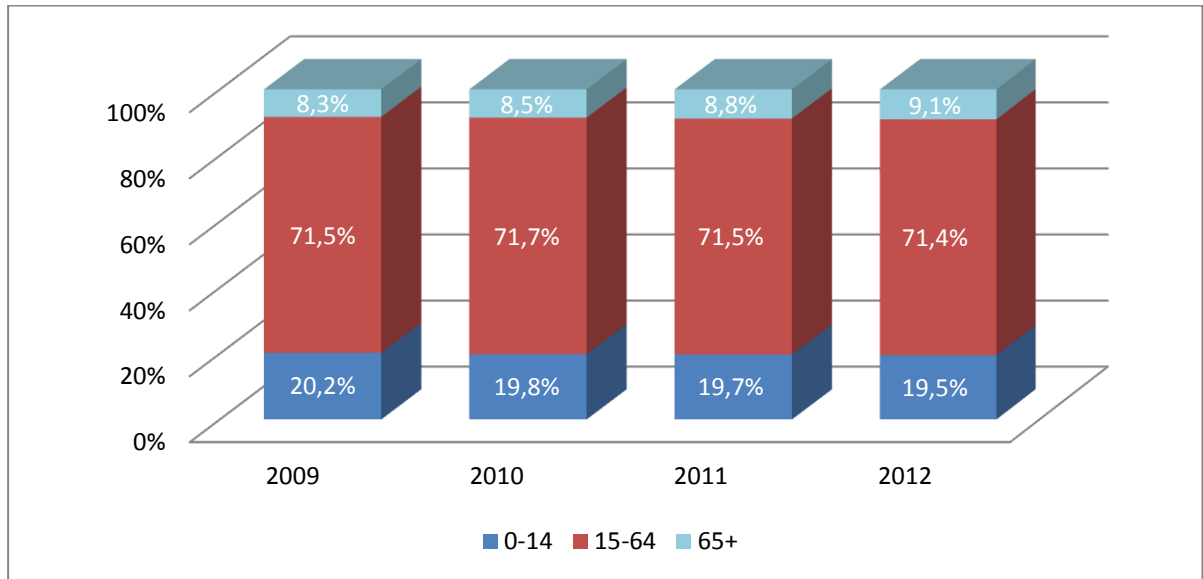
Tablo 7: Yaş Gruplarına Göre Nüfus,2012

YAŞ GRUBU	İZMİR		
	Toplam	Erkek	Kadın
0-14	780.670	401.177	379.493
15-19	286.600	147.850	138.750
20-24	311.135	160.856	150.279
25-29	329.728	167.298	162.430
30-34	360.292	181.115	179.177
35-39	329.870	165.400	164.470
40-44	298.115	148.339	149.776
45-49	281.712	140.386	141.326
50-54	260.186	130.239	129.947
55-59	226.629	112.519	114.110
60-64	177.342	86.365	90.977
65+	363.180	157.702	205.478
TOPLAM	4.005.459	1.999.246	2.006.213

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemindeki sayım sonuçlarına göre İzmir ilinde çalışma yaşı çağındaki (15-64) nüfus 2.861.609 kişidir. Bu grubun toplam nüfus içindeki oranı %71,4'tür. Çalışma çağındaki nüfusun İzmir ili içindeki cinsiyet dağılımı %50 erkek, %50 kadın olarak görülmektedir.

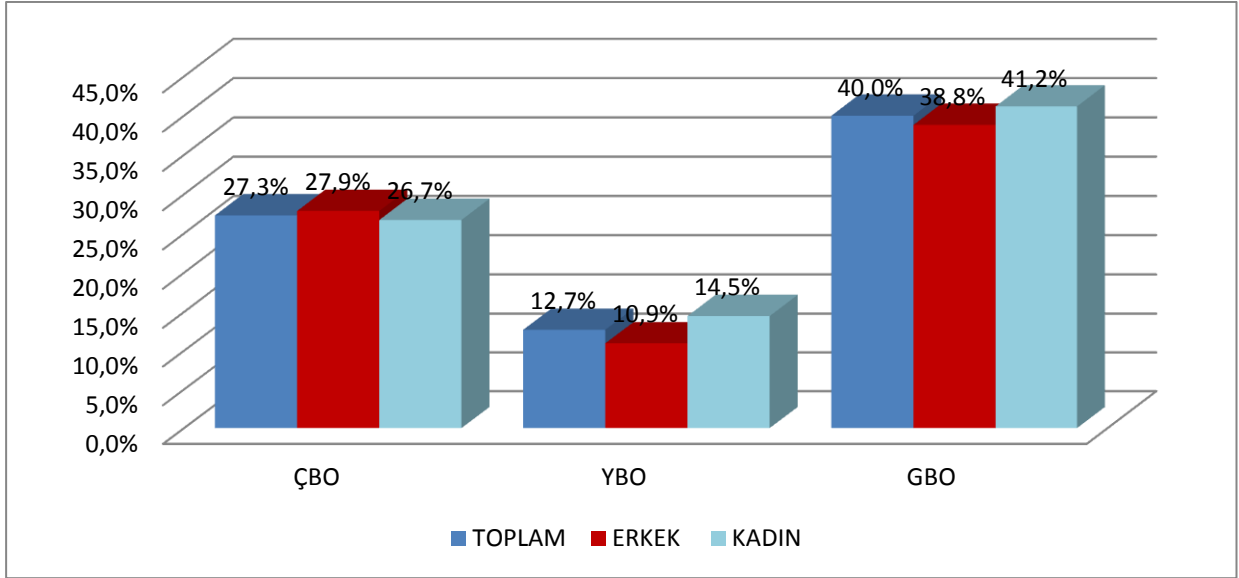
Grafik 5: Nüfusun Geniş Yaş Grubuna Göre Dağılımı, İzmir,%

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

İzmir İli için nüfusun geniş yaş grubuna göre dağılımını incelediğimizde 2011 yılında 0-14 yaş grubunun nüfus içindeki yeri %8,8 iken 2012’de bu oran %9,1’e yükselmiştir. Çalışma çağı nüfusuna (15-64) bakıldığında 2011 yılındaki oranı %71,5 iken 2012’deki oranı 0,1’lik düşüşle %71,4 olarak görülmektedir. 65+ yaş grubunda ise 2011 yılı verileri %19,7 iken 2012 yılı oranı %19,5’e gerilemiştir.

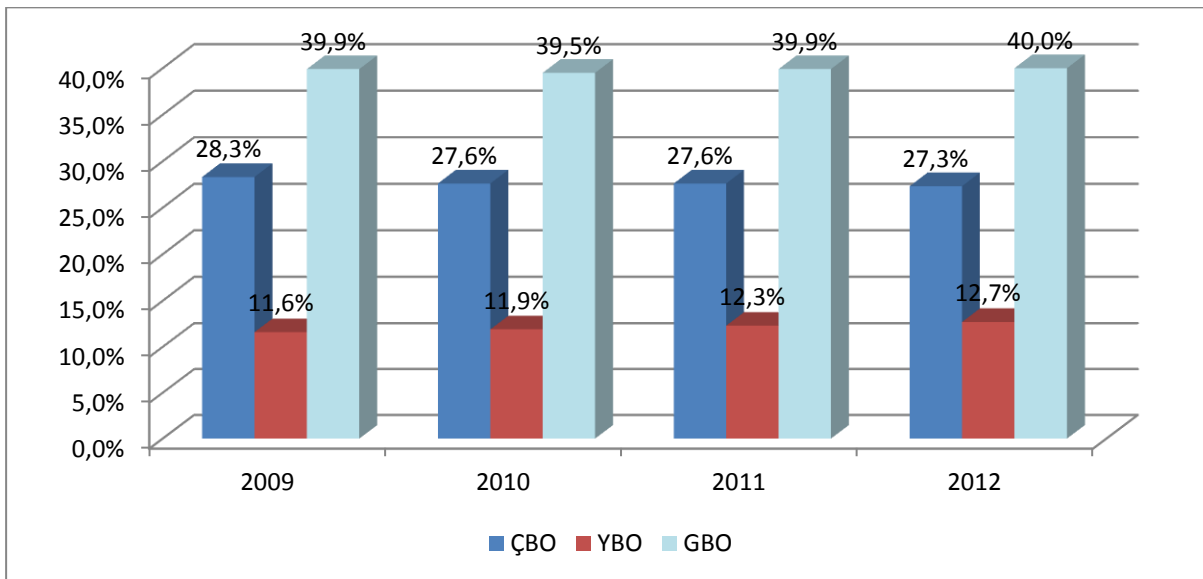
Grafik 6: Yaş Bağımlılık Oranı, İzmir, 2012,%

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2012 yılı Yaş bağımlılık oranına bakıldığında; Çocuk bağımlılık oranı(ÇBO) bazında erkeklerin oranının kadınlardan yüksek olduğu, yaşlı bağımlılık oranı(YBO) ve genel bağımlılık oranı(GBO)’na bakıldığında ise erkeklerin oranının kadınlardan düşük olduğu gözlemlenmektedir.

Grafik 7: Yaş Bağımlılık Oranı, İzmir, 2009-2012,%

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Yaş bağımlılık oranının yıllar içindeki değişimine bakıldığında Yaşlı Bağımlılık Oranı'nda yükseliş olduğu görülmektedir. Çocuk Bağımlılık Oranı'na baktığımızda ise genel olarak oranının düştüğü söylenebilir. Genel Bağımlılık Oranı'nda ise yıllara göre dalgalanmalar söz konusudur.

Tablo 8: Çalışma Yaşı Nüfusunun Bitirilen Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı, Bin, İzmir, 2012

Bitirilen Eğitim Düzeyi	İZMİR		
	Toplam	Erkek	Kadın
Okuma yazma bilmeyen	75.977	13.574	62.403
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	172.671	51.132	121.539
İlkokul mezunu	923.722	402.182	521.540
İlköğretim mezunu	579.633	335.628	244.005
Ortaokul veya dengi okul mezunu	189.002	106.204	82.798
Lise veya dengi okul mezunu	751.329	403.352	347.977
Yüksekokul veya fakülte mezunu	430.123	230.480	199.643
Yüksek lisans mezunu	28.155	15.119	13.036
Doktora mezunu	9.739	5.611	4.128
Bilinmeyen	52.339	29.691	22.648
Toplam	3.212.690	1.592.973	1.619.717

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

2012 yılı Çalışma yaşı nüfusunun bitirilen eğitim düzeyine göre dağılımını incelediğimizde; İzmir ilinde en fazla nüfusu %28,7'lik oranla **İlkokul mezunları** oluşturmaktadır. %23,4 ile **Lise veya dengi okul mezunları** ikinci sırada yer almaktadırlar. %0,3 ile en son sırada **Doktora mezunlarının** olduğu görülmektedir.

Tablo 9: Net Göç ve Net Göç Hızı, İzmir

Yıllar	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (%)
2009	116.390	89.517	26.873	6,97
2010	111.255	99.775	11.480	2,91
2011	110.364	101.420	8.944	2,26
2012	105.804	95.954	9.850	2,46

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

İzmir ilinin TÜİK'ten alınan rakamlara göre son 4 dönem göç verileri incelendiğinde, her yılda; alınan göçün verilen göçten daha fazla olduğu görülmektedir. İncelenen dönemler arasında bu verinin Net Göç Hızına yansımalarının en yüksek olduğu dönemin 2008-2009 dönemi olduğu, en düşük yansımının ise 2010-2011 döneminde olduğu söylenebilir.

Tablo 10: İzmir İline İlişkin Göç Verileri, 2012

En Fazla Göç Aldığı İller	En Fazla Göç Verdiği İller
İstanbul	İstanbul
Manisa	Manisa
Ankara	Aydın
Aydın	Ankara
Balıkesir	Muğla
Muğla	Balıkesir
Diyarbakır	Antalya
Mardin	Konya
Antalya	Afyonkarahisar
Bursa	Van

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

İzmir ilinin 2012 yılında en fazla göç aldığı ve en fazla göç verdiği illerin sıralamasına baktığımızda her 2 sütunda da ilk 2 sıradaki şehirlerin aynı olduğu görülmektedir. İlk sırada İstanbul 2. sırada ise Manisa yer almaktadır. İzmir ilinin en fazla göç aldığı 3. il Ankara olmakla beraber, en fazla göç verdiği 3. il Aydın'dır.

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Tablo 11: Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı,%

Okullaşma Oranı	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	104,6	104,4	104,7	111,2	109,3	113,2	55,7	52,7	58,9	51,3	55,4	47
Net	98,5	98,3	98,8	95,6	95,5	95,8	36,7	31,9	41,7	41,4	44,3	38,2

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

İzmir İli için eğitim seviyesine göre okullaşma oranına bakıldığında en yüksek okullaşma oranının %98,5 ile ilkökulte olduğu görülmektedir.

Tablo 12: Ortaöğretimde Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, İzmir

	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	242.652	126.402	116.250
Şehir	237.031	123.498	113.533
Köy	5.621	2.904	2.717

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

İzmir’de 2012-2013 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde toplam 242.652 öğrenci kayıtlı olup bunun %52,1’i erkek öğrenci olup %48’i kadın öğrencilerden oluşmaktadır. Bu öğrencilerden %97,7’si şehirde okuyan, %2,3’ü köylerde okuyan öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 13: Genel ve Mesleki Teknik Ortaöğretimde Kayıtlı Öğrenci Sayısı, İzmir

Cinsiyet	Genel			Mesleki ve Teknik		
	Toplam	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy
Toplam	126.341	123.518	2.823	116.311	113.513	2.798
Erkek	61.645	60.338	1.307	64.757	63.160	1.597
Kadın	64.696	63.180	1.516	51.554	50.353	1.201

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

2012-2013 eğitim öğretim yılında İzmir ilinde Genel Liselere kayıtlı öğrenci sayısı toplam 126.341 iken Mesleki ve Teknik Liselere kayıtlı öğrenci sayısı 116.311’dir. Dolayısıyla, Genel Liselerde öğrenci sayısı oranı %52,1 iken, Mesleki ve Teknik Liselerdeki öğrenci sayısı oranı %47,9’dur. Genel Liselerde kayıtlı erkek öğrencilerin oranı %48,8 iken, Mesleki ve Teknik Liselerde okuyan erkek öğrenci oranı %55,7’dir. Ayrıca bu oranlar kadın öğrenciler için incelendiğinde, Genel Liselerde kayıtlı kadın öğrencilerin oranı %51,2 iken Meslek Liselerine kayıtlı kadın öğrencilerin oranının %44,3 olduğu görülmektedir. Sonuç olarak Genel Liseleri daha çok kadın öğrencilerin tercih ettiği, Mesleki ve Teknik Liseleri ise daha çok erkek öğrencilerin tercih ettiği söylenebilmektedir.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

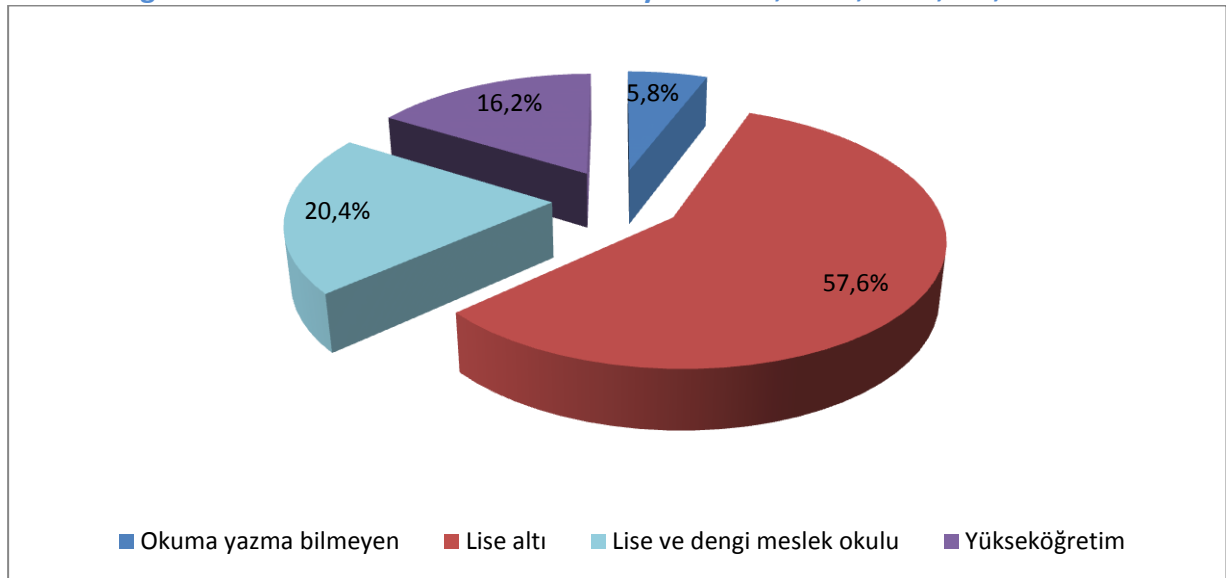
Tablo 14: İşgücü Durumu, İzmir, 2012,15+, Bin

İşgücü Durumu	Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus	İşgücü	İstihdam edilenler	İssiz	İşgücüne katılma oranı %	İşsizlik oranı %	İstihdam oranı %	İşgücüne dahil olmayan nüfus
Türkiye	54.724	27.339	24.821	2.518	50	9,2	45,4	27.385
İzmir	3.142	1.671	1.424	247	53,2	14,8	45,3	1.471

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

2.518.000 toplam işsizin 247.000'i İzmir'de bulunmaktadır. Türkiye'de işsizlik oranı %9,2 iken bu oran İzmir'de %5,6'lık artışla %14,8'e yükselmiştir. Türkiye'deki işgücüne katılma oranı %50 iken İzmir'de bu oran % 3,2'lik artışla %53,2 olmuştur. Türkiye'de istihdam oranı %45,4 iken İzmir'de bu oran %0,1'lik azalışla %45,3 olmuştur.

Grafik 8: Eğitim Durumuna Göre Kurumsal Olmayan Nüfus, İzmir, 2012,15+, %

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir ilinde eğitim durumuna göre kurumsal olmayan nüfus incelendiğinde nüfusun en fazla **Lise altı** eğitilmiş olduğu görülmektedir. Bu veriyi sırasıyla Lise ve dengi meslek okulu, Yükseköğretim ve son olarak da Okuma yazma bilmeyenlerin takip ettiği görülmektedir.

Tablo 15: Kurumsal Olmayan Nüfusun Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, İzmir, 2012,15+, Bin

Kurumsal olmayan nüfus	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	2	6	14	45	115	183
Lise altı	217	91	339	712	451	1.811
Lise ve dengi meslek okulu	55	140	188	186	71	641
Yükseköğretim	0	50	180	196	81	508
Toplam	275	287	722	1.140	719	3.142

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir ili 2012 yılı eğitim durumuna göre nüfusuna baktığımızda; nüfusun %5,8'inin Okuma yazma bilmeyenlerden, %57,6'sının Lise altı, %20,4'ünün Lise ve dengi meslek okulu, %16,2'sinin eğitiminin de Yükseköğretim olduğu görülmektedir. İzmir nüfusunun büyük çoğunluğu Lise altı mezunlardan oluştuğu dikkat çekicidir.

Tablo 16: Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre İşgücü, İzmir, 2012,15+, Bin

İşgücü	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	0	1	3	12	10	26
Lise altı	69	59	220	436	97	881
Lise ve dengi meslek okulu	19	70	147	126	13	375
Yükseköğretim	0	40	158	163	28	389
Toplam	88	170	528	737	148	1.671

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir ili 2012 yılı eğitim durumuna göre işgücüne baktığımızda; işgücünün %1,6'sının Okuma yazma bilmeyenlerden, %52,7'sinin Lise altı, %22,4'ünün Lise-Dengi meslek okulu, %23,3'ünün Yükseköğretimli olduğu görülmektedir. Yine İzmir'de işgücünün geniş yaş grubuna baktığımızda; %5,3'ünün 15-19 yaş grubunda, %10,2'sinin 20-24 yaş grubunda, %31,6'sının 25-34 yaş grubunda, %44,1'inin 35-54 yaş grubunda, %8,9'unun ise 55+ yaş grubunda olduğu görülmektedir. Dolayısıyla **İşgücüne en yüksek katılımın Lise altı eğitimle, 35-54 yaş grubunda** olduğu görülmektedir.

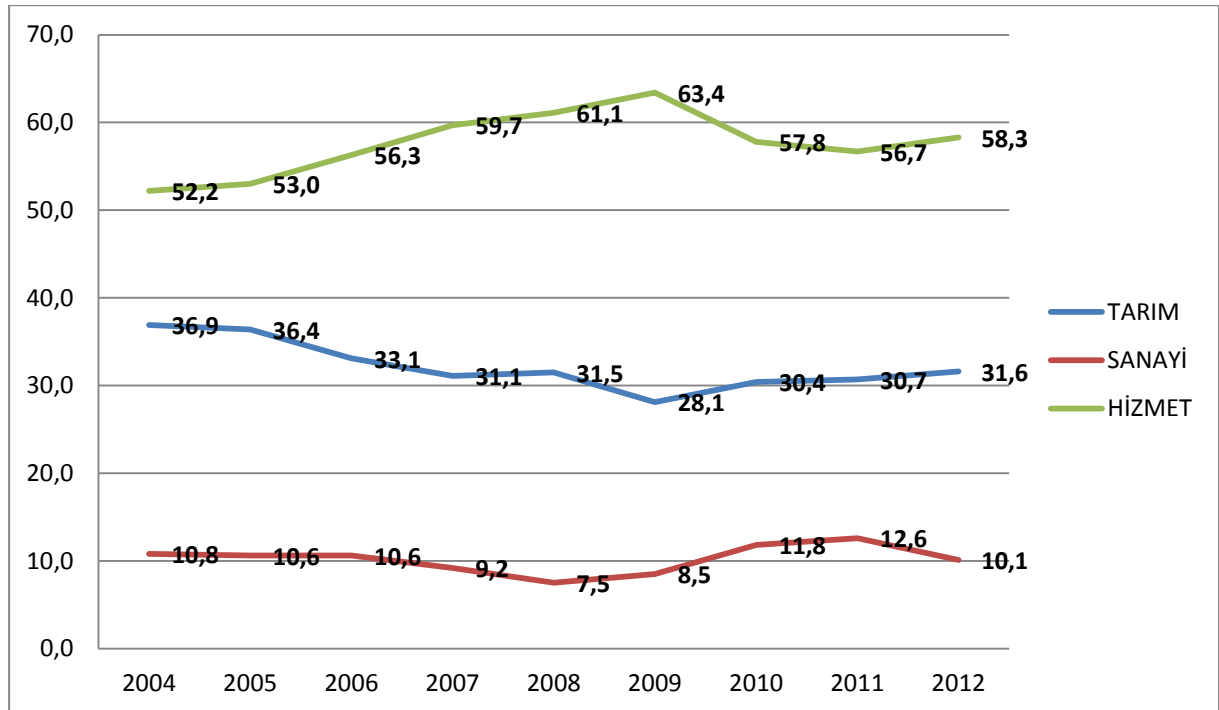
Tablo 17: Geniş Yaş Grubu ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam, İzmir, 2012, 15+, Bin

İstihdam	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	0	1	2	10	10	23
Lise altı	54	45	191	380	86	756
Lise ve dengi meslek okulu	13	54	125	110	10	312
Yükseköğretim	0	25	132	151	25	333
Toplam	67	124	451	651	131	1.424

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir ili 2012 yılı eğitim durumuna göre istihdama baktığımızda; İstihdamın %1,6'sının Okuma yazma bilmeyenlerden, %53,1'inin Lise altı, %21,9'unun Lise-Dengi meslek okulu, %23,4'ünün Yükseköğretimden olduğu, Yine İzmir'de İstihdamın geniş yaş grubuna baktığımızda; %4,7'sinin 15-19 yaş grubunda, %8,7'sinin 20-24 yaş grubunda, %31,7'sinin 25-34 yaş grubunda, %45,7'sinin 35-54 yaş grubunda, %9,2'sinin ise 55+ yaş grubunda olduğu görülmektedir. Dolayısıyla en yüksek **İstihdam Lise altı eğitimle, 35-54 yaş grubundadır.**

Grafik 9:İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre İktisadi Faaliyet Kollarının Durumu, İzmir, 2012,%

Kaynak: TÜİK

İstihdam Edilenlerin Yıllara Göre İktisadi Faaliyet Kollarının Durumunu incelediğimizde 2009 yılında Hizmet ve Sanayi sektörünün oranının arttığını Tarım sektörünün azaldığı görülmektedir. 2012 yılını incelediğimizde ise Sanayi sektöründe sert bir düşüş yaşanmış, Tarım ve özellikle Hizmet sektöründe yükseliş olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 18: Meslek Grubuna ve İktisadi Faaliyete Göre İstihdam, İzmir, 2012,15+, Bin

İstihdam	Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	Profesyonel meslek mensupları	Yardımcı profesyonel meslek mensupları	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	Hizmet ve satış elemanları	Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	Tesis ve makine operatörleri, montajcılar	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	Toplam
Tarım	1	1	0	0	0	88	1	1	53	144
Sanayi	38	11	35	27	12	0	164	95	69	450
Hizmet	107	117	81	100	218	2	46	59	102	831
Toplam	146	128	116	127	230	90	210	154	224	1.424

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir’de meslek grubuna göre İstihdamın; %10,3’ünün kanun yapıcılar-üst düzey yöneticiler ve müdürler, %9’unun profesyonel meslek mensupları, %8,2’sinin yardımcı profesyonel meslek mensupları, %8,9’unun büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar,%16,2’sinin hizmet ve satış elemanları, %6,3’ünün nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar, %14,8’inin sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar, %10,8’inin tesis ve makine operatörleri, montajcılar, %15,7’sinin nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlardan oluştuğu görülmektedir. Meslek Grubuna göre istihdamda **en büyük pay Hizmet ve Satış Elemanları** olduğu görülmektedir.

İzmir’de İktisadi faaliyet alanına göre İstihdamın; %10,1’inin Tarım sektöründe, %31,6’sının Sanayi sektöründe ve %58,3’ünün Hizmet sektöründe çalışanlardan oluştuğu görülmektedir(Bkz.,Grafik9). İktisadi faaliyet alanına göre istihdamda en büyük payın **Hizmet sektöründe** olduğu göz ardı edilmemelidir.

Tablo 19: Eğitim Durumuna ve Meslek Grubuna Göre İstihdam, İzmir, 2012, 15+, Bin

İstihdam	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	51	36	59	146
Profesyonel meslek mensupları	0	1	8	119	128
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	0	20	36	50	115
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	27	55	44	127
Hizmet ve satış elemanları	3	120	72	36	230
Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	6	76	6	2	90
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	2	169	33	6	210
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	0	111	38	5	154
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	11	180	29	3	224
Toplam	23	756	312	333	1.424

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

Eğitim durumuna göre istihdamda en yüksek pay %53,1 oranı ile **Lise altı mezunlardan** oluşmaktadır. Bu oranı sırasıyla %23,4 ile Yükseköğretim mezunları, %21,9 ile Lise ve dengi Meslek okulu mezunları, son olarak %1,6 ile Okuma Yazma bilmeyenler takip etmektedir. Meslek grubuna göre istihdama bakıldığında ise en yüksek pay %16,2 ile **Hizmet ve Satış Elemanlarından** oluşmaktadır.

Tablo 20: Meslek Grubu ve Yaş Grubuna Göre İstihdam, İzmir, 2012,15 +, Bin

İstihdam	Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	Profesyonel meslek mensupları	Yardımcı profesyonel meslek mensupları	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	Hizmet ve satış elemanları	Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	Tesis ve makine operatörleri, montajcılar	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	Toplam
15-19	0	0	4	8	18	2	14	5	15	67
20-24	6	7	13	17	30	2	20	14	16	124
25-34	36	51	45	53	75	10	54	58	60	451
35-54	86	60	47	43	92	45	100	69	110	651
55+	18	10	7	5	15	32	13	9	23	131
Toplam	146	128	116	127	230	90	210	154	224	1.424

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir ilinde Yaş grubuna göre istihdamda en yüksek pay %45,7 ile **35-54 yaş grubuna aittir**. Bunu %31,7 ile 25-34 yaş grubu, %9,2 ile 55+ yaş grubu, %8,7 ile 20-24 yaş grubu, %4,7 ile 15-19 yaş grubu kişiler takip etmektedir.

Meslek grupları içerisinde yaş aralıkları dikkate alındığında en fazla istihdam edilen grup **110.000 kişi ile 35-54 yaş grubunda Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışanlardır**.

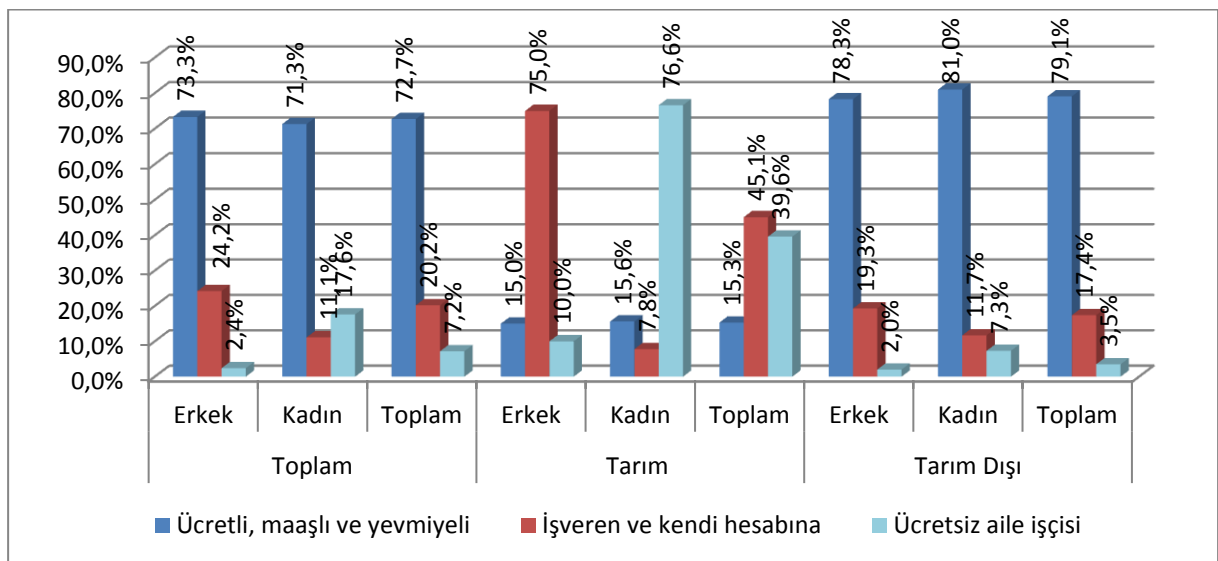
Tablo 21: Meslek Grubu ve İşteki Durumuna Göre İstihdam, İzmir, 2012,15+, Bin

İstihdam	Kanun yapılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	Profesyonel meslek mensupları	Yardımcı profesyonel meslek mensupları	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	Hizmet ve satış elemanları	Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	Tesis ve makine operatörleri, montajcılar	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	Toplam
Ücretli veya yevmiyeli	52	109	105	117	187	5	167	140	154	1.035
İşveren veya kendi hesabına	94	18	9	1	19	63	40	13	30	288
Ücretsiz aile işçisi	0	1	2	9	23	22	3	2	40	102
Toplam	146	128	116	127	230	90	210	154	224	1.424

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

2012 yılında İzmir ilinde istihdam edilenlerin %72,7'si ücretli veya yevmiyeli, %20,2'si İşveren veya kendi hesabına, %7,2'si ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Bu da İzmir'de insanların çok büyük bir oranda ücretli veya yevmiyeli olarak istihdam edildiklerini göstermektedir.

Grafik 10: Tarım Sektörüne ve İşteki Durumuna Göre İstihdam, İzmir, 2012,15+, %

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

Yukarıdaki grafikte görüldüğü üzere İzmir ilinde Tarım sektöründe çalışanlar incelendiğinde erkeklerde daha çok **İşveren veya kendi hesabına** çalışanların oranının yüksek olduğu, kadınlarda ise **Ücretsiz aile işçisi** oranının yüksek olduğu görülmektedir. Tarım dışı alanda ise hem kadın hem de erkeklerde **Ücretli, maaşlı ve yevmiyeli** çalışanların çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Tablo 22: Mesleklere ve İşyeri Büyüklüğüne Göre İstihdam, İzmir, 2012,15+, Bin

İstihdam	Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	Profesyonel meslek mensupları	Yardımcı profesyonel meslek mensupları	Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	Hizmet ve satış elemanları	Nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar	Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	Tesis ve makine operatörleri, montajcılar	Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	Toplam
1-9	91	28	32	39	145	89	117	48	132	720
10-24	18	12	12	18	23	1	21	15	18	138
25-49	14	23	17	22	22	0	28	29	23	179
50+	23	54	55	47	40	1	44	53	51	388
Toplam	146	128	116	127	230	90	210	154	224	1.424

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir’de istihdam edilenlerin işyeri büyüklüğüne baktığımızda; İşyerlerinin %50,6’sının (1-9) büyüklüğünde, %9,7’sinin (10-24) büyüklüğünde, %12,6’sının (25-49) büyüklüğünde, %27,2 (50+) büyüklüğünde olduğu görülmektedir.

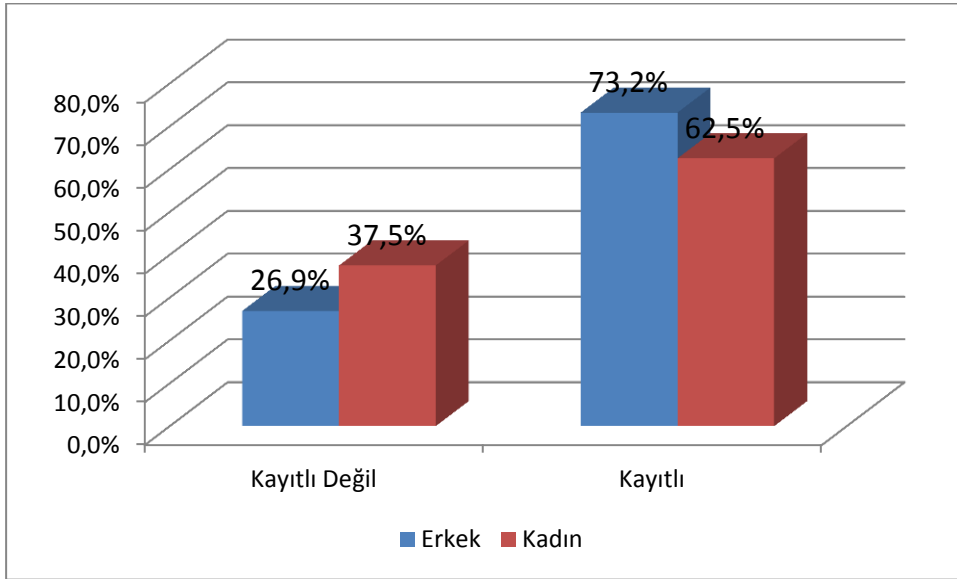
Tablo23:İktisadi Faaliyet ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam, İzmir, 2012,15+, Bin

İstihdam	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
Kayıtlı Değil	114	112	202	429
Kayıtlı	30	338	628	996
Toplam	144	450	831	1.424

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir ilinde İktisadi faaliyet ve sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık durumuna göre istihdam incelendiğinde en yüksek istihdamın %58,4 ile Hizmet sektöründe olduğu söylenebilir. Sırasıyla %31,6 ile Sanayi, %10,1 ile Tarım sektörü en sonda yer almaktadır. Toplamda kayıt dışı istihdam incelendiğinde oran %30,1, Kayıtlı istihdam %69,9’luk oranla istihdamın 2/3’ünü oluşturmaktadır. Bu da İzmir ilinde kayıtlı olmayanların az olduğunu göstermektedir.

Grafik 11: Cinsiyet ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdamın Dağılımı, İzmir, 2012,15+, %

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

Cinsiyet ve sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık incelendiğinde kayıtlı erkeklerin istihdam oranı %73,2 ile kadınlardan yüksektir, kayıtlı olmayanların oranlarında ise kadınlar %37,5 oranıyla lider konumdadır.

Tablo 24: Tarım - Tarım Dışı İstihdama ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Göre İstihdam Edilenler, İzmir, 2012,15+, Bin

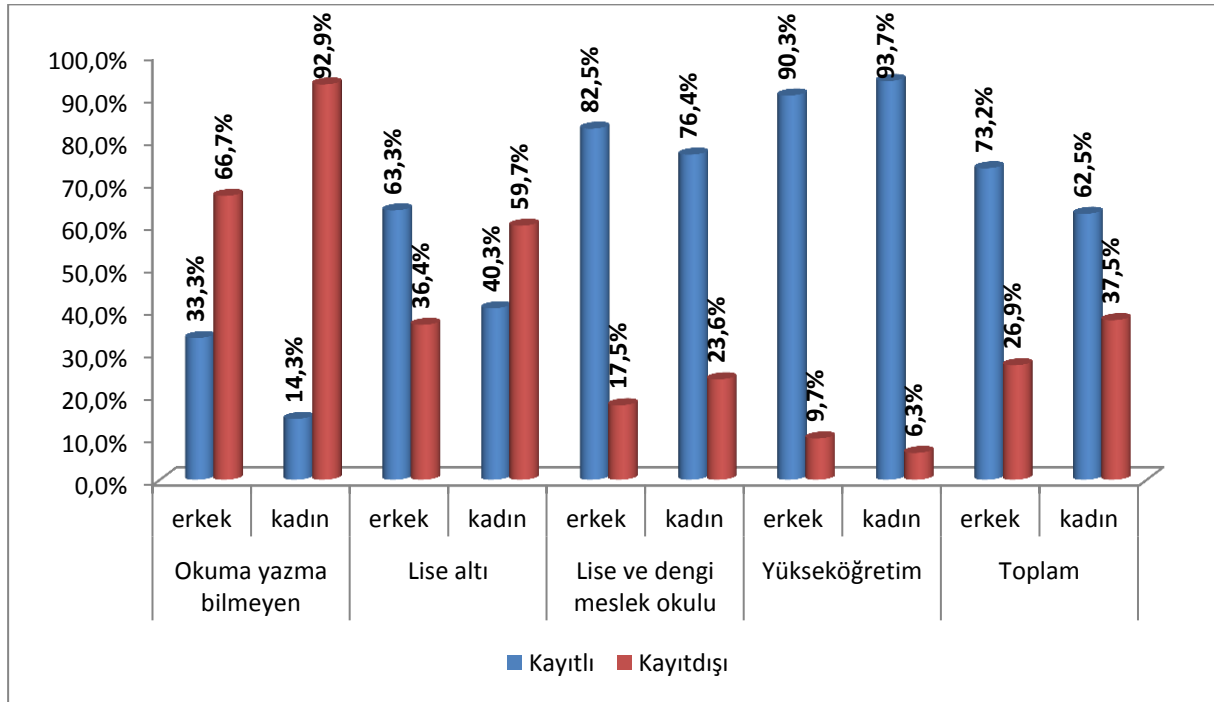
İstihdam	Erkek			Kadın		
	Tarım dışı	Tarım	Toplam	Tarım dışı	Tarım	Toplam
Kayıtlı Değil	214	52	267	100	62	162
Kayıtlı	698	28	726	268	2	270
Toplam	913	80	992	368	64	432

Kaynak:TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir ilinde 2012 yılında sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık incelendiğinde hem erkek hem de kadınlarda tarım dışı istihdam oranlarının yüksek olduğu görülmektedir. Tarım dışı erkek istihdamı toplam erkek istihdamının %92'sini oluşturmaktadır. Tarım dışı kadın istihdamına bakıldığında ise toplam kadın istihdamının %85,2'sini oluşturduğu görülmektedir.

Toplam istihdamın %49'unu **tarım dışında sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı olan Erkek çalışanlar** almaktadır.

Grafik 12: İstihdamın Eğitim Durumuna, Cinsiyete ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa Göre Durumu, İzmir, 2012,%

Kaynak: TÜİK

İzmir ilinde istihdamın eğitim durumuna, cinsiyete ve sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa göre durumu incelendiğinde, Lise altı mezunu istihdam edilenlerin kayıtlı erkek oranı yüksek iken aynı durumdaki kadınlarda istihdamda ise kayıtdışı oranı yüksektir. Diğer eğitim durumları incelenirse; okuma yazma bilmeyenlerde kayıtdışı oran kayıtlılığa göre yüksektir ancak Lise ve dengi meslek okulu ve **Yükseköğretim mezunlarındaki** istihdamda **kayıtlılık oranlarının kayıtdışı istihdamda göre bir hayli yüksek** olduğu görülmektedir.

Tablo 25: Eğitim ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam, İzmir, 2012, 15+, Bin

İstihdam	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
Kayıtlı Değil	18	322	60	29	429
Kayıtlı	5	434	253	305	996
Toplam	23	759	312	333	1.424

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

Eğitim ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam incelendiğinde istihdam edilenlerin %69,9'u **sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı** olup, %53,3'ü **Lise altı mezundurlar**.

Tablo 26: Yaş ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam, İzmir, 2012, 15+, Bin

İstihdam	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Kayıtlı Değil	40	34	80	185	90	429
Kayıtlı	27	90	371	466	41	996
Toplam	67	127	451	651	131	1.424

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

Kayıtlılık durumuna göre istihdam edilenlerde ilk sırayı %45,7 ile **35-54 yaş grubunda, ikinci sırayı da %31,7 ile 25-34 yaş grubundakiler** almaktadır. Dolayısıyla **25-54 yaş aralığındakiler istihdam edilenlerin büyük çoğunluğunu** oluşturmaktadırlar.

Toplam istihdamın %32,7'sini **sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı olan 35-54 yaş aralığındaki çalışanlar** almaktadır.

Tablo 27: Eğitime ve Süreye Göre İşsizler, İzmir, 2012, 15+, Bin

İşsizler	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
1 yıl yıldan az	3	94	42	36	175
1 yıl ve daha çok	1	30	21	19	71
İş bulmuş başlamak için bekleyen	0	0	0	0	0
Toplam	3	125	63	56	247

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

2012 yılında İzmir ilindeki işsizlerin eğitim düzeyi ile işsiz oldukları süre arasındaki ilişki incelendiğinde ise; %70,9'u 1 yıldan az, %28,7'si 1 yıl ve daha çok, %0,4'ü de iş bulmuş başlamak için bekleyenlerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 28: Eğitim ve Yaşa Göre İşsizler, İzmir, 2012, 15+, Bin

İşsizler	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam
15-19	0	14	6	0	21
20-24	0	14	16	15	46
25-34	0	29	21	26	77
35-54	2	56	16	11	86
55+	1	11	3	3	17
Toplam	3	125	63	56	247

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir ilinde işsizlerin eğitim durumlarına göre bakıldığında; %1,2'sinin Okuma yazma bilmeyenlerden, %50,6'sının Lise altı, %25,5'inin Lise dengi meslek okulu ve %22,7'sinin de Yükseköğretimli olduğu görülmektedir.

İşsizlerin yaş grubuna bakıldığında; %8,5'inin 15-19 yaş grubu, %18,6'sının 20-24 yaş grubu, %31,2'sinin 25-34 yaş grubu, %34,8'inin 35-54 yaş grubu ve %6,9'unun da 55+ yaş grubunda olduğu görülmektedir.

Bu durumda İzmir'deki işsizlerin eğitim durumu incelendiğinde en yüksek payı **125.000 kişi ile Lise altı** mezunlardan, işsizlerin yaş grubu incelendiğinde ise en yüksek payı **86.000 ile 35-54 yaş grubunda** olduğu görülmektedir.

Tablo 29: Nedene ve Yaşa Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, İzmir, 2012, 15+, Bin

İşgücüne dahil olmayan nüfus	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
İş bulma ümidi yok	0	1	3	6	3	13
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	7	8	15	32	16	79
Mevsimlik çalışan	-	-	0	1	1	2
Ev işleri ile meşgul	15	32	119	238	188	593
Öğrenci (eğitim-öğretim)	154	57	7	0	-	218
Emekli	-	-	0	71	259	331
Özürlü yaşlı veya hasta	3	4	11	29	101	148
Ailevi ve kişisel nedenler	1	6	30	18	2	57
Diğer *	6	8	8	7	1	31
Toplam	187	117	193	403	571	1471

Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İzmir'de, 2012 yılında nüfusun işgücüne dahil olmama nedenlerini incelediğimizde en yüksek pay %40,3 ile **Ev işleriyle meşgul** olma nedeni gelmektedir. Nüfusun işgücüne dahil olmayanların yaş durumu incelendiğinde ise %38,8'i **55+ yaş grubu** ve %27,4'ü **35-54 yaş** grubundadır.

Toplam işgücüne dahil olmayanların %17,6'sını **55+ yaş grubunda olan emekliler** oluşturmaktadır.

Tablo 30: Nedene ve Eğitime Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar, İzmir,2012, 15+, Bin

İşgücüne dahil olmayan nüfus	İş bulma ümidi yok	İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	Mevsimlik çalışan	Ev işleri ile meşgul	Öğrenci (eğitim-öğretim)	Emekli	Engelli yaşlı veya hasta	Ailevi ve kişisel nedenler	Diğer *	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	0	2	0	78	-	14	60	2	0	156
Lise altı	6	44	1	423	130	197	82	36	11	930
Lise ve dengi meslek okulu	3	19	0	74	84	59	5	12	11	266
Yükseköğretim	3	14	0	18	5	60	1	8	9	119
Toplam	13	79	2	593	218	331	148	57	31	1.471

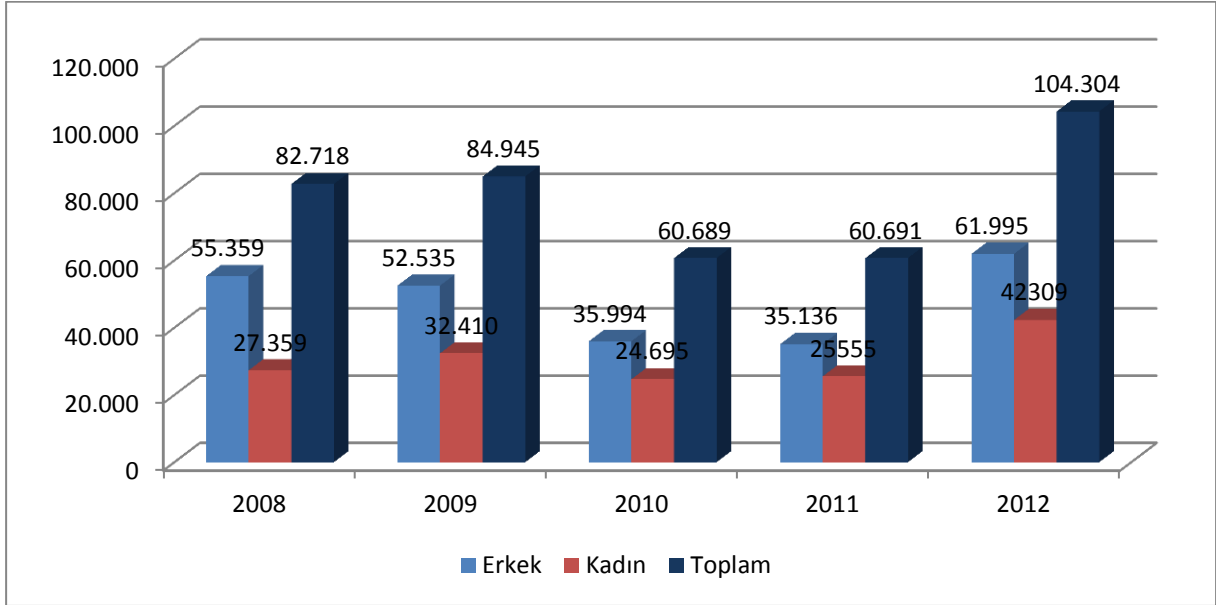
Kaynak: TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketi Sonuçları

İşgücüne dahil olmayan nüfusun dağılımına baktığımızda; %0,9'unun iş bulma ümidi yok, %5,4'ünün iş aramayıp çalışmaya hazır olan, %0,1'inin mevsimlik çalışan, %40,3'ünün ev işleri ile meşgul, %14,8'inin öğrenci, %22,5'inin emekli, %10'unun engelli yaşlı veya hasta, %3,9'unun ailevi ve kişisel nedenleri, %2,1'inin diğer nedenleri olduğu görülmektedir.

İşgücüne dahil olmayan nüfusun %63,2'sinin Lise altı eğitimi, %18,1'inin Lise ve dengi meslek okul eğitimi, %10,6'sının Okuma yazma bilmeyen, %8,1'inin de Yükseköğretim eğitimi almıştır. Bu da **eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımın arttığını** göstermektedir.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Grafik13: Başvurular, İzmir, 2008-2012

Kaynak:İŞKUR

2012 yılında İzmir ve Çalışma ve İş Kurumu İzmir İl Müdürlüğüne hizmetlerden yararlanmak üzere 104.304 kişi başvurmuştur. Kuruma başvurular 2008 yılından 2012 %26,1'lik artış göstermektedir. Başvurularda 2010 yılında 2009 yılına oranla %28,6'lık azalma dikkat çekicidir. 5 yıllık değerlendirme içerisinde Erkek (61.995 kişi ile) başvurular ve Kadın(42.309 kişi ile) başvurular en çok 2012 yılında olmuştur.

2013 yılının ilk dokuz ayında 104.447 kişi iş aramak amacıyla Kuruma başvurmuştur. Bunların %51'i erkek, %49'u da kadın iş arayanlardır.

Tablo 31: Eğitim Durumlarına Göre Başvurular, İzmir, 2012

İZMİR		
Eğitim Durumu	Erkek	Kadın
Okuma-Yazma Bilmeyenler	536	641
Okur-Yazar Olanlar	575	516
İlköğretim	31.899	15.893
Ortaöğretim	18.479	13.564
Önlisans	4.432	5.252
Lisans	5.857	6.162
Yüksek Lisans	208	269
Doktora	9	12

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı Kuruma başvuruların %59,4'ü(61.995 kişi) erkekler, %40,6'sı(42.309 kişi) kadınlardır. Toplam başvuranlar içerisinde eğitim seviyesine göre; % 45,8'i(47.792 kişi) İlköğretim, %30,7'i(32.043 kişi) Ortaöğretim, %11,5'i(12.019 kişi) Lisans, %9,3'ü(9.684 kişi) Önlisans, %0,5'i Yüksek Lisans mezunlarından, %2,1'i Okur Yazar olan ve okuma yazma bilmeyenlerden oluşmaktadır. Erkekler içinde en fazla başvuru yapanlar %83,1 ile Lise altı eğitilmiş kişilerdir. Kadınlar içinde ise başvuru yapanların % 27,6'sının **yüksekokul mezunlarından** oluşması dikkat çekicidir. Bu da kadınlar da yüksekokul mezunu iş arayanların erkeklere oranla daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Türkiye'de eğitim seviyesine göre başvuranların dağılımında İzmir'de olduğu gibi ilk sırada %48,3 ile İlköğretim mezunları, son sırada ise %0,3 ile Yüksek Lisans eğitilmişler vardır. İzmir'de Lisans ve üstü eğitimlilerde başvuranlar(%12 ile) Türkiye ortalamasının(%8,4) üzerindedir.

2013 yılı ilk dokuz ayında toplam başvuranlar içerisinde eğitim seviyesine göre; % 48,1'i(50.289 kişi) İlköğretim, %28,7'i(30.021 kişi) Ortaöğretim, %12,1'i(12.614 kişi) Lisans, %9,4'ü(9.830 kişi) Önlisans, %0,4'ü Yüksek Lisans ve Doktora mezunlarından, %1,2'i Okur Yazar olan ve Okuma Yazma bilmeyenlerden oluşmaktadır. Türkiye genelinde de başvuranlarda %76,6 ile İlköğretim ve Ortaöğretim mezunları gelmektedir.

Tablo 32: Yaş Gruplarına Göre Başvurular, İzmir, 2012

Yaş Grupları	Başvuru		
	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	2.853	2.133	4.986
20-24	11.367	9.490	20.857
25-29	13.486	8.942	22.428
30-34	11.869	7.828	19.697
35-39	8.662	6.124	14.786
40-44	6.620	4.174	10.794
45-49	4.506	2.190	6.696
50-54	1.576	965	2.541
55-59	723	324	1.047
60-64	222	110	332
65+	111	29	140
Toplam	61.995	42.309	104.304

Kaynak:İŞKUR

İzmir’de İŞKUR’ a iş aramak amacıyla 2012 yılında 104.304 kişi başvurmuş, bunların 61.995’i Erkek, 42.309’u kadındır. **En fazla başvurunun %21,5 ile 25-29 yaş aralığında** olduğu, bunu %19,9 ile 20-24 yaş aralığı, %18,8 ile 30-34 yaş aralığının takip ettiği görülmektedir. **20-34 yaş aralığı** arasında **genç işsizler** toplam başvuranlar içerisinde **%60,4 oranında büyük pay** almaktadır.

2012 yılında Kuruma başvuru yapan **20-24 yaş aralığında kadınlar**, kadınlardaki toplam başvuru içerisinde ilk sıradadır ve 9.490 kişi ile %22,4’lük paya sahiptir.

Erkeklerde en fazla başvuru yapanlar ise %21,8 ile(13.486 kişi) **25-29 yaş aralığındadır**. Ayrıca her yaş grubunda erkeklerdeki başvuru sayısı kadın başvuru sayısından fazladır.

Tablo 33: En Fazla Başvuru Alınan İlk 10 Meslek, İzmir-Türkiye,2012

İZMİR		TÜRKİYE	
Meslekler	Başvuru Sayısı	Meslekler	Başvuru Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	21.039	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	572.862
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	4.802	BÜRO MEMURU (GENEL)	100.687
BÜRO MEMURU (GENEL)	3.357	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	86.976
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2.323	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53.649
ÖN MUHASEBECİ	1.861	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.515
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.758	SEKRETER	36.929
SEKRETER	1.700	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33.993
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1.602	ÖN MUHASEBECİ	30.406
MUHASEBECİ	1.540	GARSON (SERVİS ELEMANI)	27.132
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1.459	MUHASEBECİ	25.799

Kaynak: İŞKUR

Türkiye’de olduğu gibi İzmir’de de en çok başvuru yapan mesleğin Beden İşçisi(Genel) olduğu dikkat çekicidir. Bu meslekte İzmir’de başvuru yapanlar Türkiye geneline oranlandığında %3,7’sine karşılık gelmektedir.

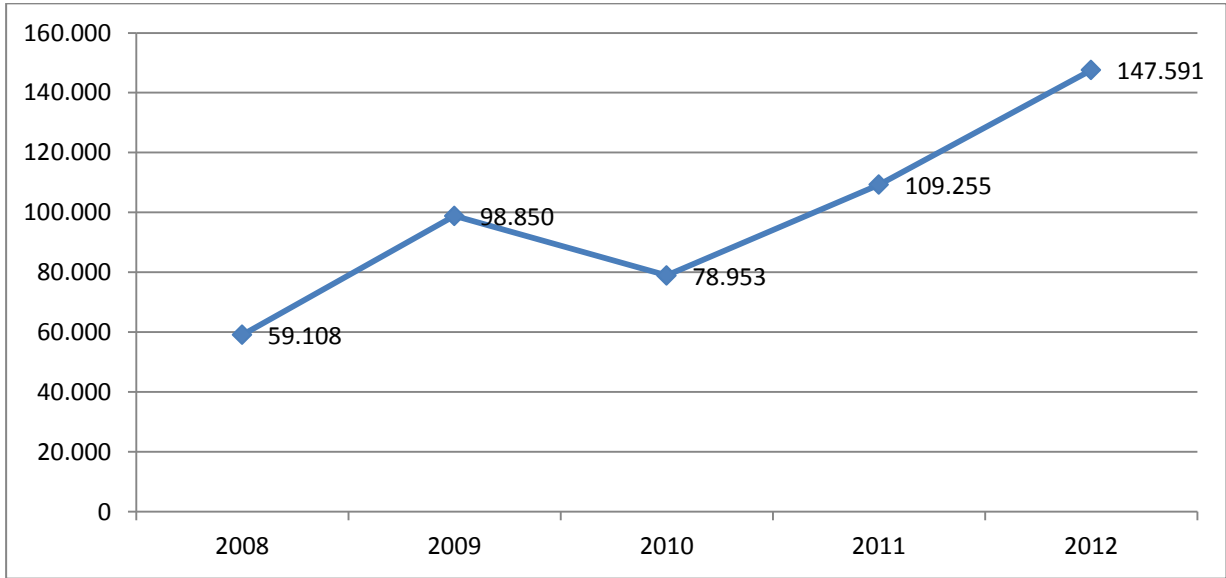
2012 yılında başvuru yapanlar içerisinde **Beden İşçisi (Genel)** 21.039 kişi ile ilk sırada yer almaktadır. Bunu 4.802 kişi ile Beden İşçisi (Temizlik) ve 3.357 kişi ile Büro Memuru (Genel) meslekleri izlemektedir. Bu da **nitelik gerektirmeyen mesleğe sahip olan kişilerin başvurularında ilk sıralarda** olduklarını göstermektedir.

İzmir’de başvurular içerisinde yer alan ilk 3 meslek Türkiye sıralamasında da ilk 3 sırada yer almaktadır.

Yine **2013 yılı dokuz aylık başvurularında** ilk 10 meslekte; Beden İşçisi(Genel), Büro Memuru(Genel),Beden İşçisi(Temizlik), Temizlik Görevlisi, Satış Danışmanı, Garson (Servis Elemanı), Ön Muhasebeci, Sekreter, Beden İşçisi(İnşaat), Muhasebeci yer almaktadır. Dolayısıyla 2012-2013’te başvuru alan ilk 3 mesleğin aynı olduğu ve genel olarak mesleklerde değişiklik olmadığı dikkat çekicidir. İzmir’de 2013 yılında iş aramak amacıyla başvuranlar Türkiye’nin(1.849.716 kişi) %5,6’sını oluşturmaktadır.

KAYITLI İŞSİZLER:

Grafik14: Kayıtlı İşsizlerin Yıllara Göre Dağılımı, İzmir, 2008-2012

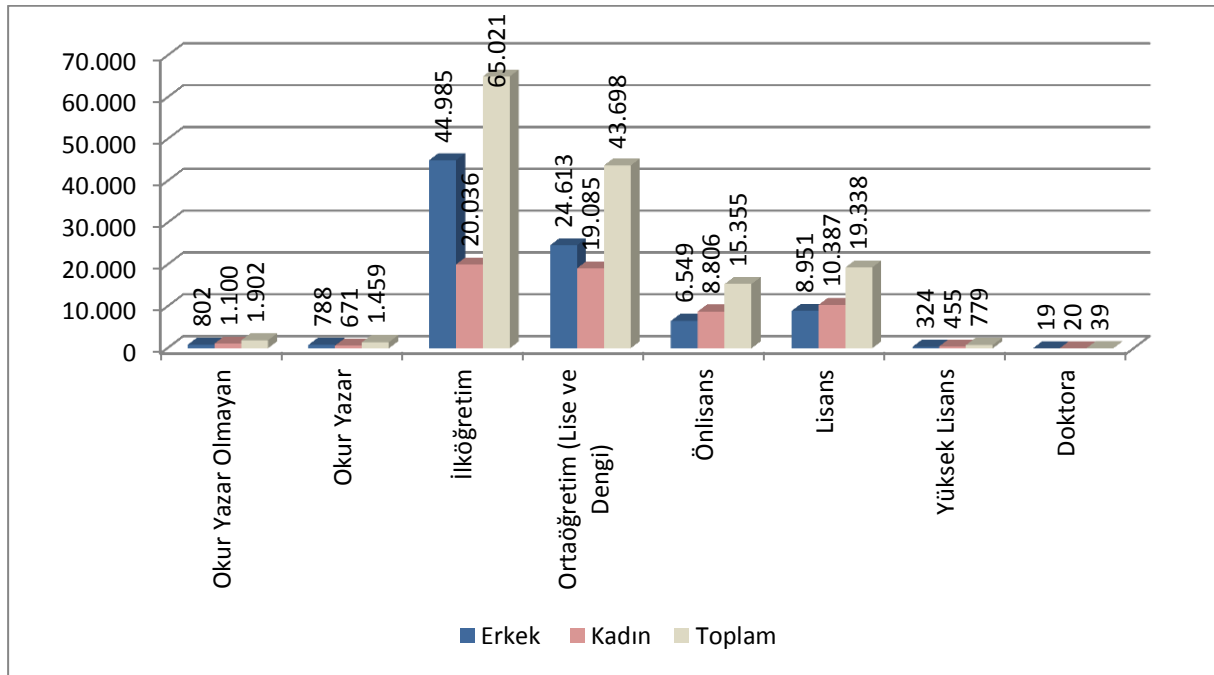
Kaynak: İŞKUR

Kuruma kayıtlı işsizlerde bir önceki yıla göre en büyük artış %67,2 oranında 2009 yılında 98.850 kişi ile olmuştur. 2010 yılında %20,1'lik azalma göstermiş, ardından 2012 yılında bir önceki yıla göre %35,1'lik bir artışla 147.591 kişiye ulaşmıştır.

Türkiye'de 2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin(2.372.262 kişi) %6,2'si İzmir'dedir. Yine İzmir'de olduğu gibi ülkemizde de 2010 yılında bir önceki yıla göre kayıtlı işsizlerde %19,4'luk azalma görülmektedir.

2013 yılı ilk dokuz ayında İzmir'de kayıtlı işsiz sayısı 161.667 kişiyi bulmuştur. Bu da Türkiye'deki kayıtlı işsizlerin %6,6'sına karşılık gelmektedir.

Grafik15: Eğitim Durumlarına Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı, İzmir, 2012,%

Kaynak:İŞKUR

İzmir’de de Türkiye’de olduğu gibi en çok kayıtlı işsizin eğitim düzeyi %44,1 ile(65.021 kişi) **İlköğretim** mezunlarından oluştuğu görülmektedir. Bunu %29,6 ile Ortaöğretim(Lise ve Dengi), %13,1 ile Lisans, %10,4 ile Önlisans, %0,5 ile Yüksek Lisans mezunları izlemektedir. İşe yerleştirmelerin %2,3’ü ise Okur yazar ve Okuma Yazma Bilmeyenlerdendir. Dolayısıyla İzmir ilinde kayıtlı işsizlerin yaklaşık **%76’sı Lise altı eğitim mezunlarından** oluşmaktadır.

Türkiye’de Kuruma kayıtlı işsizlerde ilk sırada İlköğretim mezunları%46,8 ile(1.109.535 kişi), bunu %30 ile Ortaöğretim, %9,3 ile Önlisans mezunları takip etmektedir. **İzmir’de Lisans ve üstü eğitimlilerde** kayıtlı işsizler(%13,7 ile) **Türkiye ortalamasının**(%9,6) üzerindedir.

Tablo 34: Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsiz Sayıları, İzmir, 2012

Yaş Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
15-19	1.303	856	2.159
20-24	10.334	9.905	20.239
25-29	18.756	14.759	33.515
30-34	18.244	12.655	30.899
35-39	14.111	9.442	23.553
40-44	10.986	6.892	17.878
45-49	8.933	3.592	12.525
50-54	2.663	1.612	4.275
55-59	1.167	576	1.743
60-64	349	191	540
65+	185	80	265
Toplam	87.031	60.560	147.591

Kaynak:İŞKUR

İlimizde 2012 yılında Kuruma kayıtlı 147.591 işsiz bulunmaktadır. Bunların %58,9'u(87.031 kişi) Erkek, %41'i (60.560 kişi) kadındır. **En fazla kayıtlı işsiz %22,7 ile 25-29 yaş aralığında** olduğu, bunu %20,9 ile 30-34 yaş aralığı, %16 ile 35-39 yaş aralığının takip ettiği görülmektedir. **20-34 yaş aralığı** arasında **genç işsizler** toplam işsizler içerisinde **%57,3 oranında büyük pay** almaktadır.

2012 yılında Kurumdaki kayıtlı işsizlerde kadın başvuru verilerine bakıldığında **25-29 yaş aralığındaki kadınlar** ilk sırada olup 14.759 kişi ile %24,4'lük paya sahiptir.

Erkeklerde en fazla kayıtlı işsizler ise %21,6 ile(18.756 kişi) **25-29 yaş aralığındadır**. Ayrıca her yaş grubunda erkeklerdeki kayıtlı işsiz sayısı kadın işsiz sayısından fazladır.

Türkiye'de de İzmir'de olduğu gibi Kuruma kayıtlı en fazla işsiz %22,1 ile **25-29 yaş aralığında** 524.838 kişiye karşılık gelmektedir.

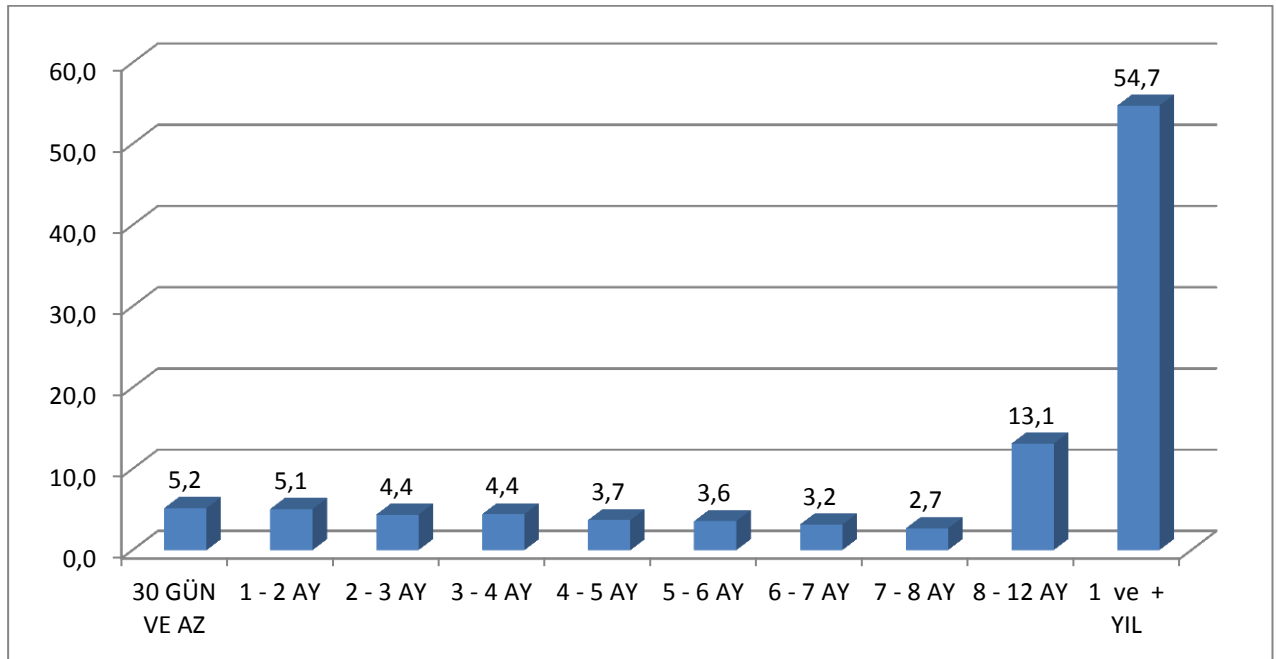
Tablo 35: Kayıtlı İşsizlerin İlk 10 Meslek Dağılımı, İzmir, Türkiye, 2012

MESLEKLER	İZMİR	MESLEKLER	TÜRKİYE
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	28788	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	580621
BÜRO MEMURU (GENEL)	6228	BÜRO MEMURU (GENEL)	142007
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	6057	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	92007
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	3585	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47614
ÖN MUHASEBECİ	3401	SEKRETER	46050
MUHASEBECİ	2874	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	45512
SEKRETER	2713	ÖN MUHASEBECİ	38206
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	2299	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35912
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1982	MUHASEBECİ	32002
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1783	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	26951

Kaynak:İŞKUR

2012 yılı kayıtlı işsizlerde ilk 10 sıradaki meslekleri incelediğimizde; İzmir’de %19,5 ile Beden İşçisi-Genel(28.788 kişi) mesleği, %4,2 ile Büro Memuru-Genel(6.228 kişi) ve %4,1 ile Beden İşçisi-Temizlik(6.057 kişi) ilk üç meslekte gelmektedir. Türkiye’de de İzmir’de olduğu gibi kayıtlı işsizlerde ilk üç sırada aynı meslekler yer almaktadır. Ülkemizdeki tüm kayıtlı işsizlerin %24,5’ini Beden İşçisi-Genel(580.621 kişi) mesleği oluşturmaktadır. Bu meslekte İzmir Türkiye’deki toplam işsizlerin %4,9’unu karşılamaktadır. Bu veriler ışığında en çok iş arayanların **nitelik gerektirmeyen mesleğe** sahip kişilerden oluştuğu görülmektedir.

Grafik 16: Bekleme Sürelerine Göre İşsizlerin Dağılımı, İzmir, 2012,%

Kaynak:İŞKUR

2012 yılında Kurumumuza kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine göre dağılımına baktığımızda; kayıtlı işsizlerin %54,7'si 1 yıl ve üzeri sürede iş beklemekte, %19'u 6 ay ve 1 yıl arası iş beklemekte, %26,4'ü 6 aya kadar iş beklemektedir.

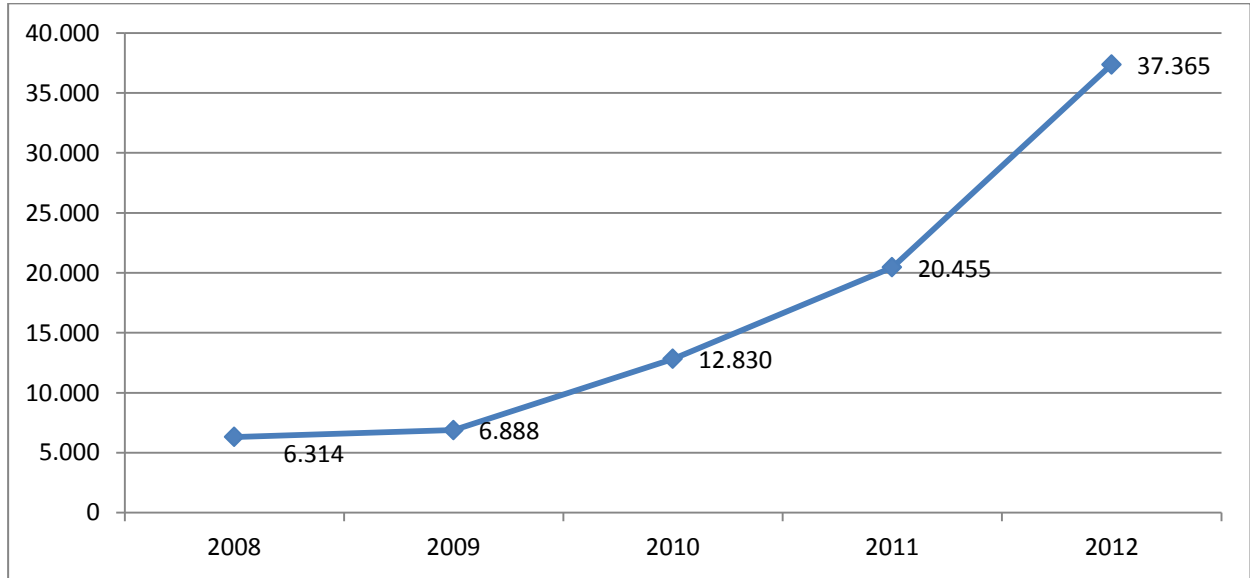
İzmir'de 1 yıl ve üzeri sürede iş bekleyen yani **uzun süreli iş bekleyen** Kurumumuza kayıtlı işsizler 80.755 kişidir.

Türkiye'de de 1 yıl ve üzeri iş bekleyen kayıtlı işsizler toplam işsizlerin %47,1'ini oluşturmaktadır.

2013 yılı ilk dokuz ayında Türkiye'de 1 yıl ve üzeri kayıtlı işsizler toplam işsizlerin %56,5'ine(1.387.281) karşılık gelmektedir. İzmir'de ise durum Türkiye ortalamasının altında olup %50'sini(80.800) oluşturmaktadır.

AÇIK İŞLER

Grafik17: Yıllara Göre Açık İş Sayıları, İzmir,2008-2012

Kaynak:İŞKUR

Kuruma intikal eden açık işlerde yıllar içerisinde bir artış olduğu görülmektedir. Açık işlerde bir önceki yıla göre en büyük artış %86,3 oranında 2010 yılında 12.830 talep alınmıştır.

2012 yılında 2011 yılına oranla %82,7'lik bir artışla ve sayısal anlamda da 5 yıl içerisinde en büyük talep sayısı olan 37.365 kişilik açık iş alınmıştır.

İşverenler, Çalışma ve İş Kurumu İzmir İl Müdürlüğüne 2012 yılında **37.365** kişilik açık iş talebinde bulunmuşlardır. Bu taleplerin **%95'i Özel sektörden (35.487 kişilik)**, **%5'i de Kamu sektöründen (1.878 kişilik)** gelmiştir. Türkiye'de toplam 991.804 kişilik talebin %3,8'ini İzmir oluşturmaktadır.

2012 yılında ilimizde alınan açık işlerin sosyal durumlarına göre dağılımında; toplam açık işlerin **%85,9'u** (32.105 açık iş) **normal**, **%14,1'i**(5.253 açık iş) engelli, ve 7 açık iş de eski hükümlülerden oluşmaktadır.

Tablo 36: Sektörlere Göre Açık İşler, İzmir, 2012

Sektörler	Açık İş Sayısı
Bilgi ve iletişim	1.991
Diğer hizmet faaliyetleri	3.403
Eğitim	618
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	115
Finans ve sigorta faaliyetleri	202
Gayrimenkul faaliyetleri	24
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri	3
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.268
İmalat	14.044
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	827
İnşaat	1.028
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	74
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2.282
Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor	59
Madencilik ve taş ocaklığı	100
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1.003
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	159
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	502
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2.498
Ulaştırma ve depolama	2.164
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	1
Toplam	37.365

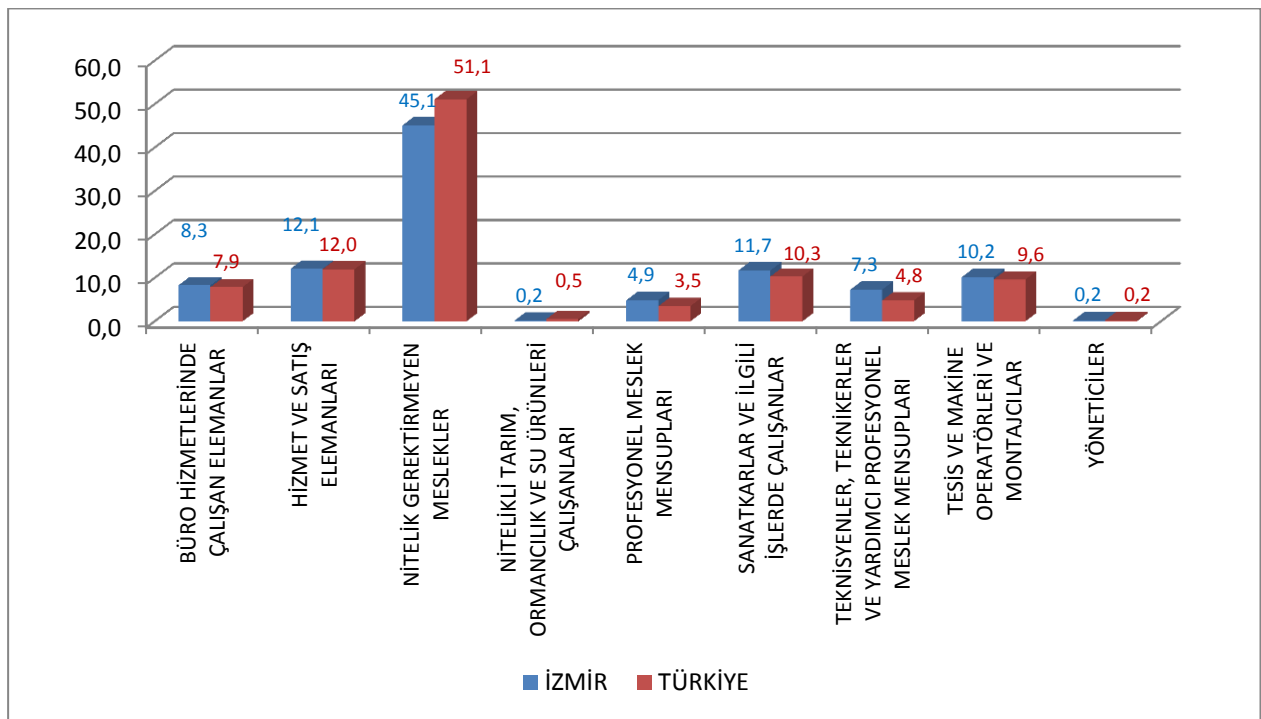
Kaynak:İŞKUR

İlimizde alınan 37.365 açık işin kendi içindeki sektörel dağılımını incelediğimizde; %37,6(14.044 kişi) ile en fazla açık iş **İmalat** sektöründe, ikinci sırada %16,8(6.268 kişi) ile **İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri**, üçüncü sırada ise %9,1(3.403 kişi) ile **Diğer Hizmet Faaliyetleri** gelmektedir. Ayrıca en az açık iş Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri sektöründe bulunmakta ve sayısı da sadece 1'dir.

Açık işlerde en yüksek pay hem Türkiye’de (%33,9) hem de İzmir’de İmalat sektöründedir. İzmir’de 14.044 açık işe sahip olan İmalat sektörünün Türkiye içindeki yeri %4,2’(336.449 açık iş)dir. Yine İzmir’de sektörler göre alınan açık işlerin Türkiye içindeki yerine baktığımızda **%7,3 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri** en başta gelmektedir. En az açık iş İzmir’de olduğu gibi Türkiye’de de Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri sektöründe bulunmakta ve sayısı da sadece 49’dur.

2013 yılının ilk dokuz ayında **İzmir’de** alınan açık işlerin(72.525) kendi içindeki sektörel dağılımında; %37,4 ile **İmalat** sektörü ilk sıradadır. Türkiye’de de(1.113.024 açık iş) %35,7 ile İmalat sektörü 2012 yılındaki gibi ilk sıradaki yerini korumaktadır.

Grafik18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Dağılımı, İzmir, Türkiye, 2012,%

Kaynak:İŞKUR

İzmir’de alınan 37.365 açık işin meslek grubuna göre dağılımını irdelediğimizde; %45,1’lik payla **Nitelik Gerektirmeyen Meslekler(16.862 açık iş) grubu ilk sırada** yer almaktadır. Bunu %12,1 ile Hizmet ve Satış Elemanları(4.520 açık iş) meslek grubu,%11,7 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışan(4.377 açık iş) meslek grubu, %8,3 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan elemanlar(3.113 açık iş),%7,3 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları(2.724 açık iş) izlemektedir. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları ile Profesyonel Meslek Mensuplarında(1.890 açık iş) alınan açık işlerin toplam açık işler içindeki yeri %5,1’dir. En az açık iş olan %0,2 ile Yöneticiler meslek grubudur. Dolayısıyla işveren tarafından **en fazla talep edilen işgücü Vasıfsız Elemanları içeren meslek** grubundadır.

Türkiye’de de meslek grubuna göre açık işleri incelediğimizde ilk sırayı %51,1 ile nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunun yer aldığını görmekteyiz ve İzmir’de **Nitelik Gerektirmeyen Meslek Grubunda** yer alan 16.862 açık işin Türkiye’deki bu meslek grubunda alınan açık işlerin %3,3’ünü oluşturmaktadır. Yine Türkiye’de ilimizde de olduğu gibi en az açık işveren Yöneticiler meslek grubudur.

2013 yılının ilk dokuz ayında İzmir’de açık işlerin meslek grupları irdelendiğinde;2012 yılına kıyasla %0,7’lik artışla **Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda** %45,8 ile ilk sırada yer almaktadır. Türkiye’de durum %9,1’lik azalışla **Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda** %42 ile ilk sırada yer almaktadır. 2012 yılında olduğu gibi 2013 yılının ilk dokuz ayında da işveren tarafından en fazla talep edilen işgücü **Vasıfsız Elemanları** içeren meslek grubundadır.

Tablo 37: En Fazla Açık İş Bulunan İlk 10 Meslek, İzmir, Türkiye,2012

Meslekler	İZMİR	Meslekler	TÜRKİYE
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	11.869	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	366.718
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	2.481	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	48.132
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1.844	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	43.931
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	762	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	22.153
MAKİNECİ (DİKİŞ)	707	BÜRO MEMURU (GENEL)	20.913
BÜRO MEMURU (GENEL)	680	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20.446
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	580	MAKİNECİ (DİKİŞ)	18.058
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	567	GARSON (SERVİS ELEMANI)	15.768
GARSON (SERVİS ELEMANI)	538	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	13.197
BİLGİ VE BELGE YÖNETİCİSİ	493	REYON GÖREVLİSİ	11.054

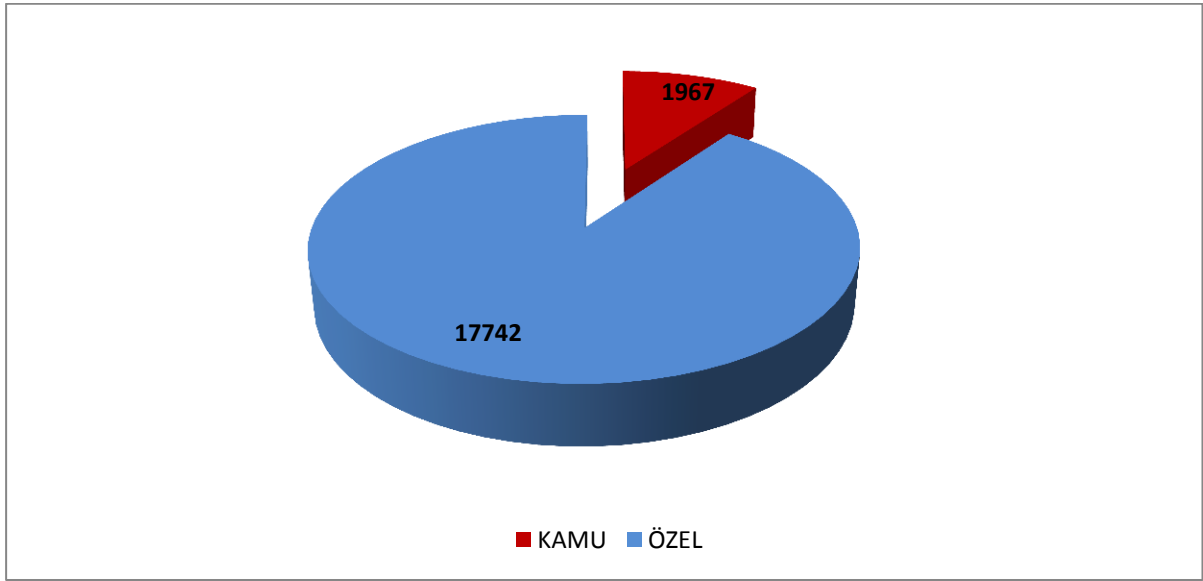
Kaynak:İŞKUR

2012 yılı Kurumumuza intikal eden açık işlerin ilk 10 meslek dağılımına baktığımızda ilimizde Türkiye ile paralel olarak en fazla tercih edilen işgücü **Vasıfsız Elemanlardan**(Beden İşçisi-Genel) oluşmaktadır.

İzmir’de açık işlerde; %31,8 ile Beden İşçisi(Genel) mesleği ilk sıradadır. Bunu %6,6 ile Beden İşçisi(Temizlik) mesleği, %4,9 ile Güvenlik Görevlisi mesleği, %2,0 ile Temizlik Görevlisi mesleği izlemektedir.

Türkiye’de de açık işlerde %37 ile Beden İşçisi(Genel) mesleği ilk sırada yer almakta olup, onu %4,9 ile Beden İşçisi(Temizlik), %4,4 ile Temizlik Görevlisi meslekleri takip etmektedir.

Grafik 19: İŖe YerleŖtirmelerin Kamu-Özel Dağılımı, İzmir, 2012

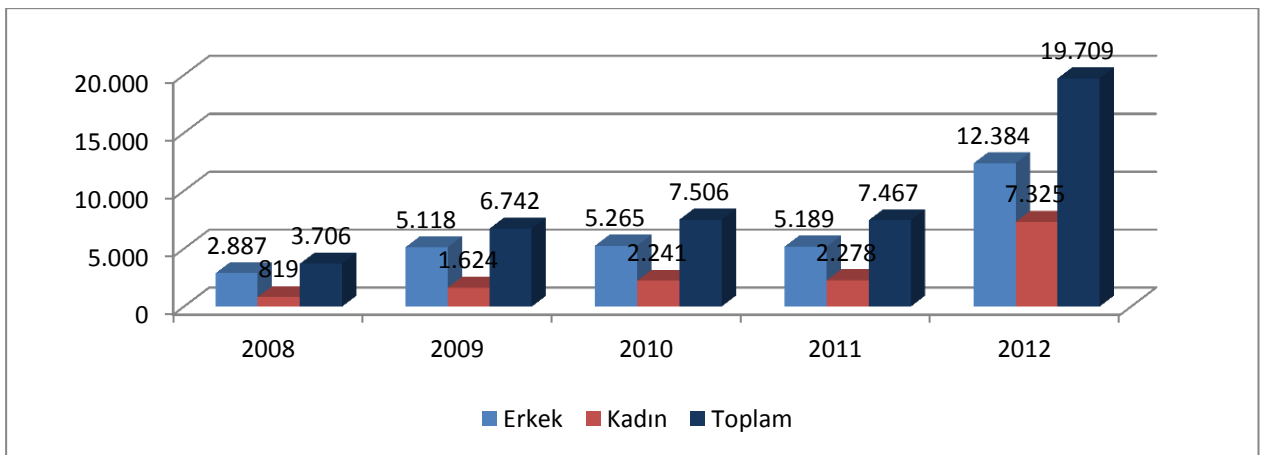

Kaynak:İŖKUR

İzmir’de 2012 yılında Kurum tarafından 19.709 kiŖi iŖe yerleŖtirilmiŖtir. Bunların %62,8’i(12.384 kiŖi) erkek, %37,2’si (7.325 kiŖi) kadınlardan oluŖmaktadır.

İŖe yerleŖtirmelerde **%90’ı Özel (17.742 kiŖi)** sektör, **%10’unu da Kamu(1.967 kiŖi)** sektörü karŖılamaktadır. Türkiye’deki toplam 556.587 iŖe yerleŖtirmelerin **%3,5’unu İzmir** sağlamaktadır. Özel sektörde erkeklerde iŖe yerleŖtirilme oranı %63,7, kadınlarda ise iŖe yerleŖtirilme oranı %36,3’tür.

Grafik 20: İŖe YerleŖtirmeler, İzmir, 2008-2012

Kaynak:İŖKUR

İzmir’de iŖe yerleŖtirmelerde bir önceki yıla göre en büyük artış %163,9 oranında **2012 yılında** 19.709 kiŖi ile olmuŖtur. 2009 yılında da 2008 yılına göre %81,9’luk artışla 6.742 kiŖi iŖe yerleŖtirilmiŖtir.

Bir önceki yıla oranla İzmir’de Kadın işe yerleştirmelerde en büyük artış 2012 yılında %221,6’lık artışla 7.325 kişi ile olmuştur. Erkeklerde de bir önceki yıla göre en büyük artış 2012 yılında %138,7’lik artışla 12.384 kişi ile gerçekleşmiştir.

2012 yılında ilimizdeki işe yerleştirmelerin sosyal durumlarına göre dağılımında; toplam işe yerleştirmelerin **%88,1’i**(17.370 kişi) **normal**, %11,8’i(2.332 kişi) engelli ve 7 işe yerleştirmede eski hükümlülerden oluşmaktadır.

Tablo 38: Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, 2012

EĞİTİM DURUMU	İZMİR	TÜRKİYE
Okuma-Yazma Bilmeyenler	103	2.602
Okur-Yazar Olanlar	222	20.965
İlköğretim	10.582	318.636
Ortaöğretim	6.397	159.761
Önlisans	1.210	32.547
Lisans	1.122	21.425
Yüksek Lisans	73	644
Doktora	0	7
Toplam	19.709	556.587

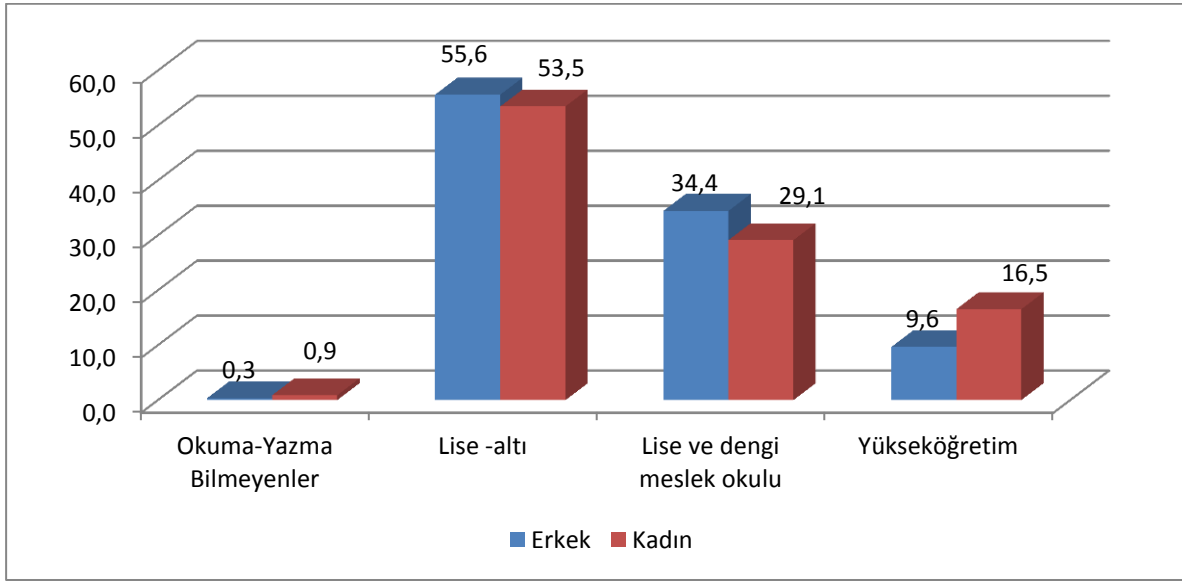
Kaynak:İŞKUR

İzmir’de de Türkiye’de olduğu gibi en çok işe yerleştirilen eğitim düzeyi %53,7 ile(10.582 kişi) ilköğretim mezunlarından oluştuğu görülmektedir. Bunu %32,5 ile Ortaöğretim, %6,1 ile Önlisans, %5,7 ile Lisans, %0,4 ile Yüksek Lisans mezunları izlemektedir. İşe yerleştirmelerin %1,6’sı ise Okuryazar ve Okuma Yazma Bilmeyenlerdendir. Dolayısıyla İzmir ilinde işe yerleştirilenlerin yaklaşık **%87,8’i Lise ve altı eğitim mezunlarından** oluşmaktadır.

Türkiye’de işe yerleştirilenleri ilk sırada ilköğretim mezunları%57,2 ile(318.636 kişi), bunu %28,7 ile Ortaöğretim, %5,8 ile Önlisans mezunları takip etmektedir. **İzmir’de Lisans ve üstü eğitimlilerde** işe yerleştirilenler(%6,1 ile) **Türkiye ortalamasının**(%3,9) üzerindedir.

2013 yılının ilk dokuz ayında İzmir’de 42.481 kişi işe yerleştirilmiştir. Bu gerçekleşme ile Türkiye’nin %7,9’una(539.193 kişi) karşılık gelmektedir. İzmir’de işe yerleştirilenlerin %61,4’ü(26.092) **ilköğretim** mezunları ile ilk sırada olup yaklaşık %88,8’i **Lise ve altı eğitim mezunlarından** oluşmaktadır. Türkiye’de de %56,3 ile ilköğretim mezunları işe yerleştirmelerde ilk sıradadır.

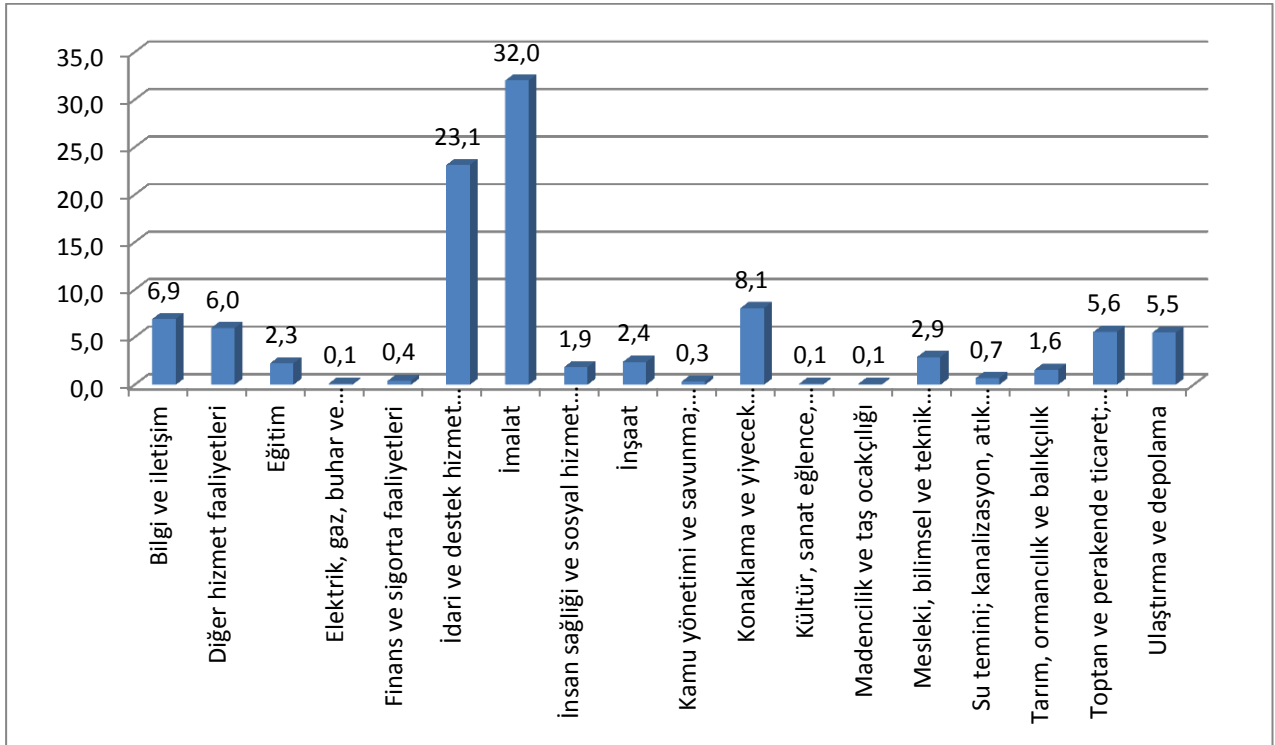
Grafik 21: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, İzmir, 2012,%

Kaynak:İŞKUR

2012 yılında eğitim durumlarına göre işe yerleştirmeleri incelediğimizde; kadınlarda ve erkeklerde en fazla Lise altı eğitim mezunlarında işe yerleştirme olduğu izlenmektedir. Ayrıca yükseköğretim mezunlarının işe yerleştirmesini karşılaştırdığımızda kadınların(1.211 kişi) erkeklere(1.194 kişi) göre daha yüksek bir orana sahip olması dikkat çekicidir.

Grafik22: Sektörlere Göre İşe Yerleştirmelerin Dağılımı, İzmir, 2012,%

Kaynak:İŞKUR

2012 yılında Çalışma ve İş Kurumu İzmir İl Müdürlüğünde işe yerleştirmelerin sektörlere göre dağılımına baktığımızda; toplam işe yerleştirmelerin %32'i **İmalat**(6.311 kişi) sektöründe, %23,1'i İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri(4.561 kişi) sektörü, %8,1'i Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektöründe ilk üç sırayı almaktadır.

Tablo 39: Sektörlere Göre İşe Yerleştirmeler, İzmir, Türkiye, 2012

Ekonomik Faaliyet Grubu	İZMİR	TÜRKİYE
Bilgi ve iletişim	1.366	33.892
Diğer hizmet faaliyetleri	1.177	54.364
Eğitim	444	33.418
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	27	4.710
Finans ve sigorta faaliyetleri	81	6.901
Gayrimenkul faaliyetleri	1	159
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri		169
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4.561	59.440
İmalat	6.311	155.869
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	366	8.075
İnşaat	474	30.908
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	68	9.820
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.591	18.560
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	24	2.139
Madencilik ve taş ocakçılığı	17	4.160
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	575	40.497
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	138	13.446
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	311	12.966
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1.097	44.626
Ulaştırma ve depolama	1.080	22.451
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri		17
Toplam	19.709	556.587

Kaynak:İŞKUR

Sektörel bazda İzmir'in Türkiye içindeki yerini değerlendirdiğimizde; %8,6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektörü 1. Sırada gelmektedir. Bunu %7,7 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve %4,8 ile Ulaştırma ve Depolama sektörleri izlemektedir. En alt sırada ise %0,4 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü gelmektedir.

2013 yılının ilk dokuz ayında sektörlere göre işe yerleştirmelerde İzmir'de 12.895 kişi ile **İmalat** sektörü, Türkiye'de de 178.013 kişi ile İmalat sektörü yine 2012 yılında olduğu gibi ilk sırada gelmektedir.

Tablo 40: Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler (İlk 10 Meslek), İzmir, Türkiye, 2012

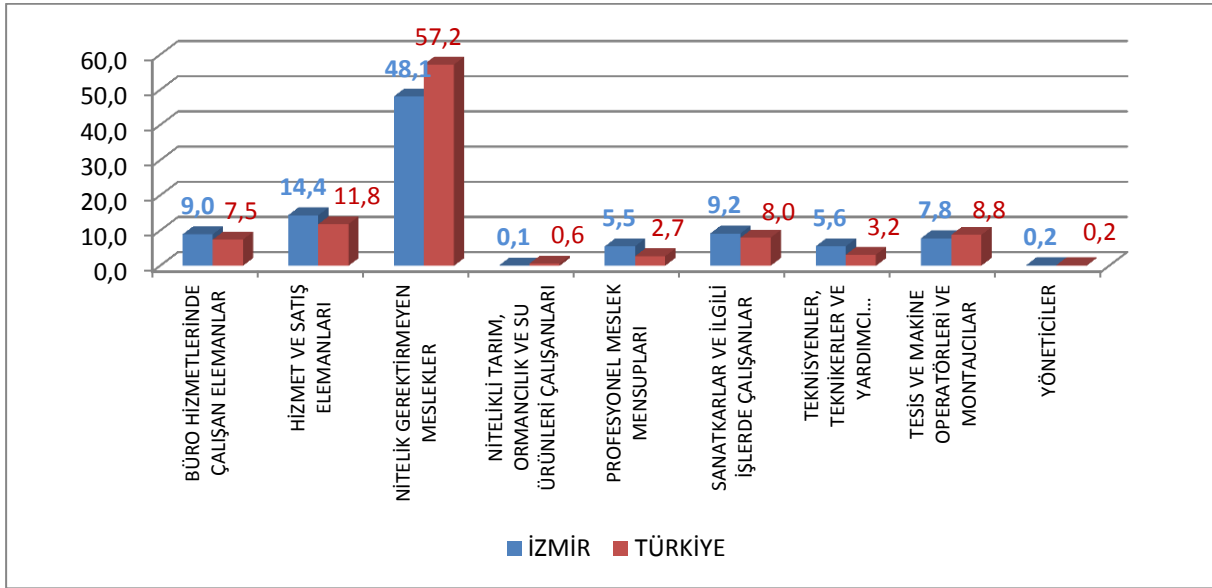
MESLEK	İZMİR	MESLEK	TÜRKİYE
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	7.253	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229.943
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1.547	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37.294
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	868	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29.650
BİLGİ VE BELGE YÖNETİCİSİ	493	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13.308
BÜRO MEMURU (GENEL)	478	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11.867
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	418	BÜRO MEMURU (GENEL)	8.597
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	307	REYON GÖREVLİSİ	8.267
GARSON (SERVİS ELEMANI)	290	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8.152
KABLO AĞI BANTLAMA ELEMANI	275	MAKİNECİ (DİKİŞ)	8.115
CNC TORNA TEZGAHI OPERATÖRÜ	269	KASİYER	6.740

Kaynak:İŞKUR

2012 yılı işe yerleştirmelerde ilk 10 sıradaki meslekleri incelediğimizde; İzmir’de %36,8 ile Beden İşçisi-Genel(7.253 kişi) mesleği, %7,8 ile Güvenlik Görevlisi(1.547 kişi) ve % Beden İşçisi-Temizlik(868 kişi) meslekleri gelmektedir. Türkiye’de de ilk sırayı %41,3 ile Beden İşçisi-Genel(229.943 kişi) mesleği almaktadır. Bu meslekte İzmir Türkiye’deki toplam istihdamın %3,15’ini karşılamaktadır. Bu veriler ışığında **nitelik gerektirmeyen mesleğe sahip kişilerin işe yerleştirmede ilk sırada oldukları** görölmektedir.

2013 yılının ilk dokuz ayında göre işe yerleştirmelerdeki meslekler değerlendirildiğinde, İzmir’de 13.909 kişi ile **Beden İşçisi(Genel)** mesleği, Türkiye’de de 186.181 kişi ile **Beden İşçisi(Genel)** mesleği yine 2012 yılında olduğu gibi işe yerleştirmelerde ilk sırada gelmektedir.

Grafik 23: Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler, İzmir, Türkiye, 2012,%

Kaynak:İŞKUR

İzmir’de 19.709 işe yerleştirmenin meslek grubuna göre dağılımlarını irdelediğimizde; %48’lik payla **Nitelik Gerektirmeyen Meslekler**(9.483 kişi) grubu ilk sırada yer almaktadır. Bunu %14,4 ile Hizmet ve Satış Elemanları(2.836 kişi) meslek grubu,%9,2 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışan(1.816 kişi) meslek grubu, %9 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan elemanlar(1.767 kişi),%7,8 ile Tesis ve Makine Operatörleri-Montajcılar (1.547 kişi), %5,6 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları(1.100 kişi) izlemektedir. Nitelikli Tarım, Ormanlık ve Su Ürünleri Çalışanları ile Profesyonel Meslek Mensuplarında(1.120 kişi) işe yerleştirmelerin toplam işe yerleştirmeler içindeki yeri %5,6’dır. En az işe yerleştirme olan %0,2 ile Yöneticiler meslek grubudur. Dolayısıyla **işveren tarafından en fazla talep edilen işgücü Vasıfsız Elemanları** içeren meslek grubudur.

Türkiye’de de meslek grubuna göre işe yerleştirmeleri incelediğimizde ilk sırayı %57,2 ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunun yer aldığını görmekteyiz ve İzmir’de Nitelik Gerektirmeyen Meslek Grubunda yer alan 9.483 işe yerleştirme Türkiye’deki bu meslek grubundaki işe yerleştirmelerin %2,9’unu oluşturmaktadır. Yine Türkiye’de ilimizde de olduğu gibi en az işe yerleştirme Yöneticiler meslek grubudur.

2013 yılının ilk dokuz ayında meslek grubuna göre işe yerleştirmelerde İzmir’de 2012 yılına kıyasla %3,7’lik artışla %51,8 ile **Nitelik Gerektirmeyen Meslekler(21.996 kişi)** grubu ilk sıradadır. Türkiye’de ise işe yerleştirmelerde %49,5 ile **Nitelik Gerektirmeyen Meslekler(266.852 kişi)** grubu ilk sıradadır.

KURSLAR

Tablo 41: İşgücü Yetiştirme Kursları, İzmir, Türkiye,2012

	Kurs Sayısı	Katılan Sayısı		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
İZMİR	1.099	4.726	4.596	9.322
TÜRKİYE	27.351	276.901	187.744	464.645

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İzmir’de 1.099 grup kurs açılmıştır. Bu kurs ve programlardaki toplam kursiyerlerin %49,3’ünü kadınlar, %50,7’sini ise erkek kursiyerler oluşturmaktadır. Kadın kursiyerlerin erkek kursiyerlerle başa baş olduğu görülmektedir. İzmir’deki kursiyerler Türkiye’deki toplam kursiyerlerin %2’sine karşılık gelmektedir.

2013 yılının ilk dokuz ayında İzmir’de 1.015 grup kurs açılmıştır. Bu kurs ve programlarda 3.069 kadın, 2.844 erkek olmak üzere toplamda 5.913 kursiyer bulunmaktadır. Toplam kursiyerlerin %51,9’unu kadınlar, %48,1’ini ise erkek kursiyerler oluşturmaktadır. 2012 yılına kıyasla 2013 yılı ilk dokuz ayında kadın kursiyerlerin sayısının erkeklerden daha fazla olması dikkat çekicidir.

Tablo 42: Kurs Türlerine Göre İşgücü Yetiştirme Kursları , İzmir, Türkiye,2012

	İZMİR		TÜRKİYE	
	Kurs Sayısı	Katılan Sayısı	Kurs Sayısı	Katılan Sayısı
ÇALIŞANLARIN MESLEKİ EĞİTİMİ	31	624	370	8.453
ESKİ HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	1	11	20	198
GAP II II	0	0	138	3.342
GAP II TYÇP	0	0	86	5.399
GAP II/GİRİŞİMCİLİK II	0	0	21	522
GAP II/UMEM	0	0	66	1.127
GAP II/UMEM-İEP	0	0	56	700
GİRİŞİMCİLİK	33	836	900	24.953
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	32	396	334	4.483
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI / İSTİHDAM GARANTİLİ	136	2.998	4.564	116.451
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI/GENEL	25	472	1.576	34.019
İŞGÜCÜ YETİŞTİRME KURSLARI/TYÇP	117	1.536	4.936	186.599
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI (İEP)	319	466	8.018	18.570
ÖZÜRLÜ KURSLARI	33	280	574	6.272
UMEM PROJESİ	64	879	2.359	41.054
UMEM PROJESİ/İEP	308	824	3.333	12.503
TOPLAM	1.099	9.322	27.351	464.645

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İzmir ilinde açılan kurs sayılarına bakıldığında en fazla program 319 adet ile İşbaşı Eğitim Programlarındadır. Bunu 308 ile Umem Projesi /İEP takip etmektedir. Türkiye verilerinde baktığımızda ise en fazla açılan program İşbaşı Eğitim Programı olmakla beraber ikinci sırada İşgücü yetiştirme kursları /TYÇP gelmektedir. İzmir’de katılımcı sayısına bakıldığında en fazla sayı 2.998 kişi ile İşgücü yetiştirme kursları/İstihdam garantili kurslardadır. Türkiye’de ise en fazla katılımcı sayısı 186.599 kişi ile yine İşgücü yetiştirme kursları /TYÇP’de olduğu görülmektedir.

2013 yılının ilk dokuz ayında İzmir’de açılan kurs sayılarına bakıldığında en fazla program 731 adet ile 2012 yılında olduğu gibi İşbaşı eğitim programlarındadır. Bunu 68 adet ile Umem Projesi /İEP takip etmektedir. Türkiye verilerinde baktığımızda ise en fazla açılan program 2012 yılında olduğu gibi İşbaşı Eğitim Programı olmakla beraber ikinci sırada 2.484 adet kurs ile Umem Projesi /İEP bulunmaktadır. İzmir’de katılımcı sayısına bakıldığında en fazla sayı 1.738 katılımcı ile İşbaşı eğitim programlarındadır. Türkiye’de ise en fazla katılımcı sayısının 93.319 kişi ile İşgücü yetiştirme kursları /TYÇP programında olduğu görülmektedir.

Tablo 43: İşsizlik Ödeneği Genel Durum, İzmir,Türkiye, 2012

İLLER	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURUSU	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAK EDEN SAYISI		
		İŞSİZLİK ÖDENEĞİ KESİLEN	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BİTEN	ÖDEMESİ DEVAM EDEN
İZMİR	43.817	7.307	6.053	12.697
TÜRKİYE	609.245	121.852	75.032	168.835

Kaynak: İŞKUR

İzmir ilinde 2012 yılında toplam 43.817 kişi işsizlik ödeneğine başvuruda bulunmuştur. Bu sayı Türkiye’nin %7,2’sini oluşturmaktadır. İşsizlik ödeneği hak edenlerin sayısı ise 26.057’dir bu ise Türkiye’de tüm başvuranların sayısı olan 365.719’un %7,1’ini oluşturmaktadır.

2013 yılının ilk dokuz ayında İşsizlik ödeneği hak edenlerin sayısı İzmir ilinde 21.558 kişi, Türkiye’de de 311.971 kişidir. Bu verilere bakıldığında İzmir ilinde işsizlik ödeneği hak edenlerin Türkiye’nin %6,9’unu oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 44: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Başvurusu, İzmir, Türkiye, 2012

	İzmir		Türkiye	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Bilinmeyen	0	0	428	97
Okur Yazar Olmayan	173	145	2.333	1.536
Okur Yazar	143	118	3.655	1.489
İlköğretim	17.316	5.185	246.625	60.699
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	8.353	4.782	130.951	57.825
Ön Lisans	1.379	1.644	23.445	20.043
Lisans	2.338	2.097	32.451	24.949
Yüksek Lisans	62	74	1.275	1.311
Doktora	4	4	76	57
Toplam	29.768	14.049	441.239	168.006

Kaynak:İŞKUR

2012 yılında İzmir'de işsizlik ödeneğine başvuranları eğitim durumuna göre incelediğimizde en çok başvurunun 22.501 kişiyle **İlköğretim** mezunlarında olduğu görülmektedir. Türkiye verilerine baktığımızda da en çok başvurunun ilköğretim mezunlarından olduğu göze çarpmaktadır.

Tablo 45: Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, İzmir, 2012

Eğitim Durumu	Yararlanan Sayısı
Okur Yazar Olmayan	193
Okur Yazar	145
İlköğretim	12.886
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	8.049
Önlisans	1.798
Lisans	2.901
Yüksek Lisans	81
Doktora	4
Toplam	26.057

Kaynak: İŞKUR

İzmir’de 2012 yılında 26.057 kişi İşsizlik Ödeneği almaya hak kazanmıştır. Bu kişilerin **%49,5’ni İlköğretim** Mezunları, onları %30,9 ile Ortaöğretim(Lise ve Dengi) mezunu ve %11,1 ile Lisans mezunları izlemektedir.

Tablo 46: Yaş Grubuna Göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler, İzmir,2012

Yaş Grubu	Kişi Sayısı
15-19	44
20-24	1.542
25-29	5.447
30-34	6.648
35-39	5.159
40-44	4101
45-49	2350
50-54	564
55-59	172
60-64	20
65+	10
Toplam	26.057

Kaynak: İŞKUR

İzmir'de 2012 yılında İşsizlik Ödeneği için 43.817 kişi başvuru yapmış olup bunlardan 26.057 kişi ödenek almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödenegđi almaya hak kazananlarda en yüksek pay **%25,5 ile 30-34 yaş aralığı** gelmektedir. Bunu %20,9 ile ı 25-29 yaş aralığı, %19,8 ile 35-39 yaş aralığı takip etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 47: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	Kapsamı	Period	Sınıflamalar	Yöntem	GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI ¹	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	12.712
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	71.001
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	275.099
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	255.938
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	218.068
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	198.479
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	159.862
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	5.941
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	5.225
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	53.164
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	87.719

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

¹ Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılama Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kısıtlı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2’de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

15 Mayıs-30 Haziran 2013 döneminde İzmir genelinde Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması yapılmıştır. Bu araştırma kapsamında “11.579” işyeri için veriler derlenmiştir. Bu işyerlerinden 2.907 tanesi 1-9 arası kişi çalıştıran işyerleri, 7.399 tanesi 10-49 arası kişi çalıştıran işyerleri ve 1.272 tanesi ise 50 üzeri kişi çalıştıran işyerlerinden oluşmaktadır. İl düzeyinde yapılan talep araştırması kapsamındaki işyerlerinde toplam 315.899 kişi çalışmaktadır.

Tablo 48: İşyeri Büyüklükleri ve Çalışanların Dağılımı, İzmir

Sektör	İşyeri Sayısı (1-9)	İşyeri Sayısı (10-49)	İşyeri Sayısı(50+)	TOPLAM İşyeri Sayısı	Erkek çalışan sayısı	Kadın çalışan sayısı	Toplam çalışan sayısı
BİLGİ VE İLETİŞİM	21	75	10	107	1.659	1.116	2.775
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	59	180	16	255	4.181	3.471	7.652
EĞİTİM	58	203	36	297	3.391	6.355	9.746
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0	13	11	24	1.117	101	1.219
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	95	158	11	264	2.215	1.814	4.030
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	19	33	4	56	1.471	279	1.750
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	85	187	112	384	15.601	8.011	23.612
İMALAT	510	2.357	668	3.535	97.107	38.387	135.495
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	28	206	26	261	2.648	4.953	7.601
İNŞAAT	796	711	152	1.658	26.763	2.459	29.222
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	171	465	41	677	9.833	3.370	13.203
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	16	24	4	44	544	269	813
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	23	40	9	71	1.484	123	1.607
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	169	220	13	402	3.909	2.372	6.281
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	14	34	12	60	2.530	195	2.726
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	682	2.022	103	2.808	38.506	14.221	52.727
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	161	470	45	676	12.771	2.670	15.441
Toplam	2.907	7.399	1.272	11.579	225.732	90.167	315.899

Kaynak: İL İPA 2013

En fazla işyeri sırasıyla Türkiye’de olduğu gibi İzmir’de de; **İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyetleri ile Ulaştırma ve Ticaret** sektörlerinde bulunmaktadır. Toplam işyerlerinin %25,1’i 1-9 kişi arası eleman çalıştıran, %63,9’u 10-49 kişi arası eleman çalıştıran, %11’i 50 ve üstü eleman çalıştıran işyerleridir. Araştırma kapsamı 10 üzeri eleman çalıştıran işyerlerini kapsamına rağmen saha çalışmasında işyerlerinin %25,1’inin mevcut istihdamlarının 1-9 kişi arası oldukları görülmektedir. Hem toplam işyeri sayısı bakımından en fazla işyeri sayısı olan ve hem de toplam çalışan sayısı bakımından en fazla çalışan olan sektör **İmalat** Sektörüdür.

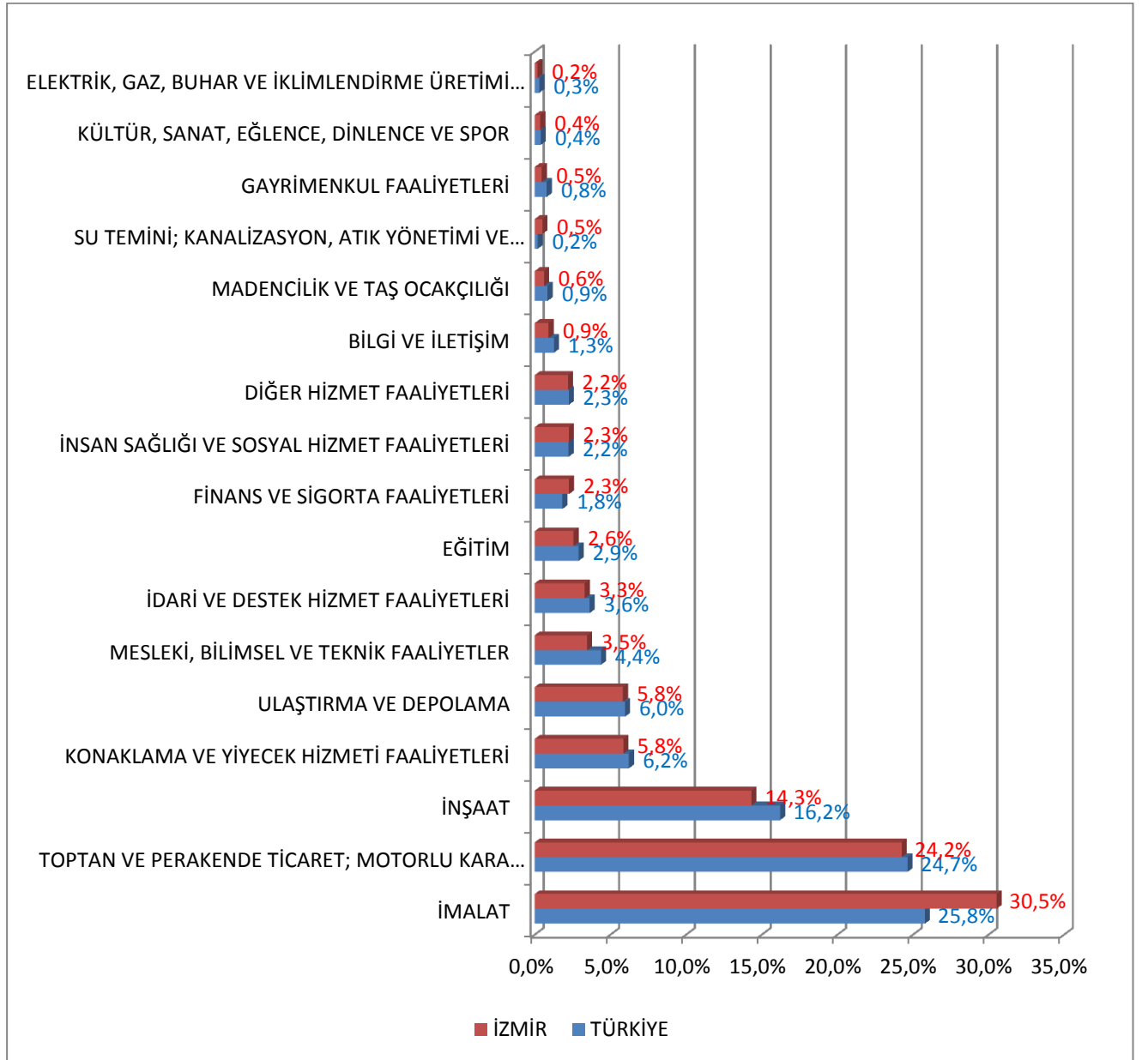
İşyeri sayısı bakımından **en az işyeri ve en az çalışanı bulunan sektörler Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence - Spor** ile **Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretim** sektörleridir.

50 ve üzeri elemanı olan işyerlerinin başında %52,6 ile **İmalat** sektörü gelmektedir. Bunu %11,9 ile **İnşaat** sektörü, %8,8 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri izlemektedir.

Toplam çalışan sayısını irdelediğimizde; ilk üç sırayı %42,9 ile İmalat sektörü, %16,7 ile Toptan ve Perakende Ticaret ve %9,3 ile İnşaat sektörü gelmektedir.

Çalışanların %28,5’i kadın, %71,5’i erkektir. **Hem kadınlar da hem erkeklerde en fazla çalışılan sektör İmalat’tır.** Kadınların en fazla çalıştığı ikinci sektör Toptan ve Perakende Ticaret, üçüncü sektörde ise İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri gelmektedir. Erkeklerin en fazla çalıştıkları ikinci ve üçüncü sektörlerde ise Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir.

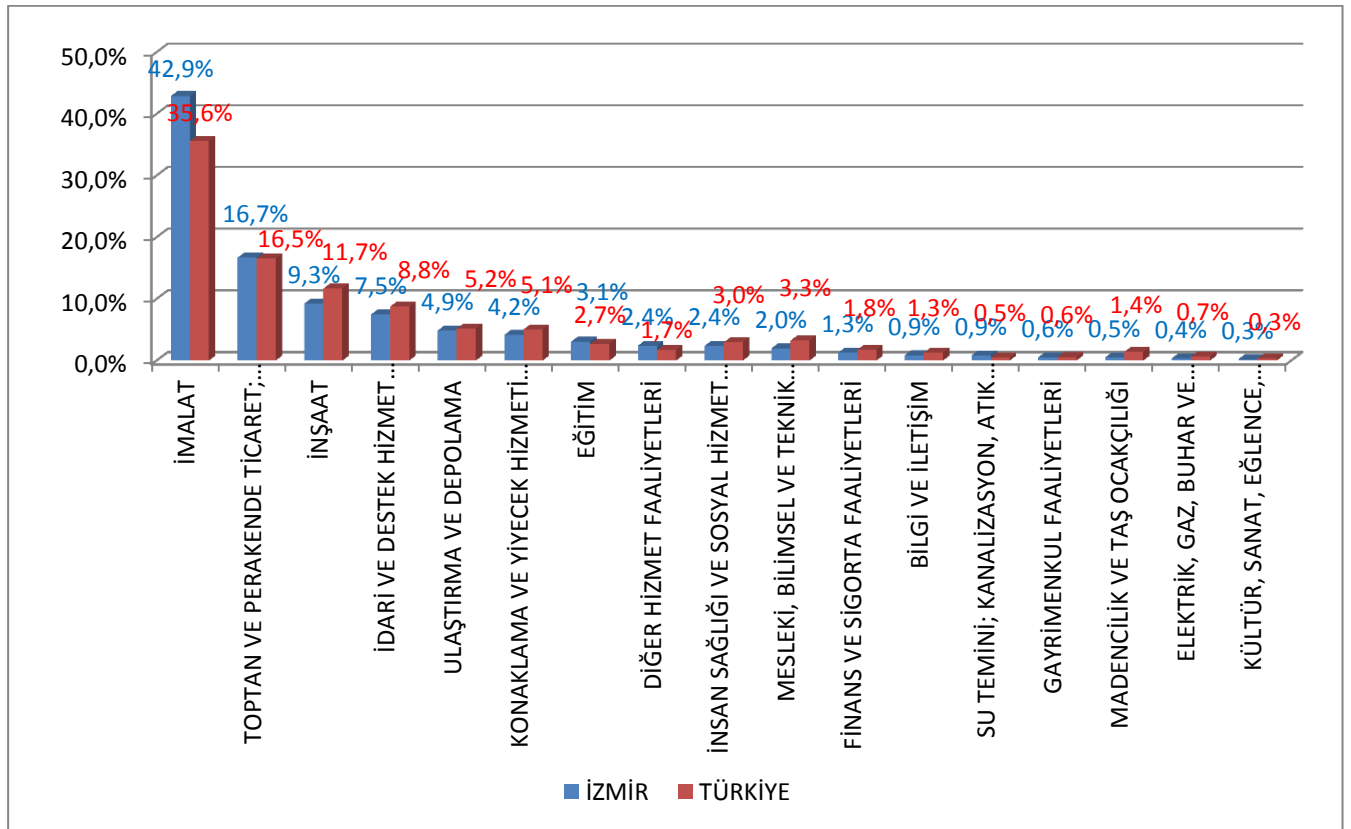
Grafik 24: İşyeri Büyüklüklerinin Sektörlere Göre Dağılımı, İzmir, Türkiye,%

Kaynak: İPA 2013

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında ilimiz ve Türkiye işyeri büyüklüklerini incelediğimizde işyeri sayısı en fazla olan sektör hem İzmir’de(3.535 işyeri), hem de Türkiye’de (47.378 işyeri) **İmalat** sektörüdür. Bu sektörleri Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri izlemektedir. İşyeri sayısı bakımından **en az işyeri olan sektör İzmir’de %0,2 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme(24 işyeri), Türkiye’de ise %0,2 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme(389 işyeri)** gelmektedir.

Grafik 25: Çalışan Sayılarının Sektörlere Göre Dağılımı, İzmir, Türkiye,%

Kaynak: İPA 2013

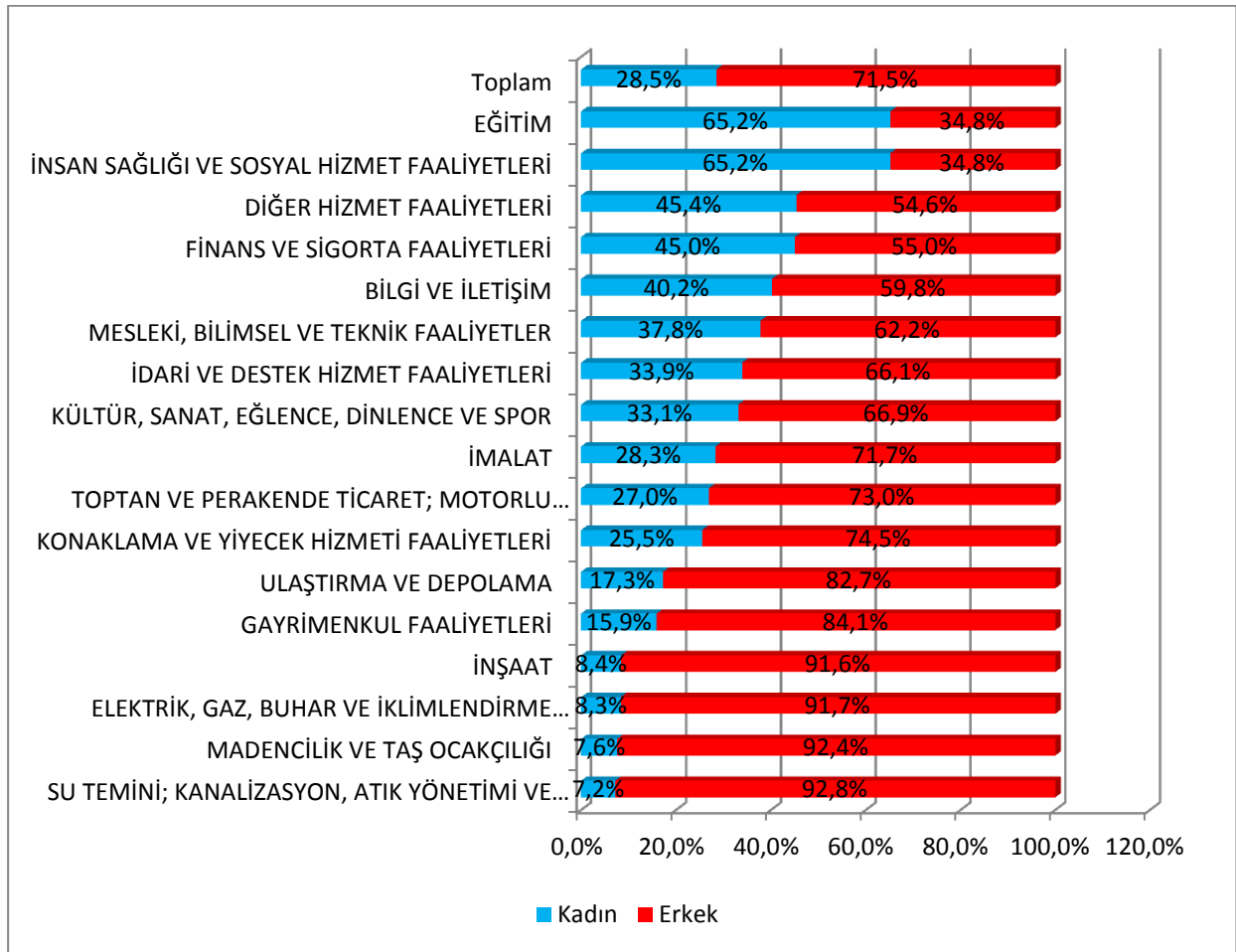
İl düzeyinde yapılan talep araştırması kapsamındaki işyerlerinde toplam 315.899 kişi çalışmaktadır. Bu da Türkiye'deki talep araştırması kapsamındaki çalışanların %5,6'sını oluşturmaktadır.

Çalışan sayılarının sektörlere göre dağılımını incelediğimizde hem İzmir'de hem de Türkiye'de **İmalat** sektörünün başta geldiğini görmekteyiz.

İl İPA kapsamındaki işyerlerinde toplam çalışan 315.899 kişinin %42,9'u(135.495 kişi) **İmalat** sektörü ile birinci sırada, **52.727 kişi** ile **Toptan ve Perakende Ticaret** sektörü, **29.222 kişi** ile **İnşaat** sektörü en fazla istihdamın olduğu ilk üç sektördür. İzmir'de İmalat sektöründe çalışanlar Türkiye'deki İmalat sektöründe çalışanların %6,8'ini oluşturmaktadır. Bu da bu sektörde Türkiye'de önemli bir paya sahip olduğumuzu göstermektedir.

Yine il İPA kapsamında ziyaret edilen işyerlerinde en az istihdamı olan sektör Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor sektörüdür.

Grafik 26: Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı, İzmir,%

Kaynak: İL İPA 2013

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde toplam çalışan 315.899 kişinin %28,5'i kadınlardan, %71,5'i erkeklerden oluşmaktadır. Bu oranlara istinaden işgücü piyasasında erkek çalışanların kadın çalışanlara göre oldukça fazla olduğu söylenebilir.

Kadınlarda ve de erkeklerde kendi içindeki toplam çalışanlar içerisinde en fazla istihdam edilen sektörler; **İmalat** ile **Toptan ve Perakende Ticaret** sektörleridir.

Sektörler içindeki dağılımı incelediğimizde; Erkeklerin(2.530 kişi) kadınlara(195 kişi) oranla daha fazla çalıştığı sektörün **Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri** Sektörü olduğu, kadınların erkeklere oranla daha fazla çalıştığı sektörlerin **Eğitim(6.355 kişi)** ile **İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler Faaliyetleri(4.953 kişi)** olduğu gözlenmektedir.

Tablo 49: Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımları, İzmir, Türkiye,%

SEKTÖR	İZMİR		TÜRKİYE	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	92,4%	7,6%	95,6%	4,4%
İMALAT	71,7%	28,3%	78,0%	22,0%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	91,7%	8,3%	84,3%	15,7%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	92,8%	7,2%	92,8%	7,2%
İNŞAAT	91,6%	8,4%	92,8%	7,2%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	73,0%	27,0%	76,4%	23,6%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	82,7%	17,3%	87,9%	12,1%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	74,5%	25,5%	75,4%	24,6%
BİLGİ VE İLETİŞİM	59,8%	40,2%	66,9%	33,1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	55,0%	45,0%	64,0%	36,0%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	84,1%	15,9%	82,2%	17,8%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	62,2%	37,8%	67,3%	32,7%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	66,1%	33,9%	72,1%	27,9%
EĞİTİM	34,8%	65,2%	50,7%	49,3%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	34,8%	65,2%	40,1%	59,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	66,9%	33,1%	78,1%	21,9%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	54,6%	45,4%	65,9%	34,1%
Toplam	71,5%	28,5%	76,9%	23,1%

Kaynak: İPA 2013

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde Türkiye’de 5.595.354 kişinin %23,1’i kadınlardan %76,9’u erkeklerden oluşmaktadır. **İlimizde** ise **kadın çalışanların** oransal olarak Türkiye’ye göre **daha fazla olduğu** görülmektedir.

İzmir ilinde erkek çalışanların yoğunluğunun çok yüksek olduğu ilk üç sektör: Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme’dir. Türkiye’de erkek çalışanların yoğun olduğu ilk sektör ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı’dır.

Kadın çalışanların erkek çalışanlara göre yoğun olduğu; **Eğitim(%65,2)** sektörü ve **İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler Faaliyetlerinin(%65,2)** Türkiye(%49,3-%59,9) ortalamasından daha yüksek olduğu dikkat çekicidir.

Tablo 50: Meslek Gruplarına Göre Çalışanlar, İzmir

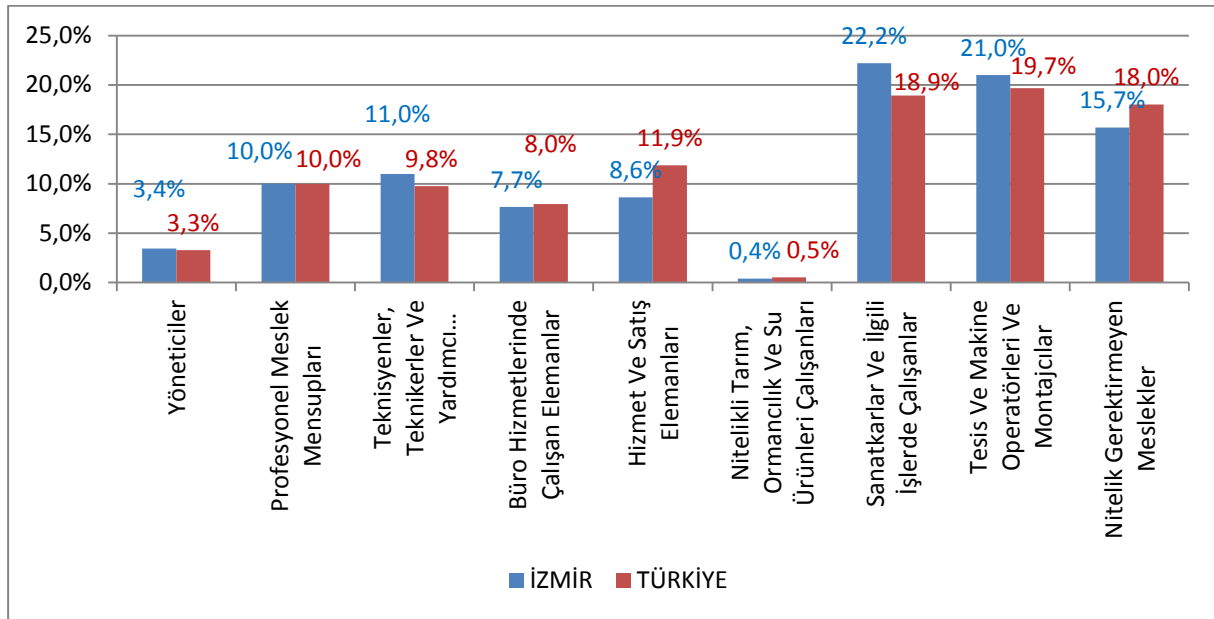
Meslek Grup	Erkek	Kadın	Toplam
Yöneticiler	8.350	2.521	10.871
Profesyonel Meslek Mensupları	15.845	15.827	31.673
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	27.720	7.024	34.744
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	10.805	13.386	24.191
Hizmet Ve Satış Elemanları	20.819	6.439	27.259
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	1.026	180	1.206
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	57.754	12.338	70.092
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	50.837	15.512	66.348
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	32.575	16.940	49.515
Toplam	225.732	90.167	315.899

Kaynak: İL İPA 2013

İl İPA kapsamındaki işyerlerinde çalışanların **meslek gruplarına** göre dağılımını irdelediğimizde en yüksek grubun %22,2 ile **Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar** olduğu, en düşük grubun ise %0,4 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri çalışanları olduğu gözlenmektedir.

Kadın ve erkek çalışanların ağırlık olarak birbirine en yakın olduğu meslek grubu Profesyonel Meslek Mensupları'dır. Yine meslek grubunun kendi içindeki dağılımına bakıldığında **Büro Hizmetlerinde Çalışanlar** grubunda **kadın** çalışanlar(%55,3 ile) erkek çalışanlara(%44,7 ile) göre **daha yoğundur**. Nitelik Gerektirmeyen Meslek grubunda çalışan erkekler bu grupta çalışan toplamın 2/3'ünü oluşturmaktadır. Bu da erkeklerde vasıfsız işçiliğin daha da tercih edildiğini gösteriyor.

Grafik 27: Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Dağılımları, İzmir, Türkiye,%

Kaynak: İPA 2013

Araştırma kapsamındaki işyerlerinde İzmir’de(70.092 kişi ile) **meslek gruplarına** göre en yüksek grup **Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar** iken, Türkiye’de(1.100.374 kişi ile) **Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar** grubudur.

Meslek grupları bakımından en az çalışılan grup ise hem İzmir’de hem de Türkiye’de Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları’dır.

Tablo 51: En Çok Çalışılan İlk 10 Meslek, İzmir

Toplam	Erkek	Kadın
Temizlik Görevlisi	Seramik İşçisi	Makineci (Dikiş)
Makineci (Dikiş)	Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi
Seramik İşçisi	Temizlik Görevlisi	Muhasebeci
Şoför-Yük Taşıma	Güvenlik Görevlisi	Sekreter
Muhasebeci	Beden İşçisi (Genel)	Konfeksiyon İşçisi
Güvenlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)	Büro Memuru (Genel)
Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Temizlik)
Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)	Kalite Kontrolcü-Tekstil
Beden İşçisi (İnşaat)	Pazarlamacı	Çaycı
Pazarlamacı	Depo Hamalı	Büro Memuru (İdari İşler)

Kaynak: İL İPA 2013

Araştırma ile ilimizde 1857 farklı meslekte çalışan olduğu tespit edilmiştir. Bu mesleklerin 175 tanesinde hiç erkek çalışan yoktur. Erkek çalışmanı olmayan mesleklerin bazıları şunlardır; Kuruyemiş Paketleme İşçisi, Çocuk Gelişimi Meslek Elemanı ve Güzellik Uzmanı. Kadınların hiç çalışmadığı meslek sayısı ise 892'dir, bunların arasında; Şoför-Yük Taşıma, Kaynakçı, Bilgisayar Bakım ve Onarımı meslekleri gelmektedir.

Toplam çalışanlarda en çok çalışılan meslek **Temizlik Görevlisi(%4,0)** ile 12.715 kişidir. Bunu %3,5 ile Makineci-Dikiş, %2,3 ile Seramik İşçisi, %1,9 ile Şoför-Yük Taşıma meslekleri izlemektedir.

Erkek çalışanlarda en çok çalışılan meslek **Seramik İşçisi** (%3,2) ile 7.133 kişidir. Ardından % 2,7 ile Şoför-Yük Taşıma, % 2,6 ile Temizlik Görevlisi gelmektedir.

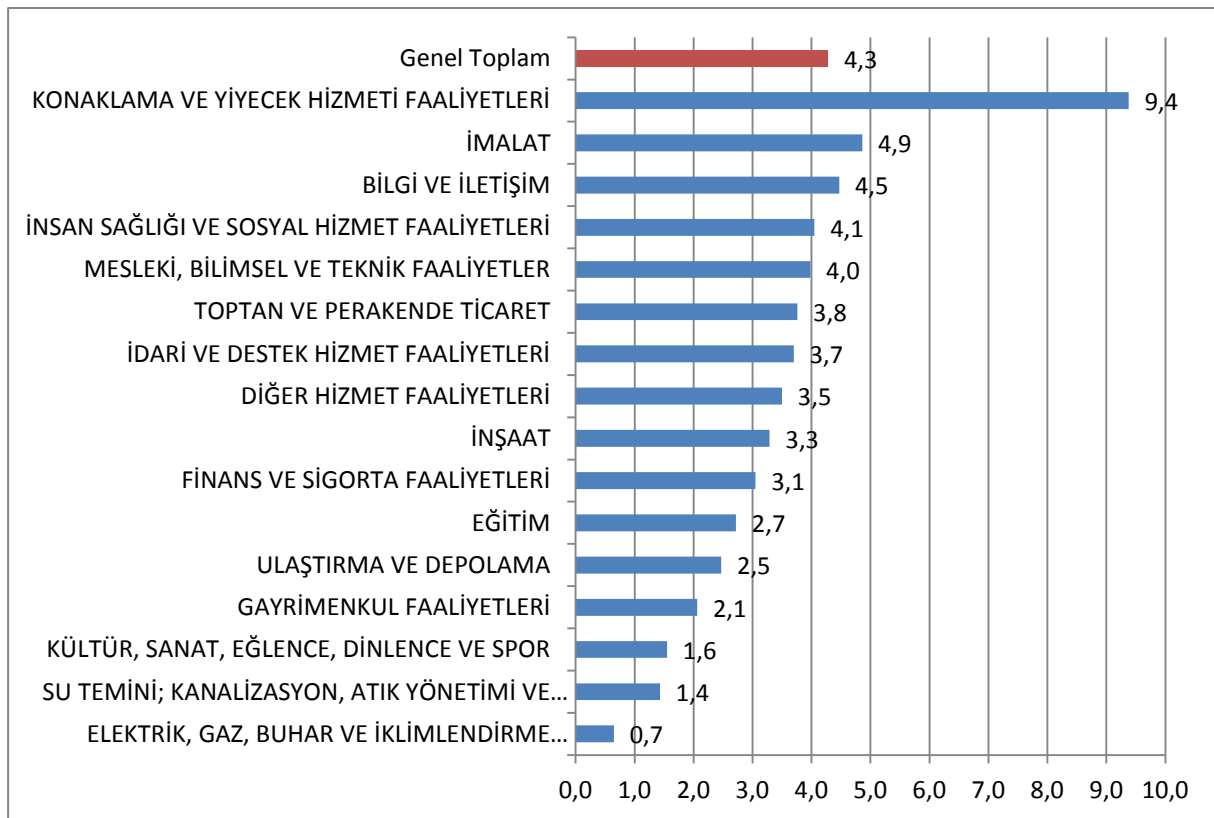
Kadın çalışanlarda en çok çalışılan meslek **Makineci-Dikiş** (%8,4) ile 7.546 kişidir. Bunu % 7,5 ile Temizlik Görevlisi, % 4,0 ile Muhasebeci meslekleri takip etmektedir.

AÇIK İŞLER

Dönem içerisinde İzmir İşgücü Piyasası Talep araştırması kapsamında Açık İş: araştırmanın saha uygulamasında ziyaret edilen işyerlerinde işverenlerin ihtiyaç duydukları meslekleri ifade eder. Bu meslekler mevcut işgücü talebi hakkında değerlendirme yapılmasına da olanak sağlamaktadır.

Bu kapsamda İzmir’de işyerlerine yapılan ziyaretlerde, referans döneminde(15 Mayıs-30 Haziran 2013) 14.130 açık iş tespit edilmiştir. Yine İzmir’ de **her 100 işyerinden 27’sinde açık iş** bulunmaktadır.

Grafik 28: Sektörler İtibarıyla Açık İş Oranları, İzmir,%

Kaynak: İL İPA 2013

Araştırmanın sonuçlarına göre İzmir’de açık iş oranı yüzde 4,3’tür (14.130 kişi). Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı % 9,4 ile **Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri** sektöründe tespit edilmiştir. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörünü % 4,9’luk açık iş oranı ile **İmalat** sektörü ve % 4,5’lik açık iş oranı ile **Bilgi ve İletişim** sektörü izlemektedir.

Mevcut çalışanlar göz önünde bulundurularak en az açık iş oranı % 0,7 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme sektöründe yer almaktadır.

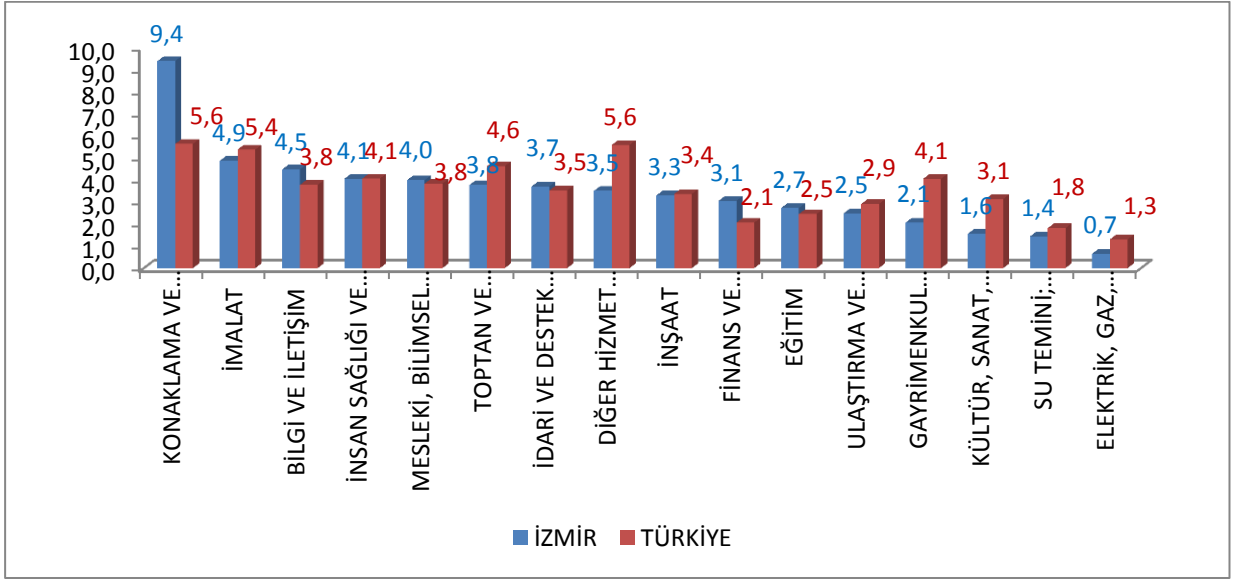
Tablo 52: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımı, İzmir

Sektör	Açık İş	Kendi içindeki oranı	Açık İş Oranı
İMALAT	6.923	49,0%	4,9%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	8	0,1%	0,7%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	39	0,3%	1,4%
İNŞAAT	995	7,0%	3,3%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	2.062	14,6%	3,8%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	391	2,8%	2,5%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	1.367	9,7%	9,4%
BİLGİ VE İLETİŞİM	130	0,9%	4,5%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	127	0,9%	3,0%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	37	0,3%	2,1%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	260	1,8%	4,0%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	907	6,4%	3,7%
EĞİTİM	273	1,9%	2,7%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	321	2,3%	4,0%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	13	0,1%	1,6%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	277	2,0%	3,5%
Toplam	14.130	100,0%	4,3%

Kaynak: İL İPA 2013

Araştırma kapsamında İzmir ilinde ziyaret edilen işyerlerinde tespit edilen açık işler kendi içindeki dağılımı incelendiğinde; en yüksek payın % 49 ile **İmalat** sektöründe, en düşük payın da % 0,1 ile **Elektrik Gaz** ile **Kültür, Sanat** sektörlerinde yer aldığı gözlenmektedir.

Grafik 29: Sektörlere Göre Açık İş Oranlarının Dağılımı, İzmir, Türkiye,%

Kaynak: İPA 2013

Açık iş oranlarını Türkiye karşılaştırmasını incelediğimizde; **Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri** Faaliyetlerinin hem İzmir’de hem Türkiye’de ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Ayrıca; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Sektörü Türkiye ile paralellik göstererek son sırada yer almaktadır.

Tablo 53: Açık İş Veren İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı, İzmir

Sektör	Toplam işyeri sayısı	Açık İş Veren İşyeri Sayısı
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	71	0
İMALAT	3.535	1.258
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	24	5
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	60	5
İNŞAAT	1.658	280
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	2.808	603
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	676	124
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	677	282
BİLGİ VE İLETİŞİM	107	31
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	264	63
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	56	10
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	402	67
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	384	118
EĞİTİM	297	70
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	261	98
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	44	5
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	255	81
Toplam	11.579	3.100

Kaynak: İL İPA 2013

Referans döneminde ilimizde yapılan araştırma sonucu ziyaret edilen 11.579 işyerinin %26,8'i(3.100 işyeri) açık iş vermiştir. Türkiye’de araştırma yapılan toplam işyerlerinin %28,7’si açık iş vermiştir. İzmir Türkiye ortalamasına yakın bir değerle işyerlerinden açık iş talepleri almıştır.

Araştırma kapsamında sektörlerin işyeri sayısına oranla kendi içinde en yüksek açık işveren %41,6 ile İzmir’de **Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri** sektörü iken, Türkiye’de bu başlıktaki en yüksek sektör **İmalat** sektörüdür.

İzmir’de en az açık işveren %8,6 ile **Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme** Faaliyetleridir. Türkiye’de ise en az açık işveren **Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi** Sektörüdür.

Tablo 54: Meslek Gruplarına Göre Açık İşler, İzmir

Meslek Grup	Açık İş Sayısı	Kendi içindeki oranı	Açık İş Oranı
Yöneticiler	19	0,1%	0,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	1.262	8,9%	3,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.468	10,4%	4,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	506	3,6%	2,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.751	12,4%	6,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	30	0,2%	2,4%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4.329	30,6%	5,8%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	3.292	23,3%	4,7%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.471	10,4%	2,9%
Toplam	14.130	100,0%	4,3%

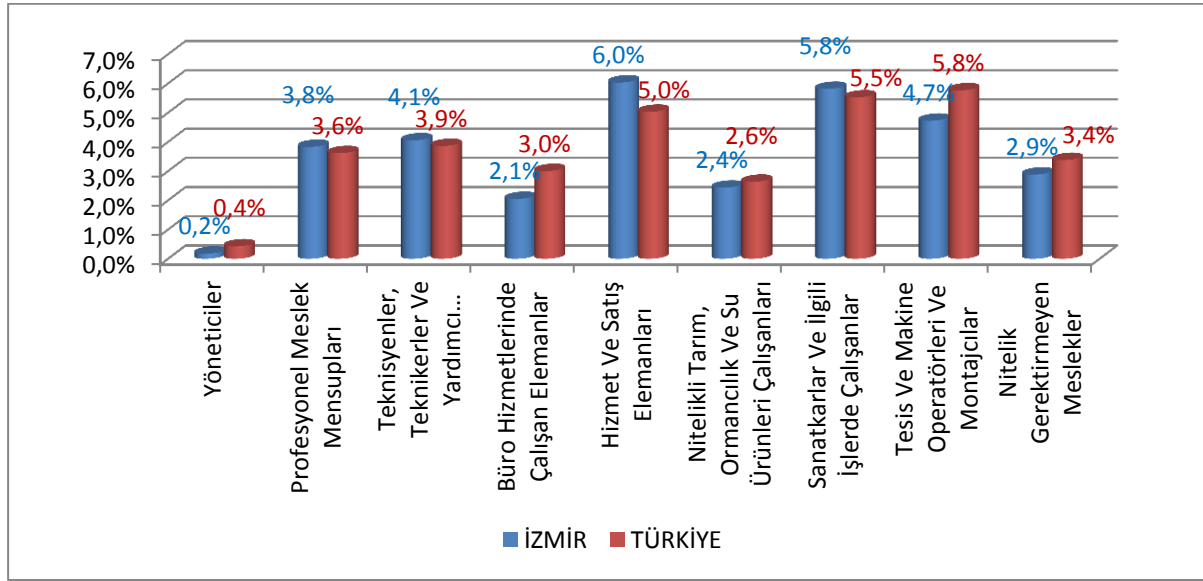
Kaynak:İL İPA 2013

Meslek gruplarına göre açık işlere baktığımızda açık işlerin yaklaşık %53,9'u **Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar** ile **Tesis ve Makine Operatörleri-Montajcılar** mesleklerindedir. EUROSTAT ise "Açık İş/İstihdam+Açık İş" formülünü kullanarak açık iş oranını hesaplamaktadır. Bu formül ile İzmir ili açık iş oranımız %4,3'dür. Açık iş oranının en yüksek olduğu ilk üç sektör Hizmet ve Satış Elemanları, Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri-Montajcılar'dır. En düşük açık iş oranı ise Yöneticiler sektöründe mevcuttur.

Meslek grubuna göre **çalışanlarda** ve meslek grubuna göre **açık işlerde** ilk sırayı **Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar** almaktadır.

Çalışan sayısı bakımından 3.sırada yer alan Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde açık iş oranı %2,9 düzeyinde kalmıştır. Çalışanlar içerisinde önemli paya sahip olan bu meslek grubunda eleman talebi potansiyeli düşüktür. Ayrıca; çalışanların %10'u Profesyonel Meslek Mensuplarında iken açık iş oranı bu meslek grubunda %3,8 ile İzmir ortalamasının altında yer almaktadır.

Grafik 30: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranlarının Dağılımı, İzmir, Türkiye,%

Kaynak: İPA 2013

Meslek grubuna göre açık iş oranı en yüksek olan sektör İzmir’de **Hizmet ve Satış Elemanları** iken Türkiye’de Tesis ve Makine Operatörleri’dir. En düşük açık iş oranı İzmir’de ve Türkiye’de de **Yöneticiler** sektöründedir.

Tablo 55: İlk 10 Mesleğe Göre Açık İş Dağılımı, İzmir, Türkiye,%

Meslek	İZMİR Açık İş Dağılımı	Meslek	TÜRKİYE Açık İş Dağılımı
Makineci (Dikiş)	12,0%	Makineci (Dikiş)	7,9%
Garson (Servis Elemanı)	4,1%	Beden İşçisi (Genel)	3,3%
Beden İşçisi (Genel)	3,2%	Güvenlik Görevlisi	3,2%
Gaz Altı Kaynakçısı	2,4%	Garson (Servis Elemanı)	2,4%
Güvenlik Görevlisi	2,3%	Temizlik Görevlisi	2,2%
CNC Torna Tezgahı Operatörü	2,1%	Ortacı	1,7%
Ütücü	1,3%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	1,1%	Satış Danışmanı	1,6%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	1,1%	Pazarlamacı	1,4%
Depo Hamalı	1,1%	Çağrı Merkezi Görevlisi	1,3%

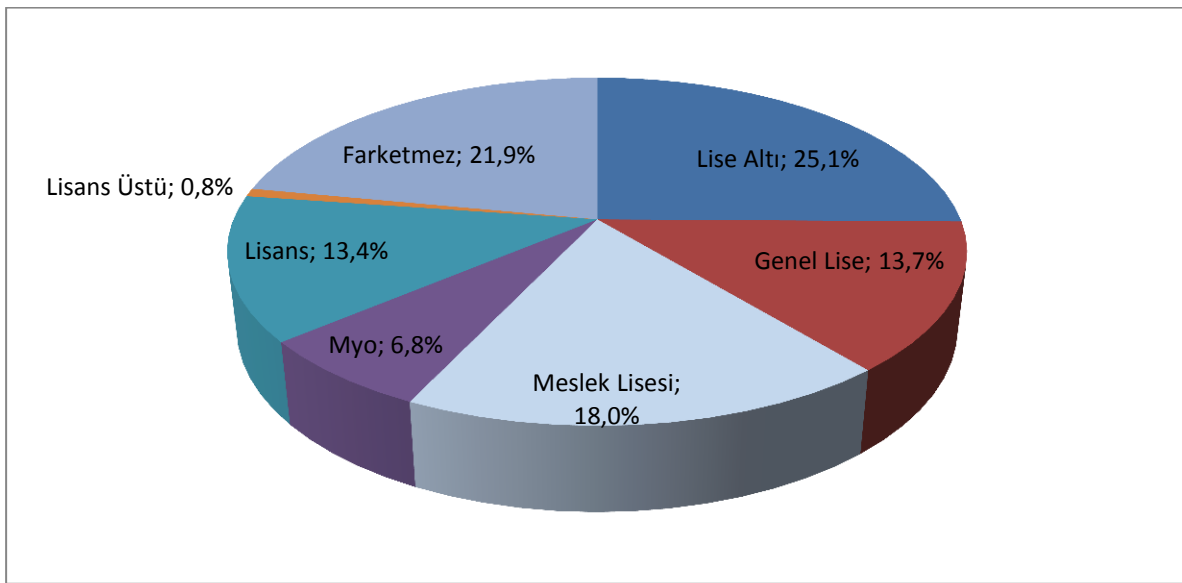
Kaynak: İPA 2013

Yukarıdaki tabloda açık iş olan ilk on mesleğe ilişkin veriler yer almaktadır. İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamındaki işyerlerinin yaklaşık %26,8'i açık iş talepleri olduğunu belirtmişlerdir.

En fazla açık iş 1.689 kişi ile **Makineci(Dikiş)** mesleğinde bulunmaktadır. Makineci(Dikiş) mesleğindeki açık iş sayısı, toplam açık iş sayısının %12 'sini oluşturmaktadır ve ilk sırayı almaktadır. Türkiye'de de İzmir'le paralellik olarak en fazla açık iş olan meslek Makineci(Dikiş) mesleğindedir.

Makineci(Dikiş) mesleğinden sonra en fazla açık iş olan meslekler sırasıyla şunlardır: Garson(Servis Elemanı), Beden İşçisi(Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Güvenlik Görevlisi şeklinde devam etmektedir.

Grafik 31: Açık İşlerin Talep Edilen Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı, İzmir,%

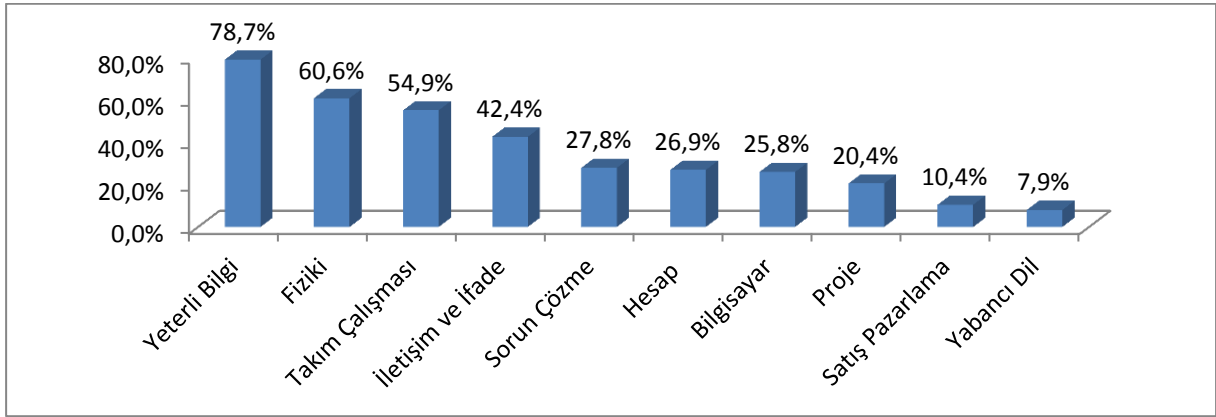

Kaynak: İL İPA 2013

Açık işler için yaklaşık olarak yüzde 77,8 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Referans döneminde işyerlerine yapılan işyeri ziyaretleri sonucunda işverenlerin iş arayanda talep ettikleri eğitim düzeylerinde birinci sırayı %25,1 ile **Lise altı eğitim** düzeyi almaktadır. Bunu %18 ile Meslek Lisesi, %13,7 ile Genel Lise, %13,4 ile Lisans, %6,8 ile Meslek Yüksekokulu, %0,8 ile Lisans Üstü eğitimliler izlemektedir. Ayrıca işverenlerin %21,9'u da işçinin eğitim seviyesinin önem arz etmediğinden Fark etmez seçeneğini işaretledikleri tespit edilmiştir.

Grafik 32: Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Dağılımı, İzmir,%

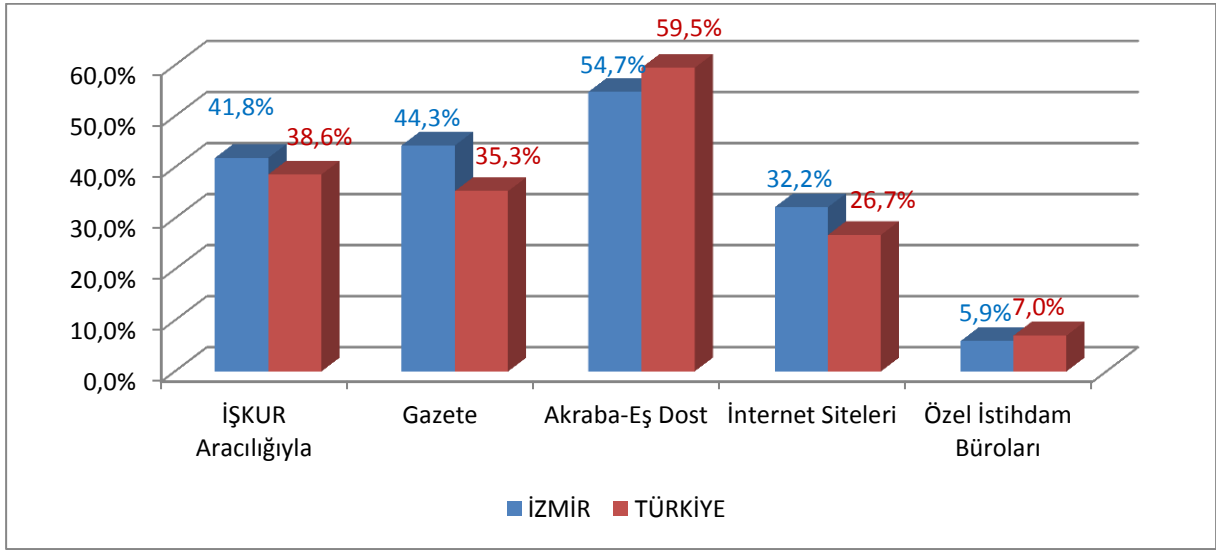

Kaynak: İL İPA 2013

İşverenlerce açık işler için iş arayanlardan talep edilen ek beceriler incelendiğinde ise; yüzde 78,7'sinin mesleğe ilişkin yeterli bilgiyi, yüzde 60,6'sının fiziksel yeterliliği, yüzde 54,9'unun takım çalışması becerilerini, yüzde 42,4'ünün iletişim ve ifade etme becerisini, yüzde 27,8'inin sorun çözme, yüzde 26,9'unun hesap yapabilmeyi, yüzde 25,8'inin bilgisayar destekli çalışmayı, yüzde 20,4'ünün proje kabiliyetini, yüzde 10,4'ünün satış pazarlama, yüzde 7,9'unun yabancı dil yeterliliğini talep ettiği tespit edilmiştir.

Yukarıdaki grafikte İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına katılan işyerlerinin talep ettikleri beceri düzeyleri % olarak yer almaktadır. İşveren açık iş bulunan meslek için birden fazla beceri düzeyi talep edebilmektedir. Bu nedenle beceri düzeylerinin yüzdeler toplamı %100'ün üzerindedir.

Grafik 33: Açık İşlerin Aranma Kanallarının Dağılımı, İzmir, Türkiye,%

Kaynak: İPA 2013

Açık işler için işverenlerin arama kanallarından hangisini tercih ettiklerini inceleyecek olursak, işverenler açık iş taleplerinin %54,7'sini Akraba-Eş Dost, %44,3'ünü Gazete, %41,8'sini İŞKUR aracılığıyla, %32,2'sini İnternet Siteleri, %5,9'unu Özel İstihdam Büroları aracılığıyla karşılamaya çalışmaktadırlar.

İzmir'de açık işlerin İŞKUR aracılığıyla karşılanma oranı Türkiye ortalamasının %3,2 puan üzerinde seyretmektedir. İzmir ilinde açık işlerin karşılanma yolları arasında İŞKUR'un bildik ve geleneksel yöntemlerle beraber işverenler tarafından tercih edilen bir seçenek olduğu görülmektedir.

Tablo 56: Açık İş Arama Kanallarının İlk 10 Meslek Dağılımı, İzmir,%

Meslekler	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete	Akraba-Eş Dost	İnternet Siteleri	Özel İstihdam Büroları
Makineci (Dikiş)	38,8%	43,3%	70,6%	11,0%	2,0%
Garson (Servis Elemanı)	50,8%	38,9%	67,8%	17,7%	2,1%
Beden İşçisi (Genel)	67,2%	49,7%	40,7%	35,7%	9,7%
Gaz Altı Kaynakçısı	56,7%	44,1%	41,3%	23,5%	9,7%
Güvenlik Görevlisi	89,7%	30,4%	38,9%	39,0%	0,0%
CNC Torna Tezgahı Operatörü	67,9%	67,9%	43,8%	32,7%	11,7%
Ütücü	34,6%	34,6%	82,7%	12,1%	0,0%
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	68,8%	68,8%	31,2%	31,2%	0,0%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	57,5%	55,3%	49,7%	24,7%	8,3%
Depo Hamalı	76,0%	19,1%	24,0%	19,1%	0,0%

Kaynak: İL İPA 2013

En çok açık iş verilen ilk 10 mesleğin arama kanalları yukarıdaki tabloda görülmektedir. Açık iş sıralamasında başı çeken Makineci(Dikiş) mesleğinde işin arama kanallarına bakılırsa %70,6'nın Akraba-eş dost, %43,3'ünün Gazete ilanları, %38,8'inin de İŞKUR aracılığıyla karşılandığı tespit edilmiştir.

Güvenlik Görevlisi mesleğinde, işyerleri açık işlerinin %89,7'ini İŞKUR aracılığıyla, %39'unu ise İnternet siteleriyle karşılamaya çalışmaktadır. İşyerleri bu meslekte de diğer mesleklerde olduğu gibi açık iş ihtiyaçlarını daha az olarak Özel İstihdam Bürolarından karşılamaktadır.

Tablo 57: Teminde Güçlük Bildiren İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, İzmir

Sektör	Toplam işyeri sayısı	Teminde Güçlük Bildiren İşyeri Sayısı	Kendi içindeki Oran
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	71	14	20,0%
İMALAT	3.535	1.830	51,8%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	24	3	11,1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	60	10	17,1%
İNŞAAT	1.658	483	29,1%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	2.808	1.079	38,4%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	676	210	31,1%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	677	343	50,6%
BİLGİ VE İLETİŞİM	107	38	35,3%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	264	63	24,0%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	56	11	19,5%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	402	140	34,7%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	384	128	33,3%
EĞİTİM	297	102	34,5%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	261	154	59,2%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	44	9	20,8%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	255	97	38,1%
Toplam	11.579	4.714	40,7%

Kaynak: İL İPA 2013

İzmir ilinde teminde güçlük bildiren işyerleri incelendiğinde **İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri** kendi içinde %59,2'lik oranla ilk sırada yer almaktadır. Bu sektörü sırasıyla % 51,8 ile imalat, %50,6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti takip etmektedir. En son sırada ise %11,1 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı yer almaktadır.

Tablo 58: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, İzmir

Sektör	Toplam Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	İzmir%	Türkiye%
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	51	0,3%	0,8%
İMALAT	8334	47,7%	39,4%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	3	0,0%	0,1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	58	0,3%	0,2%
İNŞAAT	1881	10,8%	13,4%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	2720	15,6%	18,1%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	527	3,0%	3,8%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	1387	7,9%	6,5%
BİLGİ VE İLETİŞİM	103	0,6%	0,8%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	148	0,8%	0,7%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	44	0,3%	0,6%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	373	2,1%	3,1%
İDARI VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	746	4,3%	5,8%
EĞİTİM	261	1,5%	1,7%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	397	2,3%	2,9%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	29	0,2%	0,2%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	397	2,3%	1,8%
Toplam	17.458	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2013

Temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımı incelendiğinde; İzmir ilinde toplam 17.458 kişinin temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Oransal olarak bakıldığında İzmir ilinde % 47,7 oranıyla **İmalat** sektörü ilk sırada yer almaktadır. Bunu % 15,6 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, % 10,8'lik oranla İnşaat sektörü izlemektedir. Türkiye'de de temininde güçlük çekilen mesleklerde ilk üç sektörün aynı olduğu dikkat çekicidir.

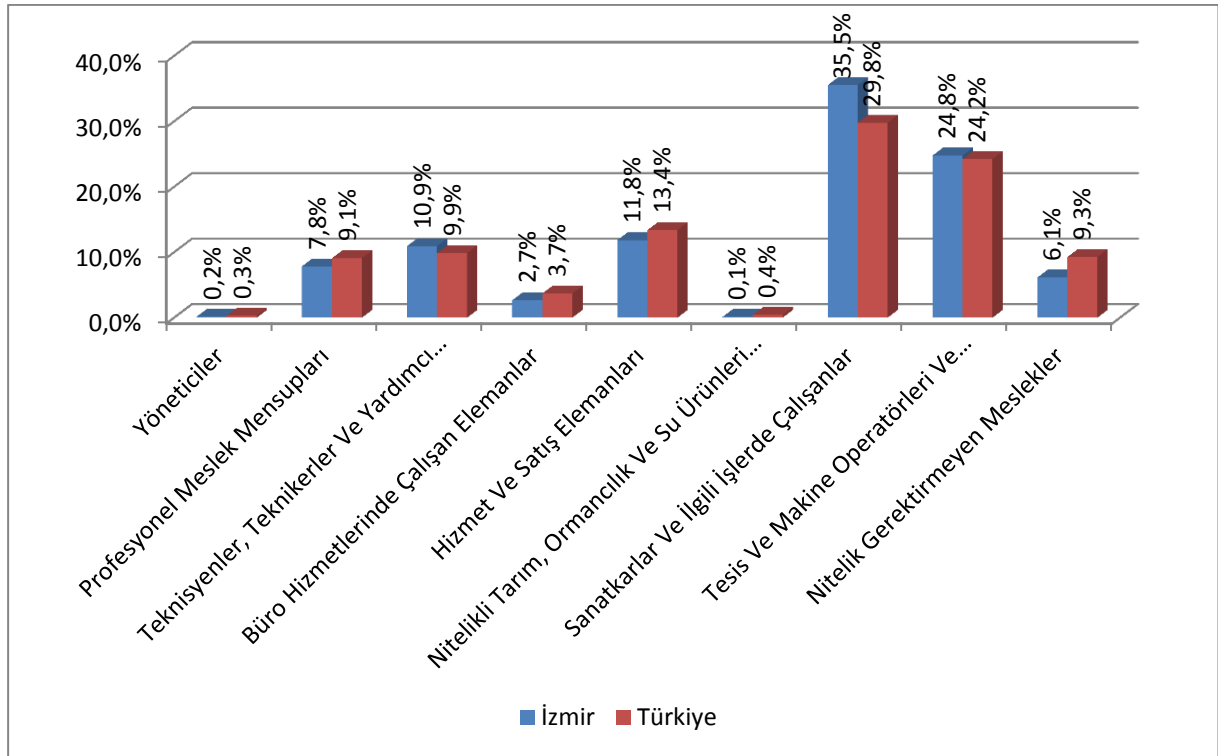
Tablo 59: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Dağılımı, İzmir

Meslek Grup	Toplam	Temininde Güçlük Dağılımı %
Yöneticiler	26	0,2
Profesyonel Meslek Mensupları	1.368	7,8
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.909	10,9
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	464	2,7
Hizmet Ve Satış Elemanları	2.069	11,8
Nitelikli Tarım, Ormanlık Ve Su Ürünleri Çalışanları	22	0,1
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	6202	35,5
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	4326	24,8
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1072	6,1
Toplam	17.458	100

Kaynak:İL İPA 2013

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilme dağılımına bakıldığında en yüksek oran olan %35,5 ile **Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar**, ikinci sırada %24,8 ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, üçüncü sırada da Hizmet ve Satış Elemanları yer almaktadır.

Grafik 34: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Dağılımı, İzmir, Türkiye,%

Kaynak: İPA 2013

İzmir ili meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilme dağılımı Türkiye ile karşılaştırıldığında genel olarak oranlarda paralellik bulunmakla beraber, Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar Türkiye ortalamasından %5,7'lik bir farkla üstünde seyrederken, Nitelik Gerektirmeyen mesleklerde ise %3,2'lik farkla Türkiye ortalamasının altındadır.

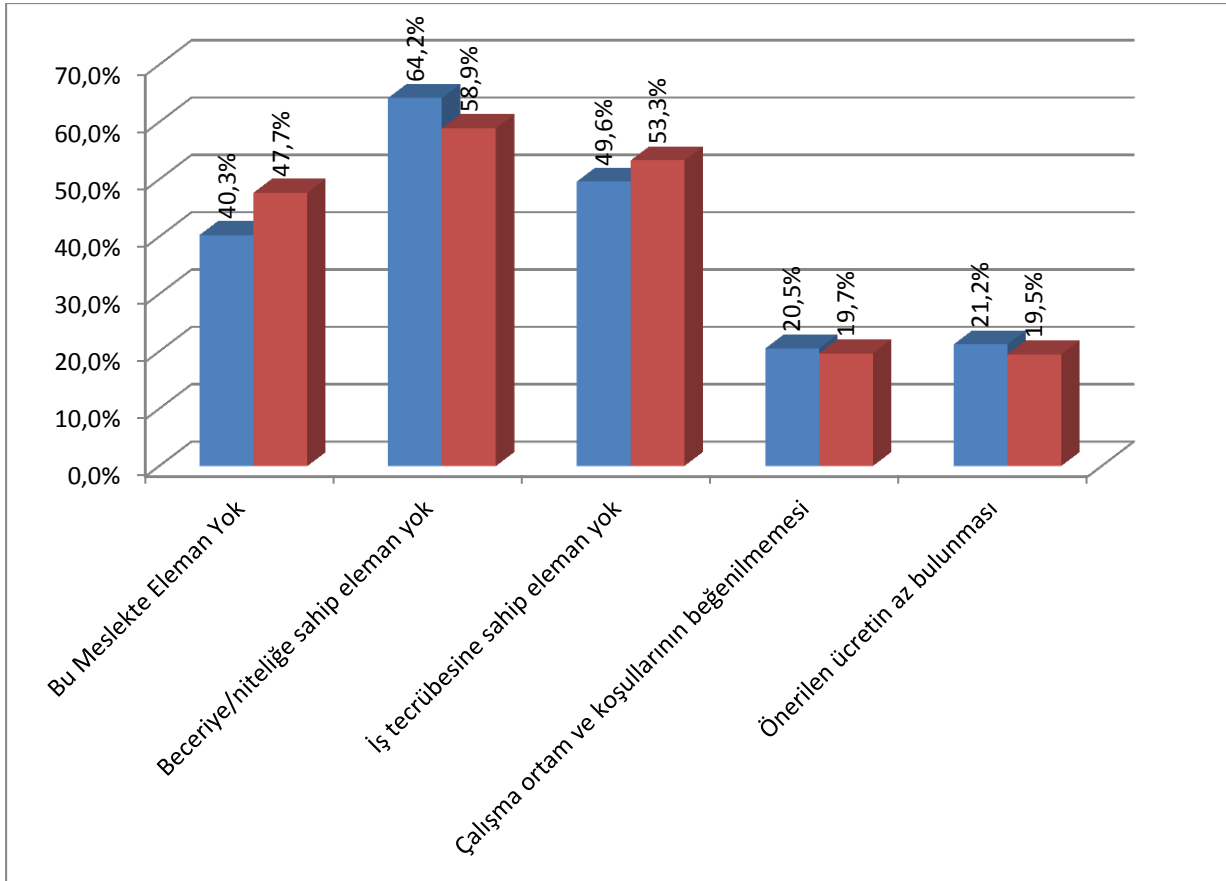
Tablo 60: Temininde Güçlük Çekilen İlk 10 Meslek, İzmir, Türkiye

İZMİR	ORAN	TÜRKİYE	ORAN
Makineci (Dikiş)	10,4%	Makineci (Dikiş)	6,9%
Garson (Servis Elemanı)	3,5%	Güvenlik Görevlisi	2,8%
CNC Torna Tezgahı Operatörü	3,2%	Garson (Servis Elemanı)	2,3%
Gaz Altı Kaynakçısı	3,0%	Beden İşçisi (Genel)	1,9%
Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Elyaf Sarma ve Savurma Döküm)	2,6%	Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,9%	Satış Danışmanı	1,4%
Güvenlik Görevlisi	1,9%	Ortacı	1,4%
Beden İşçisi (Genel)	1,2%	Temizlik Görevlisi	1,3%
Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü)	1,2%	Pazarlamacı	1,3%
Şoför-Yük Taşıma	1,0%	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,2%

Kaynak: İPA 2013

İzmir ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin başında Makineci (dikiş) yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla, Garson (Servis Elemanı), CNC Torna Tezgahı Operatörü, Gaz Altı Kaynakçısı, Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Elyaf Sarma ve Savurma Döküm), Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Tornacı (Torna Tezgahı Operatörü), Şoför-Yük Taşıma takip etmektedir. Türkiye’de temininde güçlük çekilen meslekleri incelediğimizde ise en çok temininde güçlük çekilen mesleğin İzmir ile aynı olduğu görülmektedir.

Grafik 35: Mesleklerin Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, İzmir, Türkiye, %

Kaynak: İPA 2013

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında işyerlerine 2013 yılı içinde hangi mesleklere eleman temininde güçlük çektikleri ve nedenleri sorulmuştur. Alınan bilgiler sonucunda temininde güçlük çekilme nedenlerini incelediğimizde hem İzmir hem de Türkiye için paralel sonuçlara ulaşılmıştır. En fazla karşılaşılan nedenin hem İzmir’de hem de Türkiye’de **beceri/niteliğe sahip yeterli eleman bulunmaması** olduğu görülmektedir. İzmir’deki oranı ise % 64,2’dir. Bunu sırasıyla %49,6 ile iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması, %40,3 ile bu meslekte eleman bulunmaması, %20,5 ile çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, son olarak da % 21,2 ile önerilen ücretin az bulunması nedeni takip etmektedir.

Tablo 61: Sektörlere Göre 2013 Yılı Sonu ve 2014 Yılı Haziran Sonu İtibarıyla Net İstihdam Değişim Oranları, İzmir

Sektör	Net İstihdam Değişimi 31 Aralık 2013	Net İstihdam Değişimi 30 Haziran 2014	31 Aralık NİDO, %	30 Haziran NİDO,%
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	37	231	2,3	14,4
İMALAT	7.365	3.552	5,4	2,6
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	-14	-34	-0,5	-1,3
İNŞAAT	2.199	2.099	7,5	7,2
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	1.856	1.483	3,5	2,8
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	218	243	1,4	1,6
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	987	588	7,5	4,5
BİLGİ VE İLETİŞİM	209	103	7,6	3,7
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	148	222	3,7	5,5
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	70	44	4,0	2,5
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	263	239	4,2	3,8
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	1.242	683	5,3	2,9
EĞİTİM	319	64	3,3	0,7
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	225	88	3,0	1,2
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	2	24	0,2	2,9
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	478	106	6,2	1,4
Toplam	15.603	9.734	4,9	3,1

Kaynak: İPA

İzmir ilinde sektörlere göre net istihdam değişimi ve oranlarına bakıldığında net istihdam değişimi 2013 yılı sonu itibarıyla en çok **İmalat** sektöründe beklenmektedir. 2014 yılı haziran sonu için de en fazla beklenti **İmalat** sektöründedir. İkinci sırada ise İnşaat sektörü yer almaktadır. Bu sektörde de yine 2013 sonu ve 2014 Haziran sonunda beklenti yüksektir. 31 Aralık 2013 Net İstihdam Değişim Oranlarına bakıldığında ise %7,6 ile **Bilgi ve İletişim** sektörü ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada %7,5 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti faaliyetlerinin olduğu görülmektedir. 30 Haziran 2014 oranları incelendiğinde %14,4 ile **Madencilik ve Taş Ocaçlığı** ilk sıradadır. İkinci olarak 7,2 ile İnşaat sektörü göze çarpmaktadır.

Tablo 62: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Beklentisi, İzmir

Meslek Grupları	31 Aralık 2013 Net İstihdam Değişimi	30 Haziran 2014 Net İstihdam Değişimi	31 Aralık NİDO %	30 Haziran 2014 NİDO %
Yöneticiler	-4	13	0,0%	0,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	1.003	531	3,2%	1,7%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.510	987	4,3%	2,8%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	253	263	1,0%	1,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.819	1.411	6,7%	5,2%
Nitelikli Tarım, Ormanlık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-21	70	-1,7%	5,8%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5.901	3.602	8,4%	5,1%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	3.478	2.054	5,2%	3,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.665	805	3,4%	1,6%
Toplam	15.603	9.734	4,9%	3,1%

Kaynak: İL İPA 2013

Meslek gruplarına göre 2013 yılı sonu itibariyle beklenen en yüksek değişim 5.901 kişi ile **Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar** meslek grubunda olmuştur. İkinci sırada 3.478 kişi ile Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, üçüncü sırada ise 1.819 kişi ile hizmet ve satış elemanları yer almaktadır. Hem 2013 Aralık hem de 2014 Haziran döneminde net istihdam değişiminde sektörler itibarıyla ilk üç sıralamanın aynı olması beklenmektedir.

Tablo 63: En Fazla İstihdam Artışı Beklenen İlk 10 Meslek, İzmir

31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Makineci (Dikiş)	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	Sıvacı
Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)
Beden İşçisi (İnşaat)	Kalite Kontrolcü-Tekstil
Temizlik Görevlisi	Mermer İşçisi
Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Elyaf Sarma ve Savurma Döküm)	Diğer Metal Levha İşçileri
Güvenlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	CNC Torna Tezgahı Operatörü
Mermer İşçisi	Kuruyemiş İmal İşçisi
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Komi (Garson Yardımcısı)

Kaynak: İL İPA 2013

İzmir’de 2013 yılı sonu itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen meslek Makineci (Dikiş)’tir. Sırasıyla Meyve Sebze Ayıklama İşçisi, Garson (Servis Elemanı), Beden İşçisi (İnşaat), Temizlik Görevlisi, Kompozit Ürün Üretim Elemanı (Elyaf Sarma ve Savurma Döküm), Güvenlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Mermer İşçisi, Kalite Kontrolcü-Tekstil mesleklerinde istihdam artışı beklenmektedir. 2014 Haziran döneminde ise Silahsız Güvenlik Görevlisi, Sıvacı, Makineci(Dikiş) ilk üç sırada istihdam artışı beklenen mesleklerdir.

Tablo 64: En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek, İzmir

31 Aralık 2013	30 Haziran 2014
Diş Protez Teknisyeni	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi
Diğer Hat Çekiciler Ve Kablo Ekleyiciler	Temizlik Görevlisi
Büro Memuru (Genel)	İnşaat Kalfası (Genel)
Metal Sac İşleme İşçisi	Destek Personeli (Yardımcı Hizmetler)
Ahşap İşleme Makineleri Operatörü	Metal Sac İşleme İşçisi
Beton Ve Betonarme Kalıpcısı	Demirci (Makine İle)
Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları Ve İlgili Elektrik İşçileri	Diğer Gıda Konserveleri
İnşaat Mühendisi-Karayolu	Metal Kesimci (Şaloma)
Asfalt İşçisi	Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri
Diğer Gıda Konserveleri	Meydancı

Kaynak: İL İPA 2013

2013 yılı sonu itibariyle en fazla istihdam azalışı beklenen meslek Diş Protez Teknisyeni’dir. Sırasıyla Diğer Hat Çekiciler Ve Kablo Ekleyiciler, Büro Memuru (Genel), Metal Sac İşleme İşçisi, Ahşap İşleme Makineleri Operatörü, Beton Ve Betonarme Kalıpcısı, Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları Ve İlgili Elektrik İşçileri, İnşaat Mühendisi-Karayolu, Asfalt İşçisi, Diğer Gıda Konserveleri mesleklerinde istihdam azalışı beklenmektedir. 2014 yılı haziran döneminde ise Meyve Sebze Ayıklama İşçisi, Temizlik Görevlisi, İnşaat Kalfası (Genel) ilk üç sırada istihdam azalışı beklenen mesleklerdir.

SONUÇ

İzmir İşgücü Piyasası Analizi raporu amacı, 2013 yılında İzmir ilinde gerçekleştirilen Talep Araştırması çerçevesinde öne çıkan amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Talep Araştırması, İzmir ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur.

İzmir Gayri Safi Katma değer oranlarını sektörel bazda karşılaştırma yaptığımızda Tarım sektöründe 2004'ten 2008'e kadar azalma göstererek 5 yıl içerisinde 1,2 puanla GSKD 4,8'e düşmüştür. Sanayi sektöründe ise 5 yıl içerisinde periyodik olarak bir azalma göstererek 30,4 puandan 26,7'e düşmüştür. İzmir'de Hizmetler sektöründe ise Tarım ve Sanayi sektörünün aksine Gayri Safi Katma Değerde yıllar içerisinde bir ivme kazanarak 63,6 puandan 68,4 puana yükselmiştir. Gayri Safi Katma Değerde ilimiz için **Hizmetler** sektörü en yüksek paya sahiptir. Türkiye'de 2008 yılında **Kişi Başı Gayri Safi Katma Değer** 12.020 TL. iken bu değer İzmir ilinde 14.817 TL.'dir.

İzmir'de 2012 yılı verilerine göre 247.000 işsiz bulunmaktadır. İşsizlerin eğitim durumu incelendiğinde en yüksek payı **125.000 kişi ile Lise altı** mezunlardan, yaş grubu incelendiğinde ise en yüksek payı **86.000 ile 35-54 yaş grubunda** olduğu görülecektir.

Kurum kayıtlarına göre arz ve talep eşleştirmeleri düşünüldüğünde, **2013 yılının ilk dokuz** ayında **İzmir'de** 72.525 açık iş alınmıştır. Bu başvurulardan 42.481 kişi işe yerleştirilmiştir. Bu gerçekleşme ile Türkiye'nin %7,9'una(539.193 kişi) karşılık gelmektedir. İzmir'de işe yerleştirilenlerin %61,4'ü(26.092) **İlköğretim** mezunları ile ilk sırada olup yaklaşık %88,8'i **Lise ve altı eğitim mezunlarından** oluşmaktadır. Türkiye'de de %56,3 ile İlköğretim mezunları işe yerleştirmelerde ilk sıradadır.

2012 yılında İzmir ili Kurum kayıtlarında işsizliğin en yüksek olduğu yaş grubunun da 25-39 yaş grubu olduğu(87.967 kişi) ve işe başvuruların çok büyük oranda **İlköğretim** ve **Ortaöğretim(Lise ve Dengi)(79.835 kişi)** mezunları tarafından yapıldığı gözlenmektedir. Bu veriler ışığında İzmir ili özelinde bu yaş grubu işgücünün mesleki eğitim ihtiyacı olduğunu söylemek mümkündür. Yine 2013 yılı ilk dokuz ayında Kurum kayıtlarında işsizliğin 20-34 yaş aralığında (94.894 kişi) olduğu ve başvuruların da yine **İlköğretim** ve **Ortaöğretim(Lise ve Dengi)(118.113 kişi)** mezunları tarafından yapıldığı gözlenmiş olup 2012 yılı ile paralellik göstermektedir.

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı toplam açık iş sayısının yanı sıra sektörlerin istihdam büyüklüklerini de dikkate almaktadır. Açık iş oranı yüksek olan sektörlerin ağırlıklı sektörler ek olarak büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Bu anlamda İzmir ilinde bu potansiyeli yansıtan sektörler **Hizmet ve Satış elemanları** ile **Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar** olarak yer almaktadır.

İzmir İlinde sektörlere göre net istihdam değişimi ve oranlarında; net istihdam değişimi 2013 yılı sonu itibarıyla en çok **İmalat** sektöründe beklenmektedir. 2014 yılı Haziran sonu için de en fazla beklenti imalat sektöründedir. İkinci sırada ise inşaat sektörü yer almaktadır. Bu sektörde de yine 2013 sonu ve 2014 Haziran sonunda beklenti yüksektir.31 Aralık 2013 Net İstihdam Değişim Oranlarına bakıldığında ise %7,6 ile Bilgi ve İletişim sektörü ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada Konaklama ve Yiyecek Hizmeti faaliyetlerinin olduğu görülmektedir. 30 Haziran 2014 oranları incelendiğinde %14,4 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı ilk sıradadır. İkinci olarak 7,2 ile İnşaat sektörü göze çarpmaktadır.

Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme programlarının özellikle de orta vadede (1 yıl) bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik olması işgücü arzı ve talebi eşleştirmeleri açısından olumlu sonuçlar verebilir.

Dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur da, araştırma kapsamında İzmir ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında yoğunlaşma en fazla çalışan sayısının kadınlarda 16.940 kişi ile **Nitelik Gerektirmeyen Meslek** grubunda, erkeklerde ise 57.754 kişi ile **Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar** grubunda olduğu, toplamda çalışanların meslek gruplarına göre dağılımına bakıldığında 70.092 kişi ile ilk sırada **Sanatkarlar ve ilgili çalışanlar** grubunun yer aldığı görülmektedir.

Ayrıca temininde güçlük çekilen ilk 10 mesleğe bakıldığında sırasıyla; Makineci(Dikiş), Garson, Servis elemanı, CNC Torna Tezgah Operatörü, Gaz Altı Kaynakçısı, Kompozit ürün üretim elemanı, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik), Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi(Genel), Tornacı(Torna Tezgahı Operatörü), Şoför-yük Taşıma yer almaktadır. İzmir ili meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen meslek dağılımı Türkiye sıralaması ile karşılaştırıldığında Makineci(Dikiş)mesleğinin Türkiye ortalamasının üstünde olduğu, diğer mesleklerin ise paralellik gösterdiği izlenmektedir.

İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında işyerlerine 2013 yılı içinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri ve nedenleri sorulmuştur. Alınan bilgiler sonucunda temininde güçlük çekilme nedenlerini incelediğimizde hem İzmir hem de Türkiye için paralel sonuçlara ulaşılmıştır. En fazla karşılaşılan nedenin hem İzmir’de hem de Türkiye’de **beceri/niteliğe sahip yeterli eleman bulunmaması** olduğu görülmektedir. İzmir’deki oranı ise % 64,2’dir. Bunu sırasıyla %49,6 ile iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması, %40,3 ile bu meslekte eleman bulunmaması, %20,5 ile çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, son olarak da % 21,2 ile önerilen ücretin az bulunması nedeni takip etmektedir.

İşgücü Piyasasında temininde güçlük çekilen mesleklerin neden temininde güçlük çekildiği bilgisi önem arz etmektedir. Teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında hem İzmir hem de Türkiye için paralel sonuçlara ulaşılmıştır. En fazla karşılaşılan nedenin hem İzmir’de hem de Türkiye’de **beceri/niteliğe sahip yeterli eleman bulunmaması** olduğu görölmektedir. İzmir’deki oranı ise % 64,2’dir. Bunu sırasıyla %49,6 ile iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması, %40,3 ile bu meslekte eleman bulunmaması, %20,5 ile çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi, son olarak da % 21,2 ile önerilen ücretin az bulunması nedeni takip etmektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek İzmir’de istihdamı artırmak öncelikli hedefimiz olmalıdır.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

TÜİK, ADNKS Sonuçları

TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması

TÜİK, Kişi Başına GSKD

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

İŞKUR, İşgücü Piyasası Araştırması

Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri

TOBB

Kalkınma Bakanlığı

MEB, İstatistikleri

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR	 İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI		
İŞYERİ BİLGİ FORMU				
Sayın İşyeri Yetkilisi,				
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.				
Bilgi verme ve gizlilik				
1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden yalnızca özel olanlar; idari, adli ve askerî hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz. 2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanununun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. 3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davranışlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.				
Kapsam				
Bu araştırma, ilimizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.				
İŞYERİ BİLGİLERİ				
Örnek No	:			
İşyerinin Yasal Ünvanı	:			
İşyerinin Tabla Ünvanı	:			
ADRES BİLGİLERİ				
İL	:		
İLÇE	:			
KÖY	:			
MAHALLE	:			
CADDE/SOKAK	:			
DIŞ KAPI NO	:			
İÇ KAPI NO	:			
TELEFON/FAKS/e-posta	:			
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin				
Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:	
Tarih	:	Telefonu	:	
E-posta	:	İmza/Kağıdı	:	
Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulanmasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.				
BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI ORUNDUKTAN SONRA UYGULANILIR VE VERİ GİRİŞ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ANIZ EDERİM.				
ZİYARETÇİ		KONTROLÖR		VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı				
Tarih ve İmza				
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI				
İL MÜDÜRLÜĞÜ				
Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ	
S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz? (Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)	
01	Madencilik ve Taş ocakçılığı
02	İmalat
03	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05	İnşaat
06	Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07	Ulaştırma ve depolama
08	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09	Bilgi ve iletişim
10	Finans ve sigorta faaliyetleri
11	Gayrimenkul faaliyetleri
12	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14	Eğitim
15	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16	Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor
17	Diğer hizmet faaliyetleri
S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi? (Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)	
Aynı	Değişmiş
Sonraki Sayfaya Geçiniz 	

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM			
S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli <u>fiilen yaptıkları işlere</u> göre sıralayınız?			
01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek: mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III - AÇIK İŞLER					
S6: İşyerinizde <u>çalışan</u> eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?					
S6.1: Eleman ihtiyacı duyuyorsunuz. ☐ ☒ Soru 6'ya geçiniz.					
01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen <u>Asgari Eğitim Düzeyi</u> 1. Lise altı 2. Genel İse 3. Meslek İse 4. Meslek Yüksekokulu 5. Lisans 6. Lisans üstü 7. Farklıdır	<u>Beceri İhtiyacı (*)</u> 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabirme (aritmetik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve beğenmez karar verme becerileri 8. Talim çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği	İhtiyacı duyduğunuz elemanı herhangi bir yolla alıyor musunuz? 1-EVET 2-HAYIR	<u>Açık İşleriniz genellikle nasıl yolla arıyorsunuz? (*)</u> 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akıllı-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Bölgeleri
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10		1 2 3 4 5

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER	
01	02
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte <u>net artış</u> bekliyor musunuz?	Evetse ☐ 8.3'e geçiniz Hayırsa ☐ 8.1 veya 8.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net artış beklediğinizi <u>belirliyorsunuz</u> .	☐
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net artış olup olmayacağına dair <u>bilginiz bulunmamaktadır</u> .	☐ 7 soruya geçiniz
5.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında <u>net artış</u> olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?	
Net artış <u>ARTTI</u> olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayı <u>arttı</u>

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte <u>net azalış</u> bekliyor musunuz?	Evetse ☐ 7.3'e geçiniz Hayırsa ☐ 7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net artış beklediğinizi <u>belirliyorsunuz</u> .	☐
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net artış olup olmayacağına dair <u>bilginiz bulunmamaktadır</u> .	☐ 8 soruya geçiniz
5.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında <u>net artış</u> olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?	
Net artış <u>AZALDI</u> olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayı <u>azaldı</u>

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARIYLA ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER	
01	02
5.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte <u>net artış</u> bekliyor musunuz?	Evetse ☐ 8.3'e geçiniz Hayırsa ☐ 8.1 veya 8.2 geçiniz
5.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net artış beklediğinizi <u>belirliyorsunuz</u> .	☐
5.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net artış olup olmayacağına dair <u>bilginiz bulunmamaktadır</u> .	☐ 9 soruya geçiniz
5.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında <u>net artış</u> olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?	
Net artış <u>ARTTI</u> olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayı <u>arttı</u>

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte <u>net azalış</u> bekliyor musunuz?	Evetse ☐ 8.3'e geçiniz Hayırsa ☐ 8.1 veya 8.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net artış beklediğinizi <u>düşünmüyorsunuz</u> .	☐
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla herhangi bir meslekte net artış olup olmayacağına dair <u>bilginiz bulunmamaktadır</u> .	☐ 10 soruya geçiniz
5.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında <u>net artış</u> olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?	
Net artış <u>AZALDI</u> olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayı <u>azaldı</u>

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER								
10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?								
10.1: Eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek yok. ☐ Göçüme Bittimiz. TEŞEKKÜRLER.								
01	02	03	04					
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde güçlük çektiğiniz mesleğin adı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*)					
		1-4VET 5-HAYIR 6-KİŞİSİZ	1	2	3	4	5	
		☐						

Ek 2- A : Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında il ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

$$n_h = \bar{n} [K_2 + (1- K_2) M_h^2]^{1/2}$$

\bar{n} = Göze düşen ortalama örnek hacmi

$$M_h = N_h / (N / h) = h \cdot W_h$$

K_2 = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

$n_{min} = K \cdot \bar{n}$ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektedir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayıyla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak $n_{min}=125$ olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır.

Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B : Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler buldukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir.

Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h . tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h . tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini (\hat{Y}), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(\frac{y_i}{\pi_h} \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

(\hat{Y}) toplam tahminine ilişkin h . tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v(\hat{Y}_h) = N_h^2 v(\bar{y}_h) = N_h^2 \left[\sum (y_i - \bar{y}_h)^2 / (n_h - 1) \right] \text{ dir.}$$

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h \text{ şeklinde bulunur.}$$

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v(\hat{Y}) = \sum_h v(\hat{Y}_h) \text{ olarak elde edilir.}$$

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltilmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltilmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R^0 = cevapsızlık düzeltilmesi

R^0 = seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	Örneklem Toplam	24.934
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri	65.723
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Sırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım toplamı	38.698		

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	Örneklem Toplam	19.588	16.338
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında “İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu” uygulamasıdır.

İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan “Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi” üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için “işyeri cevapsızlık formu” doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastane, hapishane, kışla ya da orduvinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$İKO = \frac{\text{İşgücü Arzı (İstihdam+İşsiz)}}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (aynı ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özellikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İstihdam Oranı} = \frac{\text{Toplam istihdam}}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlerle geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlenme ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hane halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hane halkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$\text{Kayıtdışı istihdam Oranı} = \frac{\text{Kayıtdışı istihdam}}{\text{Toplam istihdam}} \times 100$$

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İşsizlik Oranı} = \frac{\text{İşsiz}}{\text{İşgücü arzı (istihdam+işsiz)}} \times 100$$

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. **İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar:** Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
 - 1.1. **İş bulma ümidi olmayanlar:** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
 - 1.2. **Diğer:** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.
2. **Mevsimlik çalışanlar:** Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.
3. **Ev işleriyle meşgul:** Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.
4. **Eğitim/Öğretime devam ediyor:** Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.
5. **Emekli:** Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.
6. **Çalışamaz halde:** Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.
7. **Diğer:** Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı} = \frac{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus} - (\text{İstihdam} + \text{İşsiz})}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyumsuzluğudur.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksikliği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir.

$$\text{Yaş Bağımlılık Oranı} = \frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}} \times 100$$

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değer yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değer ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin işsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak

ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

il	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	55 639	26 420	24 320	2 100	29 219	47,5	43,7	7,9
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9

Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

il	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	24 320	5 531	6 605	12 184	22,7	27,2	50,1
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2

Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	31 Aralık 2013 için Belirtilen Net İstihdam Değişimi	30 Aralık 2014 için Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Kaynak: İPA 2013

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem İZMİR									
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	31 Aralık 2013 için Belirtilen Net İstihdam Değişimi	30 Haziran 2014 için Belirtilen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran
Madencilik ve taş ocakçılığı	71	1.607	0	51	37	231	0,0	2,3	14,4
İmalat	3.535	135.495	6.923	8.334	7365	3552	4,9	5,4	2,6
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve	24	1.219	8	3	0	0	0,7	0,0	0,0
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve	60	2.726	39	58	-14	-34	1,4	0,5	-1,3
İnşaat	1.658	29.222	995	1.881	2199	2099	3,3	7,5	7,2
Toptan ve perakende	2.808	52.727	2.062	2.720	1856	1483	3,8	3,5	2,8
Ulaştırma ve depolama	676	15.441	391	527	218	243	2,5	1,4	1,6
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	677	13.203	1.367	1.387	987	588	9,4	7,5	4,5
Bilgi ve iletişim	107	2.775	130	103	209	103	4,5	7,6	3,7
Finans ve sigorta	264	4.030	127	148	148	222	3,1	3,7	5,5
Gayrimenkul faaliyetleri	56	1.750	37	44	70	44	2,1	4,0	2,5
Mesleki, bilimsel ve	402	6.281	260	373	263	239	4,0	4,2	3,8
İdari ve destek hizmet	384	23.612	907	746	1242	683	3,7	5,3	2,9
Eğitim	297	9.746	273	261	319	64	2,7	3,3	0,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	261	7.601	321	397	225	88	4,1	3,0	1,2
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor	44	813	13	29	2	24	1,6	0,2	2,9
Diğer hizmet faaliyetleri	255	7.652	277	397	478	106	3,5	6,2	1,4
Genel Toplam	11.579	315.899	14.130	17.458	15603	9734	4,3	4,9	3,1

Kaynak:İL İPA 2013

Ek 4.C: İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE-2011)

İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası
TR100	İstanbul	1
TR510	Ankara	2
TR310	İzmir	3
TR421	Kocaeli	4
TR611	Antalya	5
TR411	Bursa	6
TR412	Eskişehir	7
TR323	Muğla	8
TR211	Tekirdağ	9
TR322	Denizli	10
TR424	Bolu	11
TR212	Edirne	12
TR425	Yalova	13
TR222	Çanakkale	14
TR213	Kırklareli	15
TR621	Adana	16
TR721	Kayseri	17
TR422	Sakarya	18
TR321	Aydın	19
TR521	Konya	20
TR612	Isparta	21
TR221	Balıkesir	22
TR331	Manisa	23
TR622	Mersin	24
TR334	Uşak	25
TR613	Burdur	26
TR413	Bilecik	27
TR812	Karabük	28
TR811	Zonguldak	29
TRC11	Gaziantep	30
TR901	Trabzon	31
TR522	Karaman	32
TR831	Samsun	33
TR904	Rize	34
TR423	Düzce	35
TR714	Nevşehir	36
TR834	Amasya	37
TR333	Kütahya	38
TRB12	Elazığ	39
TR715	Kırşehir	40
TR711	Kırıkkale	41

İL KODU	İLLER	SEGE 2011 Sırası
TRB11	Malatya	42
TR332	Afyon	43
TR905	Artvin	44
TRA12	Erzincan	45
TR631	Hatay	46
TR821	Kastamonu	47
TR813	Bartın	48
TR722	Sivas	49
TR833	Çorum	50
TR823	Sinop	51
TR903	Giresun	52
TR633	Osmaniye	53
TR822	Çankırı	54
TR712	Aksaray	55
TR713	Niğde	56
TR832	Tokat	57
TRB14	Tunceli	58
TRA11	Erzurum	59
TR632	Kahramanmaraş	60
TR902	Ordu	61
TR906	Gümüşhane	62
TRC13	Kilis	63
TRA13	Bayburt	64
TR723	Yozgat	65
TRC12	Adıyaman	66
TRC22	Diyarbakır	67
TRA22	Kars	68
TRA23	Iğdır	69
TRC32	Batman	70
TRA24	Ardahan	71
TRB13	Bingöl	72
TRC21	Şanlıurfa	73
TRC31	Mardin	74
TRB21	Van	75
TRB23	Bitlis	76
TRC34	Siirt	77
TRC33	Şırnak	78
TRA21	Ağrı	79
TRB24	Hakkari	80
TRB22	Muş	81

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

TÜRKİYE İŞ KURUMU
İZMİR ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: 1362 Sok. No:29 İsmetpaşa Mah. Çankaya- Konak/İZMİR
Tel: 0 (232) 4411848
www.iskur.gov.tr

